The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY The LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj

VOL. X. Kaina 3c Chicago, Ill., šeštadienis, Rugsėjis-September 22 d., 1923 437 No. 224

Areštuota 2,000 žm. Bulgarijoj

Tvanas Indijoje

Dar neatsižadėjusi nuo pasyvaus priešinimosi

Nedarbas Anglijoje nemažėja

Areštavo 2,000 Bulgarijos sukilėlių

Rusija yra įtariama to sukilimo sukurstymu.

VIENNA, rugs. 21. — Nors pranešimai apie revoliuciją Bulgarijoje yra neteisingi, sako "Tagblatto" korespondentas, bet ten ištikrųjų buvo sąmokslas nuversti dabartinę valdžią ir sukurti sovietų respubliką. Bet visai pripuolamai valdžia sužinojo apie tai ir užgniaužė komunistų judėjimą pačioje pradžioje.

Bėgiu dviejų dienų, sako korespondentas, tapo areštuota 2,000 žmonių ir pasiųsta į Sofijos miesto kalėjimus, kur sėdi įkalinti Stambouliskio kabineto ministeriai. Tarp areštuotųjų yra ir 10 rusų.

Reuterio agentura praneša, kad Bulgarijos vidaus reikalų ministeris pareiškęs, jog prie komunistų sukilimo prisidėję ir Maskvos bolševikai. Esą surasti pas areštuotus komunistus dokumentai rodą, jog planas sukilimui buvęs pagamintas Maskvoje.

Tvanas Indijos mieste

Žmonės maldomis bando prašalinti nelaimę.

BOMBAY, Indija, rugs. 21. — Bombay ir apielinkėse pasireiškė tvanas. Kiek žinoma, žalos padaryta nemažai, bet apie žmonių žuvimą nieko nepranešama. Dievnamiai esą perpildyti žmonių, kurie maldomis nori nuo nelaimės išsigelbėti.

Indianapolyje kalbės Lloyd George.

INDIANAPOLIS, rugs. 21.— Tapo padaryta sutartis, kad spalių 22 d. čia kalbėtų Amerikos Legionieriams Lloyd George, buvusis Anglijos premieras.

Išmainyk savo automobilių ant loto ar namo.

Vasara praėjo, užeina ruduo, taipgi gavęs užtektinai smagumo iš savo automobilio dabar rasi naudingu išmainyti jį ant loto, ant kurio gal kitą pavasarį pasistatysi namą. Arba gal tuoj išmainysi savo automobilių ant bungalow. Paskelbk apie tai Naujienose. Čia tavo paskelbimą pamatys žmogus, kurs ištroškęs gauti automobilių, ir jus sueisite ir padarysite jum abiem pageidaujamą mainą.

Pasyvis karas atsinaujino Ruhr srityje

Netoli Esseno tapo dinamitu išsprogdintas tiltas.

ESSEN, rugs. 21. — Per daugelį savaičių Ruhr srityje buvo ramu. Bet daabr pasyatsinaujino. Netoli nuo Essevaus priešinimosi karas vėl no distrikto tapo išsprogdintas geležinkelio tiltas.

Nedarbas Anglijoje nemažėjąs

Viso esą 1,185,000 bedarbių.

LONDON, rugs. 21.— Artinasi ketvirta nedarbo žiema. Tukstantinės bedarbių armijos — sušalusių ir išalkusių darbininkų — didesniuose industrijos centruose, — tokie tai vaizdai stojasi sąryšyje su besiartinančia žiema.

Pereitą žiemą Anglija turėjo 1,300,000 bedarbių, kurie buriais vaikščiojo iš vieno miesto į kitą. Valdžia ir įvairios organizacijos dėjo pastangų, kad palengvinus darbininkų padėtį. Bet, žinoma, to toli gražu neužteko.

Vėliausiomis statistikos žiniomis, dabar Anglijoje yra 1,185,000 bedarbių. Ir tai yra vienas svarbiausių dalykų Anglijos gyvenime. Nuo to ar dabartinė valdžia sugebės išrišti nedarbo klausimą žymiai priklausys jos patvarumas.

Valdžia proponuoja ant milžiniškos skalės pradėti įvairius valdžios darbus. Tam tikslui yra paskirta $150,000,000 Be to ji ragina ir privatines korporacijas pradėti dabar darbą.

Visa tai, suprantama, prisidės prie nedarbo sumažinimo. Bet visgi nėra jokios vilties, kad tuo budu nedarbo klausimas butų galimas visai išspręsti. Štai kodel laukiama, jog susirinkusiame lapkričio mėn. parlamente kils labai karštų dabetų nedarbo klausimu. Darbo partija vėl pradės imti į nagą valdžią del nesugebėjimo išrišti nedarbo klausimo.

Brazilijos laivas užėjo ant seklumos.

Žuvo 33,000 kavos maišai.

VERA CRUZ, rugs. 20. — Netoli nuo šio uosto užėjo ant seklumos Brazilijos laivas "Pelatos", kuris vežė 66,000 maišus kavos. Pusė to krovinio esą visai sugadinta. Visos kavos vertė esanti 1,000,000 pesų.

Pastangos nuvilkti laivą nuo seklumos nuėjo niekais.

Vokietija greit atsižadėsianti pasyvaus priešinimosi

Bet pirm vedimo derybų ji nori, kad francuzai paleistų Ruhr kalinius.

LONDON, rugsėjo 21. — Čia gauta žinia, kur sakoma, kad Berline tapo išleistas pusiau oficialinis pareiškimas kai del vedimo derybų reparacijų klausimu. Pareiškimas esąs ilgas ir nelabai aiškus. Vienok iš jo galima numanyti, kad Berlino valdžia statysianti reikalavimą, kad butų paliuosuoti Ruhro kaliniai, o taipgi kad išguitiems iš Ruhro vokiečiams butų leista grįšti atgal.

Pareiškimas sudaręs tokį įspudį, jog vokiečiai rengiasi likviduoti pasyvį priešinimąsi.

Valdžia niekuomet nebuvo įsakiusi baigti pasyvį priešinimos.

BERLIN, rugs. 21. — Pasyvis priešinimasi Ruhr srityje turi pats savaime pasibaigti be spaudimo iš šalies.

Toks tai esąs Berlino valdžios nusistatymas.

Gi platinamos Amerikoje žinios, buk Vokietija atsižadėjusi pasyvaus priešinimosi, esančios visai neteisingos. Tuo klausimu valdžia niekuomet nebuvo išleidusi jokio patvarkymo.

Paskalus apie tos rūšies oficialinį patvarkymą paleidęs Berlino laikraštis "Neue Berliner".

Kavalerija kardais kapoja Bulgarijos sukilėlius

Daug žmonių esą užmušta Bulgarijos sostinėje.

ATENAI, rugs. 21. — Čia gauta žinių, jog Bulgarijos sostinėje, Sofijoje, įvyko smarkus susirėmimas tarp polisijos ir sukilėlių. Daug žmonių esą užmušta.

Bulgarijos kavalerija su kardais vaikiusi susirinkusią minią. Daugybė areštuota. Bomba tapo nukautas vienas polilistas.

Valdžia stveriasi griežčiausių priemonių, kad likvidavus revoliurinį judėjimą.

Sukilėliai esą įveikiami

Bulgarijos valdžia skelbia, kad sukilimas baigiama nugniaužti visoje šalyje.

SOFIJA, rugs. 21. — Valdžia paskelbė, kad komunistų sukurstytas įvairiose šalies dalyse sukilimas baigiama likviduoti.

Esą pranešimai apie dideles riaušes buvę perdėti. Stara, Zagora ir Nova Zamova distriktuose sukilėliai tapę nugalėti ir valdžia kontroliuojanti padėtį.

Chirpano kaimuose komunistai paskelbę sovietų valdžią.

Sugražino turkams salas

Graikai sugrąžino turkams Imbros ir Tenedos salas.

KONSTANTINOPOLIS, rugsėjo 21. — Imbros ir Tenedos salos prie Dardanelų tapo formaliniai pevestos turkų valdininkams. Laike karo tas salas buvo užgriebusi Graikija.

Francuzų darbininkai mažiau begeria

Aštuonių valandų darbo diena ir propaganda unijose prisidėjo prie blaivybės sustiprijimo.

PARYŽIUS, rugsėjo 21. — Prieš karą girtybė buvo vienas opiausių klausimų francuzų darbininkų gyvenime. Gėrė beveik visi. Ir gerdavo taip, kad pirmadienį nemažas darbininkų skaičius negalėdavo visai eiti į darbą: sirgdavo pagiriomis. Kai prasidėjo judėjimas už 8 valandų darbo dienos įvedimą, tai to judėjimo priešinikai sakė, jog stovint už pačių darbininkų interesus to nereikia daryti. Esą tą reformą įvykinus darbininkai visai pražus: jie turės daugiau laiko gėrimui, ir todel suvis nusigers.

Bet praktika visai ką kitą parodė. Įvedimas aštuonių valandų darbo dienos ne tik kad nepadidino girtybės, o atpenč, — žymiai ją sumažino. Prie darbininkų prablaivėjimo nemažai taipgi prisidėjo ir unijose vedama blaivybės propaganda.

"Le Progres Civique" sako, kad daugelyje vietų svaigalų pardavinėjimas nupuolęs net ant 70 nuoš. Kavinių skaičius pradėjęs irgi smarkiai smukti. Darbininkai liuosą laką praleidžią ne smuklėse, o namie su savo šeimynomis.

Esą susitarta del Fiume

Italija kontroliuosianti uostą, o Portobasos teksiąs Jugo-Slavijai.

RYMAS, sugs. 21. — Pusiau oficialiniai laikraščiai rašo, kad susitarimas del Fiume'o uosto esąs kaip ir užbaigtas. Fiume teksiąs Italijai. Bet užtat Jugo-Slavijos kontrolėn pereisiąs Portobasos.

Jokių rubežiaus permainų tarp Italijos ir Jugo-Slavijos nebusią.

Įvyks gubernatorių konvencija

Prezidentas Coolidge nuskyrė spalių 15 d. konvencijai.

WASHINGTON, rugs. 21. — Prezidentas Coolidge faktinai nutarė šaukti gubernatorių konferenciją, kad pasitarus del prohibicijos įstatymo vykinimo, o taipgi ir kitų įstatymų.

Konvencija įvyksianti apie spalių 15 d.

Išvažiuoja Vokietijos ambasadorius.

WASHINGTON, rugs. 20.— Dr. Otto Wiedfeldt, Vokietijos ambasadorius, išvažiavo į New Yorką, iš kur jis laivu "Bremen" vyks į Vokietiją, kad pasitarus su Stresemanno valdžia kai del abelnos politikos.

Dr. Wiedfeldt sugrįšiąs atgal už kokių keturių savaičių.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugsėjo 21 d., užsienio pinigų ne mažiaus kaip už 25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	$4.54
Austrijos 100,000 kronų	$1.40
Belgijos 100 frankų	$5.01
Danijos 100 markių	$18.02
Finų 100 markių	$2.69
Francijos 100 frankų	$5.98
Italijos 100 lirų	$4.49
Lietuvos 100 Litų	$10.00
Lenkų 100,000 markių	40c
Norvegijos 100 kronų	$16.00
Olandų 100 kronų	$39.26
Šveicarų 100 kronų	$17.69
Švedijos 100 kronų	$26.50
Vokietijos 1,000,000 markių	¾c

Iš Shane kompanijos rubsiuvių streiko

CHICAGO. — Baigiant vienuoliktą savaitę vakar ryte susirinkime paaiškėjo, kad streikierių veikimas nė kiek nenupuolė; gi ateityje jie dar smarkiau tęs tą kovą, kuri turės baigtis streikierių laimėjimu.

Streikieriai su pagelba kitų siuvyklų tėmys kiekvieną streiklaužį, o ypač lietuvius, kurie da iki šiolei dirba toje sekbšapėje pas C. B. Shane Co., 325 W. Madison gatvių.

Kiekvienas lietuviškas skebas ar skebė streikieriams yra gerai žinomi. Nekurių da nenutėmyta, ale nuo dabar nori nuo mažiausio iki didžiausio skebo sužinoti, — patirti kas tokie tenai dirba. Nors streikieriai kone visų vardus žino, ale dar keleto nežino ir nori kiekvieną sužinoti. Visi žino gerai, jog streikui pasibaigus nekurie skebai pasitraukę norės prisiglausti prie unijos, jeigu jie šiek tiek pramoko darbą pas Shane'ą. Bet unija tuos dalykus supranta gerai ir skebai taip manydami tik save apgaus. Visi skebai bus įtraukti į juodą listą ir jie negalės buti unijos nariais, jeigu jie drįtsa dirbti streiko laiku, kada darbininkai kovodami už duonos kąsnį vaikščioja gatvėmis apie dirbtuvę. Gi skebai sako, kad esą mes čia vistiek amžių nedirbsime: mes norime darbą išmokti, o paskui bandysime eiti į unijines šapas. Streikieriai sako, kad skebams nebus vietos tarpe organizuotų darbininkų ir veltui jie mokinas tą amatą ir nešioja streiklaužio vardą. Nors ir už kelių metų nepaspės skebas kojos įkelti į unijos raštinę, kaip jį greitai pažins, kad jisai skebavo pas Shane'ą. Ir to skebai susilauks netik Chicagoje, ale ir visoje Amerikoje.

Unija taip nepyktų, jeigu jie mokytųsi darbą kokioje šapelėje, kur nėra jokio streiko. Tąsyk butų kas kita ir atėjus kada į uniją. Bet dabar jųs lietuviai, Shane'o streiklaužiai, neužmirškite, ką jųs patys ant savo sprando kraunate: ateis diena, kad jųs gailėsitės, mokėdami tą amatą ir gal darbų bus gana daug, o jųs turėsite eiti į kitokią industriją. Tad atminkite, kad tas išsipildys. Nekurie skebai priguli prie kitos industrijos unijų ir laikuibėgant streikieriai sužinoję apie tai praneš anoms unijoms ir jųs čia darbo netekę, nebegausite darbo nė ten: paliksite skebais ant visados.

—Toks kaip kriaučius.

Dievobaimingas banditas

Banditas, kuris nužudė 20 žmonių, puoląs ant kelių melstis, kai tik suskamba bažnyčios varpai.

PUEBLO, Meksiko, rugsėjo 20. — Feliciano Machorro esąs labai dievobaimingas jaunikaitis. Kai tik suskamba bažnyčios varpai, jis tuoj puoląs ant kelių melstis už dušias tų žmonių, kuriuos jis paiuntė į aną pasaulį. O į ten jis pasiuntė gan didoką žmonių burį: išviso 20 žmonių.

Machorro esąs vos 19 metų jaunikaitis. Pastaruoju laiku i dvi dieni jis nužudęs keturis žmones. Žudąs jis apiplėšimo tikslais. Ir iki šiol jam gerai sekėsi: policija jo nieku budu negali pagauti.

Atšaukė generalinį streiką Badene

Darbininkai pradėjo dirbti. kuomet valdžia paskelbė karo stovį.

BERLIN, rugs. 20. — Generalinis streikas, kuris buvo pradėtas šios savaitės pradžioje Badeno distrikte, tapo atšauktas.

Trečiadienio pasiekusi Berliną žinia skelbė, kad valdžia paskelbusi nepaprastą stovį del paskelbto Freiburge generalinio steriko. Geležinkeliai ir laikraščiai buvo streiko paliesti.

Makedoniečiai remia Bulgarijos revoliuciją

Raudonieji esą nugalėti, sako pranešimas iš Sofijos.

BELGRADAS, rugs. 20. — Iš Sofijos pranešama, kad komunitų sukilimas šiaurinėje Bulgarijoje esąs sutruškintas.

Makedonijos nereguliariniai kareiviai grąsina prisidėti prie sukilėlių. Bulgarų valdžia įtaria kaimynes tautas prisidėjimu prie sukurstymo dabartinio sukilimo. Karo stovis esąs visu griežtumu palaikomas.

Billy Sunday esąs vienintėlė dvasiškių viltis.

NIAGARA FALLS, N. Y., rugs. 21.— "Jeigu Billy Sunday turės apleisti šį miestą, tai ir mes, dvasiškiai, ilgiau čia nebebusime".

Tokį pareiškimą padarė penkių šio mesto dvasškių konferencija. Dalykas mat tame, kad to miesto bažnyčios esančios pustuščios: nieku budu negalima žmonių įprašyti.

Tokiai apverktinai padėčiai esant dvasiškiai sumanė parsikviesti Billy Sunday. Bet ir tam "apaštalui" visai nekaip sekasi: jo pamokslų pasiklausyti susirenka nedaug žmonių, o pinigų — tai visai mažai tesumeta. O kur pinigų nėra, ten Billy Sunday nenori rupintis "dvasiškais reikalais". Jis jau pareiškęs, kad jeigu kolektos nepadidėsiančios, tai jis važiuosiąs kur kitur.

Italai apleidžia Corfu

Ambasadorių taryba apleidimui Corfu buvo paskyrusi rugs. 22 d.

LONDON, rugs. 21. — Nors Ambasadorių tarybos nutarimu, italai iš Corfu turėjo išsikraustyti rugsėjo 27 d., bet jie jau dabar pradėjo kraustytis. Ir ten jau pradėta vežti kanuolės, amunicija, etc.

Reikalauja likviduoti Dovido Namus

Buvusi karaliaus Dovido sekėja teismo keliu nori paskirti resyverį.

GRAND RAPIDS, Mich. rug. 21.— Ponia Estelle A. Meldrum, buvusi Karaliaus Dovido sekėja, užvedė prieš Benton Harbor koloniją bylą. Ji reikalauja, kad Dovido Namai butų visiškai panaikinti ir perduoti į resyverio rankas.

Ponios Meldrum duktė užimanti Dovido Namuose kokį tai aukštą urėdą. Ji sako, kad karalius Dovidas su jos dukterimis nederamai pasielgęs.

Portugalijoje laukiama sukilimo

Militaristai gal bandys pakartoti tokį pat dalyką, kokį padarė Ispanijos kolegos.

LONDON, rugs. 21. — Diplomatiniuose rateliuose eina gandų, kad Portugalijos militaristai rengiasi prie sukilimo. Juos ypač padrąsino Ispanijos perversmas.

Portugalų valdžia nujaučianti tokio sukilimo galimybę ir stropiai rengiasi prie jo. Bet ateinančios žiemos sako, kad kol kas visur ramu.

ORAS

ŠIANDIE — giedra ir šilčiau.

Saulė teka 6:37 valandą, leidžiasi 6:48 valandą. Mėnuo teka 4:07 valandą nakty.

SIŲSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

Teatras, Koncertas ir Balius

"PASIUTES STUDENTAS"

1 akto farsas su dainomis

— Rengia —

Laisvos Jaunuomenės Vyrų Choras

Nedėlioj, Rugsėjo-Sept. 23 d., 1923

MELDAŽIO SVET., 2244 W. 23 PL.

Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 50c.

Šis veikalas yra del palinksminimo Chicagiečių. Ateikite ir pamatykite "pasiutusį" žmogų.

Koncerto dalį išpildys CHICAGOS LIETUVIŲ KVARTETAS, su naujom dainom. Po programo šokiai.

Kviečia KOMITETAS.

RUDENINIS ŠOKIŲ VAKARAS

Baltos Lelijos Merginų Kliubo

Subatoj, Rugsėjo 22 dieną, 1923 m.

MELDAŽIO SVETAINĖJ

2242 W. 23rd Place

Pradžia 7:30 P. M. Įžanga 50c

Svetainė bus puikiai išpuošta. Meldžiame jaunimą atsilankyti.

Krautuve Geros MUZIKOS

Nacionales Kainos?

Gulbransen Trade Mark

Lengvas Groti

Lengvas Mokėti

Lengvais Išmokėjimais

Kaina kiekvieno Gulbransen Registruoto Piano yra įspausta ant užpakalio — $700, $600, $495 arba $420. Tas tai yra publikos apsaugojimas — užtikrinimas teisingo patarnavimo perkant tokį dalyką kur paprastas žmogus mažai apie jį nusimano arba negali gerai nuspręsti jo vertės. Kiekvienas visur Suvienytose Valstijose moka tą pačią kainą už Gulbransen Registruotą Pianą. Ar jųs manote, kad tos kainos gali surasti sau kompeticijos visur jei jos nebutų teisingos?

Daugybė bargenų ant gramafonų ir pianų.

Didelis pasirinkimas deimantų, auksinių laikrodėlių, perlų ir t. t.

Juozas F. Budrik

3343 So. Halsted St., Chicago, Ill.

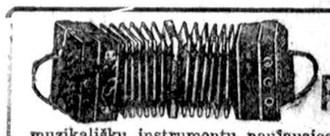

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

Columbia Graphophone

muzikališkų instrumentų naujausios išdirbystės: armonikų, koncertinų, skripkų, rekordų visokioms kalboms, gramafonų ir auksinių visokių daiktų; žiedų ir laikrodėlių, ir sutaisom viską, kam kas reikia, o ypač muzikališkus instrumentus ir prisiunčiam į kitus miestus kam ko reik. K. PIKELIS, 1816 So. Halsted St., Chicago, Ill.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

3106 South Halsted Street

PAMOKOS

Pradinės — Augštesnės Mokyklos
Prekybos — Gramatikos
Kalbų — Prirengimo į Universitetus

SANLYGOS:
už pamokinimą vakarais per tris mėnesius $18.
už pamokinimą dienomis per vieną mėnesį $20.
už pamokinimą dienomis per tris mėnesius $40.
už pamokinimą dienomis per šešis mėnesius $60.
už pamokinimą vakarais per vieną mėnesį $7.
už pamokinimą vakarais per šešis mėnesius $30.

Del platesnių žinių ateikite mokyklon arba rašykite.

J. P. OLEKAS, Mokyklos vedėjas

Kas Dedas Lietuvoj

Valdininko byla del pasisavinimo valstybės pinigų.

Raseiniai. — Rugp. 18 d. Kauno Apyg. Teismo sesija nagrinėjo bylą buv. Raseinių pašto viršininko Cypino. Teismas imdamas domėn bausmę lengvinančias bylos aplinkybes Cypiną nuteisė 5 mėn. kalėjimo.

Teisme išaiškinta, jog spinta, kurioj buvo laikomi pinigai nebuvo antspauduojama ir spintos raktai buvo tiktai pas Cypiną, kaipo įstaigos viršininką, nes nebuvo iš Paštų Valdybos atatinkamų instrukcijų. Šios aplinkybės palengvino Cypinui pasislėpti su pinigais.

Cypinas buvo pasislėpęs Vokietijoje su valstybės pinigais sumoje apie 35000 litų. Sugrįžęs į Raseinius, jisai grąžino apie 31000 litų ir dabar pasiliko negrąžinų 3935 litų.

[L. Ž.]

Daugėja netikėtos mirtys.

Vilkaviškis. — Rugpiučio 20 d. naktį apie 24 val. Augiškių k. ukininkas Albinas Demikšis su Gižų valsč. milicininku atvežė į Vilkaviškio apskr. ligoninę jau nebegyvą savo tarnaitę Adėlę Stankevičiutę, 20 metų amžiaus iš Novininkų k. Vilkaviškio v. Sako ji nusinuodijusi uksusu. (L-va).

"Geras" veterinorius.

Gižai (Vilkaviškio ap.). — Oranų kaime ukininko Rudvalio piemuo ganė galvijus, ir gerokai užleido ant jaunų dobilų. Galvijai tuoj pradėjo pustis, ir piemuo nieko nelaukdamas, išsiėmęs peilį, pradėjo badyti karvėms šonus. Gerai, kad pastebėjo vyresnieji, kurie likusias karves atgelbėjo kitokiu budu. Piemenio subadytos karvės tuoj kojas pakratė. (L-va).

Plėšikų siautimas.

Kelmė. Važiuojant plentu nuo Šiaulių į Kelmę dažnai čia užpuldinėja plėšikai. Nesenai atvežė į Kelmę sušaudytą tant kely žmogų, kuris vežė į Raseinius odas. Tas žmogus buvo kurčias ir sakės negirdėjęs, kaip plėšikai jam liepę sustoti; tik kada buvęs peršautas, plėšikai klausią, kodel jis nesustojęs ir liepę pasisakyti, kiek turįs pinigų; žmogus atsakęs teturįs 2 lit. 25c.; tada plėšikai atsakę: "nušovėm žmogų už 2 l. 25 c." — Tas žmogus mirė Kelmės špitolėj į antrą dieną. Buvo užpuolimų ir ant kelio iš Kelmės į Raseinius ir taip pat nušautas žmogus už 100 litų, o jo sunus (mažametis) peršautas, bet pasveiko.

Milicija daro žygių plėšikus sugauti. —(L-va).

Iš Okupuotos Lietuvos

Lenkų šunybės.

Trakai. Rugpiučio 15 d. Trakuose buvo dideli atlaidai. Žmonių suvažiavo iš visos apylinkės. Buvo dvi procesiji: viena iš Vilniaus, kita iš Landvarovo. Neapsėjo šį kartą be agitatorių. Dar pamaldoms nepasibaigus, jau mieste atsirado kalbėtojas. Jis ragino žmones važiuoti rugpiučio 19 d. Vilniun ir pagerbti ten viešintį Pilsudskį. Pats Trakų miestas dar neatsigavo po karo. Kai kurie muro namai, kaip buvusieji bernardinų ir domininkonų murai visai apleisti. Dar viena Trakuose bloga atmaina. Vidury miesto stovi aukštas muro stulpas. Jo viršui net prie rusų buvo Lietuvos Vytis, Trakų herbas ir Trakų įkurimo metai. Žinomas Pivašunų endekas, paskum Trakų storastas Stanevičius liepė kalkėmis visa tai užtepti. Mat, jo akys negalėjo ramiai žiurėti Trakuose į Lietuvos Vytį. To senovės paminklo nekliudė rusai, vokiečiai ir bolševikai, tik lenkas Stanevičius jį panaikino.

(L. Ž.)

Dar Šiandien Laikas

Musų Depozitoriai Nepražudys Nuošimčių

MUSŲ BANKO VALDYBA IR DIREKTORIAI NUTARĖ IŠMOKĖTI PILNĄ NUOŠIMTĮ ANT VISŲ ĮSTRAUKTŲ DEPOZITŲ, KURIE BUS ATGAL SUGRĄŽINTI Į BANKĄ LAIKE VIENOS SAVAITĖS.

Tokis nutarimas yra padarytas vien del to kad parodžius šio Banko tvirtumą ir prielankumą musų gerbiamiems Kostumeriams, kurie patikėjo neteisingiems gandams ir paskalams delei vieno šio Banko darbininko prasišalinimo, ir iš nepamatuotos baimes, buvo savo pinigus išsiėmę.

Kurie perkelėte išimtus pinigus į kitus Bankus, priduokite mums tas knygeles. Mes patys perkelsim atgal pinigus ir Tamstos nuošimčiai nebus sugadinti.

Šio Banko kapitalas ir perviršis
$290,000.00

O visas turtas Banko siekiantis
$3,000,000.00

YRA GERIAUSIAIS LIUDININKAIS STIPRUMO IR SAUGUMO ŠIO BANKO UŽPAKALYJE KAIP MURAS STOVI ILLINOIS VALSTIJA IR CHICAGO CLEARING HOUSE ASSOCIATION.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. — Lai buna musų obalsis ir jo laikykimės. Tada tik lietuvių vardas augs ir gražiai skambės.

Gaukite šiandie šio Banko knygelę ir nuošimčius auginkite.

BANKO VALDYBA: Joseph J. Elias, Pres., James P. Doody, Vice-Pres., Andrew H. Nowak, Vice-Pres., Wm. M. Antonisen, Cashier, St. V. Valanchauskas, Ass't., Cashier.

BANKO DIREKTORIAI:

Wm. M. Antonisen — Jos. J. Elias
John I. Bagdziunas — Kasimir P. Gugis
Otto H. Beutler — Matthew Kezes
Paul K. Bruchas — M. A. Meldazis
James P. Doody — Andrew H. Nowak
Anthony A. Slakis

Universal State Bank

(Under State Government and Clearing House Supervision).

3252 South Halsted Street, Chicago.

(Laikinai 814 W. 33rd St., kol užsibaigs remotnas)

Įšventinimas į Kunigus

Įšventinimo į Kunigus atsibus

Rugsėjo 22 d., 1923 m.

BAŽNYČIOJ MOTINOS DIEVO Š. 35 IR UNION AVE.

Bus įšventintas į Kunigus Deakon.

STANISLOVAS LINKUS

Šventins Jo M. Arcivyskupas

Carmel Henry Carfora D. D.

Taipgi Arc. Vyskupo Vikar General Rev. E. J. Higgins D. D. ir taipgi bus daug kunigų iš Chicagos ir iš kitų miestų.

Rugsėjo 22, 23, 1923 m.

PIRMAS RUDENINIS

BALIUS!

Rengia

Draugystė Šv. Jono Krikštytojaus

Subatoj, Rugsėjo-Sept., 22, 1923 m.

Šv. Jurgio parap. Svet.

32nd Place ir Auburn Ave.

Pradžia 6 val. vakare
Įžanga 35 centai ypatai

Kviečiame senus ir jaunus atsilankyti ant šio Iškilmingo Baliaus, ir linksmai vakarą praleisti prie puikios lietuviškos muzykės, kuri grieš visokius šokius. Balius tęsis iki vėlumui nakties.

Kviečia KOMITETAS.

Phone Cicero 5526

Dr. Helen M. Wisnow

DENTISTĖ

Val. 9—12 dieną, 1—5 ir 6—9 vak.
2137 S. Cicero Ave., Cicero, Ill.
Netoli Cicero Stoties Douglas Park Elevatorio.

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE

809 W. 35th St., Chicago

Tel. Boulevard 0611 ir 0774

PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.

Pasekmingai siunčiam Pinigus ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephonas Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

S. W. BANES, Advokatas

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES

LAWYER Lietuvys Advokatas

Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.,
Telephone Randolph 5584
Vakarais: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

PLUMBERIO IR APŠILDYMO ĮTAISYMAI

Olselio kaina tiesiai pirkėjui.
Užganėdinimas garantuojamas.

PEOPLES PLUMBING & HEATING SUPPLY COMPANY

490 Milwaukee Av., 461 N. Halsted St.
Telephone Haymarket 1018

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauju kuogeriausiai

M. Yuška

3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

LIEPOS DRABUŽIŲ PATUŠTINIMO IŠPARDAVIMAS

Jei Jus esate atidėję pirkimą Jusų Pavasarinių ir Vasarinių siutų, del Išpardavimo sezono, štai yra Jusų proga.

Viskas yra paaukuota del umaus išpardavimo neatsižvelgiant į pelną ar nuostolį.

Perskaityk atsargiai šias kainas.

1 ir 2 kelnių siutai del vyrų ir jaunų vyrų vertės nuo $22.50, $25.00 ir $27.50 dabar ..... $18.[illegible]

1 ir 2 kelnių siutai del vyrų ir [illegible] vyrų vertės nuo $30.00, $[illegible] ir $35.00. Dabar ..... $25.[illegible]

1 ir 2 kelnių siutai del vyrų ir jaunų vyrų vertės nuo $37.50, $42.50 ir $47.50. Dabar $32.50

Jaunimui sportiško modelio 2 kelnių siutai vertės nuo $22.50, $25.50 ir $27.50. Dabar ..... $15.[illegible]

Palm Beach ir Mohair 2 šmotų siutai už $12.50 ir augščiau.

Vaikams 2 kelnių siutai po $8.[illegible] ir augščiau.

S. GORDON

739 W. 14th Str.

1-mos durys į rytus nuo Halste[illegible]
Atdara kasdien nuo 8 ryto iki [illegible]
Subatomis nuo 8 ryto iki [illegible]
Nedėliomis nuo 8 ryto iki [illegible]

Stiprumas- ir Saugumas

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK CHICAGO

Stiprus board direktoriai, užtektina pinigų apštis ir patyrusi ir kompetentiška valdyba — tie trįs faktoriai yra tikras darodymas bankos stiprumo tikras darodymas apsaugojimo depozitorių.

Central Manufacturing District Bankas turi visus tris. Direktoriai yra žmonės kurie turi pasisekimą vesti savo biznius ir į kuriuos yra žiurima, kad jie yra atsakomingi vesti ir labai svarbius reikalus. Kas del pinigiškos paramos, kapitalas, surplus, nepadalintas pelnas ir šėrininkų atsakomybė sudaro viso beveik $1,600,000.00, kurie yra kaipo apsauga depozitų šiame banke. Valdyba šio banko yra bankiniame biznyje per daugelį metų.

Tai jau negali buti didesnio užtikrinimo APSAUGAI.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

Kapitalas, surplus ir nepadalintas pelnas daugiau kaip $1,000.000.00

1112 W. 35th St., Chicago.

South West Trust & Savings Bank

35ta Gatvė, Archer ir Hoyne Ave.

A STATE BANK

TURTAS SUVIRŠ $4,500,000.00

Šis bankas yra po Valstijos Valdžios ir Chicagos Clearing House Priežiura.

3% ant Taupinimo Accountų.

Apsaugos Dėžės $3.00 per metus.

Atdaras Utarninko ir Subatos vakarais nuo 6 iki 8 valandai.

Valdyba

THOMAS J. HEALY ..... Prezidentas
EDWARD R. LITSINGER Vice-Prezidenatas
ANDREW H. WOLSKI ..... Kasierius
GEORGE A. KALSCH, Sekretorius ir Kasieriaus Asistentas.

Patariamoji Komisija

ABEL DAVIS
Vice-Pres. Chicago Title & Trust Company

THOMAS E. WILSON
Prezidentas Wilson & Company, Packers

RALPH VAN VECHTEN
Vice-Pres. Count'l & Comm'l National Banko

Siunčiame pinigus Lietuvon, parduodame laivakortes, apdraudžiame nuo ugnies ar audros namus, padorome dokumentus daviernastis, skoliname pinigus parduodame augštos rųšies pirmus morgičius ir bonus, kurie atneša namažiau kaip 6% (nuošimčio) į metus. Visais reikalais kreipkitės ypatiškai ar laišku JUOZAS KRASAWSKIS patarnaus ir laiškus atsakys visiems savo tautiečiams Lietuviškoje kalboj.

ELEKTRA

Šviesą ir pajiegą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Mokslas suprantamai išdėstytas.

Rašo **Dr. A. J. Karalius**

(Tęsinys)

Anot Rutherfordo, naujoji fizika pašalino visokią abejonę apie molekulus ir atomus. Geresnis apsipažinimas su medžiaga kaip tik ir įrodo dar aiškiau, kad ji sudaryta iš atomų. Mes dabar žinome, kad ir atomai nėra nedalomi. Atomai sudaryti iš dar mažesnių dalelių.

Dabar mokslas jau eina prie išaiškinimo medžiagos, prie tikrojo išaiškinimo. Chemistai žinojo, kad yra tiek ir tiek elementų (apie 80), kuriuos į nieką kitą paversti negalima, nes atomai ėsą nedalomi. Dabar einama prie senai pageidaujamo dalyko, **butent norima surasti viena pirminė medžiaga, iš kurios visi elementai yra pasidarę.** Jezuitas astronomas Secchi spėliojo, kad visi atomai išsivystė iš etero; Crookes piršo "protilį", iš kurio, jo nuomone, visi elementai išsivystę. Kiti skelbė, kad iš vandenilio (hidrogeno) išsivystė visi atomai.

Žodžiu sakant pradėta ieškoti pirminės medžiagos, pradėta knistis į medžiagos pamatus; pradėta kalbėti, kad iš švino arba geležies galima padaryti auksą. Ir, reikia pripažinti, labai daug žingeidžių tyrimų jau padaryta, nors dar, rodos, niekam nepasisekė iš švino aukso padaryti.

Radiumo suradime pirmiausia labai žymiai pasidarbavo mokslininkas prof. Crookes. 1869 m. pastebėta, kad leidžiant elektros srovę per beorę (vacuum) tubą (dudą) pasidaro žalsva spalvelė. Crookes padirbo geriausią beorę dudą, kurioje oro buvo tiek maža, kad galima sakyti visai nebuvo. Negativus polius elektros srovės arba vadinamas katodas pradėjo išleisti aukščiau suminėtą žalsvą slapvą. Tai buvo savo rųšies spinduliai. Kas tie spinduliai? Crookes iš pradžių sakė, kad tai ėsą medžiagos ketvirtasai stovis. Iki šiol mes turėjome kietą medžiagą, skystą ir dujas — o dabar ėsą surasta ketvirtasai stovis.

Crookes padirbo ir prieš savo akis turėjo visą sekretą, vienok tiktai už dvidešimts metų pasisekė surasti kas tie spinduliai. Vėlesni tyrinėjimai surado, kad tie spinduliai tai "medžiagos dalelės, skriejančios smarkiausiu greitumu (nuo 10,000 iki 100,000 mylių per sekundą). Kiekviena dalelė stebėtinai maža, apie du tukstančiu kartų mažesnė už vandenilio atomą". Dabar žinome, kad tos dalelės yra elektronai, iš kurių sudaryti atomai. Crookeso dudoje suskilo medžiagos atomai.

X-spinduliai.

1895. Rentgenas, šituos spindulius tirdamas, pastebėjo. kad jie eina kiaurai per akmenis, kaulus ir per visus šviesą neperleidžiančius daiktus. Greitu laiku pasaulis išgirdo, kad galima nufotografuoti žmogaus kaulus kune, surasti centą kudikio viduriuose ir tt.

Bet kas tie X-spinduliai? Tai ne medžiagos dalelės. Tai nauja rųšis šviesos. Męs jau kalbėjome apie spektroskopą ir žinome ką jis parodo. Šviesa tai etero bangavimas ir, kaip savo vietoj pamatysime, tos bangos visos vienodos, tiktai jų ilgis skirtingas. **X-spinduliai yra šviesa, kurios mes iki šiol nežinojome.** Nieko stebėtina: **mes suradome budus pagaminti, pamatyti paprastai nematomą šviesą ir tiek.**

Tyrinėjimai ėjo toliaus. 1896 m. Becquerel privedė prie slenksčio naujų išradimų, naujų stebuklų. Tuli daiktai, gavę daug saulės šviesos, pradeda žibėti. Bacquerel pradėjo tyrinėti, ar šitoki daiktai neturi X-spindulių. Vieną dieną jisai paėmė uranio druską. Jisai norėjo sužinoti ar, po palaikymo saulės spinduliuose, jam nepavyktų nufotografuoti su šitą druska kryžių per šviesą neperleidžiančią medžiagą. Jisai šitą druską suvyniojo, padėjo į šalį ir laukė saulės spindulių, bet uraniui saulės spinduliai buvo nereikalingi. Iš šitos medžiagos išėjo stebėtini spinduliai ir atspaudė kryžių ant negatyvo. Naktį ir dieną iš uranio ėjo šitie stebėtini spinduliai. Tai buvo naujanybė. Šita medžiaga tartum gamina X-spindulius. Uranio išleidžiami spinduliai pereina per tuos pačius daiktus, per kuriuos ir X-spinduliai pereina.

Radiumas.

Mokslininkai šituo labai užsižingeidavo. Norėta patirti ar tie spinduliai išeina iš uranio ar iš kokios nors kitos jame esančios medžiagos. Prof. Curie pradėjo tyrinėti įvairius mineralus. Jieškota, tyrinėta ir galų gale surasta naujas elementas, nauja medžiaga, kuri daugiausia spinduliuoja. Šita medžiaga pavadinta **radium.**

Tai buvo pradžia dar stebėtinesniems suradimams. Visos laboratorijos pradėjo reikalauti radiumo, kurio išskyrimas nesvietiškai brangiai atseina. Tyrinėjimai surado daugiau elementų, kurie ir-gi spinduliuoja. Surasta visa eilė radioaktingųjų (spinduliuojančių) elementų. **Dabar mes žinome, kad beveik kiekviena medžiaga spinduliuoja arba gali spinduliuoti.** O tasai spinduliavimas reiškia tiktai šitą: **kiekvienos medžiagos atomai nuolatos skyla, dalosi į elektronus.**

Atomai ne tik nėra nedalomi, bet patys nuolatos skyla, dalinasi. Vėliaus mes kalbėsime apie elektronus; čia galime pasakyti, kad kiekvienas degąs metalas pagamina nesuskaitomą daugybę elektronų kas sekundą. Kiekviena elektros lempa juos dirba, kiekvienas perkuno trenkimas, kiekvienas žaibas juos gamina. Mes kas dieną matome atomų skylimą — pirmiau sakydavome, kad atomai nedalomi. Saulės spinduliai gal but greičiausia gali suardyti atomus kiekvienoj medžiagoj. Labai gerai, kad oras pagauna didesnę dalį ultravioletųjų saulės spindulių; jei ne, tai jie išskirstytų visą musų žemės medžiagą, sutarpintų visus musų metalus.

Vienok mes šitais suradimais galime daugybę misterijų išaiškinti. Mes dabar jau galime suprasti ne tik medžiagą, bet elektrą ir šviesą, apie ką kalbėsime sekamuose straipsniuose.

(Bus daugiau)

The WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK

The Bank of "Safety and Friendly Service"

Roosevelt Road at Halsted Street - Chicago

Statementas po peržiurėjimui biznio Rugsėjo 14, 1923.

RESURSAI

Paskola ir diskauntai	$8,190,258.64
Overdraftas	1,757.65
Bankos ir kiti Real Estate	142,217.01
Suv. Valst. Bonai	2,356,100.00
Bonai	1,341,800.00
Prirbrendęs nuošimtis	69,184.82
Kostumerių liability ir kredito laiškai	51,067.00
Pinigais ir iš bankų priguli	1,991,677.95
	$14,144,063.07

ATSAKOMYBĖS

Kapitalas Stakas	$700,000.00
Surplus ir nepadalintas pelnas	222,503.59
Neuždirbtas diskauntas	51,614.63
Rezervas del taxų ir tt.	336,159.16
Atsakomybės ir kredito laiškai	51,067.00
Depozitų	12,782,718.64
	$14,144,063.07

Depozitų — Balandžio 3, 1923	**$11,951,522.00**
Depozitų — Birželio 30, 1923	**12,548,675.00**
Depozitų — Rugsėjo 14, 1923	**12,782,718.00**

Valdyba

Benj. S. Mayer, Pirmininkas
Herbert S. Pflaum, Vice-Pirmininkas
Louis H. Heymann, Pirmininkas
Carl L. Jernberg, Kasierius

Kasieriaus Asistentai

M. A. Weir — R. E. Reid
E. A. Weir — H. Beskin
F. A. W. Johnson

DIREKTORIAI IR DIDESNIEJI ŠĖRININKAI

John A. Spoor, Director 1st Nat. Bank, Chicago
Louis Boisot, (Retired) formerly Vice-President First Trust & Savings Bank.
A. G. Leonard, Pres. Union Stock Yards & Transit Co.
Irving N. Klein, Vice-President of L. Klein, Inc.
Thornhill Broome, Pres. Midland Warehouse & Transfer Co.
Nathan T. Brenner, Pres. American Insulated Wire & Cable Co.
Benjamin S. Mayer, Chairman of the Board.
L. W. Heymann, President.

Po Chicagos Clearing House priežiuros

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTAŠIUS
3464 So. Halsted St.
Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.
Tel. Boulevard 5913
Rezidencija, 3159 So. Union Ave.
Tel. Yards 1699

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

Telephone Yards 1532
DR. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18-th Street.
Phone Canal 0257

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto
Telephone Central 8066
1824 Wabansia Ave.
Humboldt 1098
Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'S
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7820
Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8. Ned. 10 iki 12
Namai 6641 S. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930
Valandos pagal sutartį

Telephone Yards 5032
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, ILL.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

DR. V. A. ŠIMKUS
Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris
3315 South Halsted St.
Tel. Boulevard 1401
Val. 9 ryto lig 2 P. M. ir 7—9 P.M.
Ned. 9—12 A. M.

Telefonas Boulevard 7042
DR. C. Z. VEŽELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.
arti 47-tos gatvės
CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
3325 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Office Hours: 10 iki 12 pietų
5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118
DR. A. L. YUŠKA
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietų
Tel. Lafayette 0098

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Ž. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po piet,
6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS
Gydytojas ir Chirurgas
3243 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 7179
Rezid. Tel. Fairfax 5574
CHICAGO, ILL.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ
AKUŠERKA
3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Ofisas su Dr. J. F. Van Paing
Tel. Yards 1119

Baigusi akušerijos kolegiją; ilgai praktakavusi Pennsylvanijos ligonbučiuose. Sąžiniškai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarimas, da ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagelbą.

Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

Dr. Herzman kraustosi iš senos vietos 3313 So. Halsted St., į naują vietą 3410 So. Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—

Geras lietuviams žinomas per 15 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir akušelis.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Labaratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telefonai: Dienomis: Canal 3110 arba 0375
Naktį Drexel 9513
Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

Tel. Blvd. 3138

M. Woitkewich
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą. Pasekmingai patarnauju moterims prie gimdymo kiekviename atsitikime. Teikiu ypatišką prižiurėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai.
3113 South Halsted St.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 16 metai
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2880

Telephone Yards 0994
DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

Tel. Boulevard 0537
DR. MARYA DOWIAT—SASS
1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dieną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. Roth
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet. 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieną.
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Jei abejoji akimis, pasitėirauk
Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave
Kampas 47-tos gat.
2-ros lubos

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 dieną
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Armitage 0571
HEALTH SERVICE INSTITUTE
No. 1
Specialistai visokių ligų. Visi budai gydymo.
Valandos: 10 iki 12, 2 iki 5, 6 iki 8.
Nedėlioj pagal sutartį.
1510-12 N. Robey St., Chicago

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
$8.00 per year in Canada.
$7.00 per year outside of Chicago.
$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per nešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose: (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Konstitucijos minėjimas.

Ši savaitė buvo pašvęsta Jungtinių Valstijų konstitucijos aiškinimui ir skaitymui.

Rugsėjo 17 d. sukako lygiai 136 metai, kaip ji buvo parašyta. Išgyvavusi taip ilgą amžių, ji tečiaus dar ir šiandie nenustojo savo miliniškos praktiškos reikšmės (nežiurint kai kurių padarytų joje pataisų ir priedų), o tai rodo, kad jos pamatai yra sveiki ir teisingi.

Jungtinių Valstijų konstitucija yra žmonių renkamos valdžios sistema. Visokią valdžios galią ji išveda tiktai iš valdomųjų žmonių sutikimo. Ji pripažįsta žmonėms teisę pašalinti tokią valdžią, kuri eina prieš jų valią.

Tokia valdžios sistema vadinasi **demokratija.** Ir tas faktas, kad šioje konstitucijoje suplanuotoji valdžios forma išlaikė visas istorijos audras beveik per pusantro šimto metų, kuomet per tą laiką sugriuvo daugybė kitokios rūšies valdžių, — liudija apie demokratijos pirmenybę prieš diktaturą, autokratiją ir įvairius kitus despotizmo pavidalus.

Tai yra pravartu pažymėti ypač šiandie, kuomet girdėt tiek daug balsų, garbinančių bolševizmą ir fašizmą. Šitie anti-demokratiniai judėjimai yra tiesioginiai ilgų karo metų vaisiai. Karo laiku pačiose Jungtinėse Valstijose demokratijos principai buvo visokeriopai niekinami ir žmonėms tekdavo neretai nukentėti del naudojimosi tomis teisėmis, kurias jiems pripažįsta šalies konstitucija.

Bet karas šių dienų visuomenėje yra ligos, o ne sveikatos stovis. Todel ir tie karo pagimdytieji judėjimai negali buti patvarūs. Ateitis priklauso demokratijai.

Didžiumos valia --- religijoje.

Maskvos "Pravda" pasmerkė tuos agitatorius, kurie užgaulioja tikinčiųjų žmonių jausmus. Ji pasmerkė ir tuos anti-religinių agitatorių sukurstytus laisvamanius, kurie išvaiko popus ir uždarinėja cerkves. Ji sako jiems, kad religijos bei bažnyčios klausimuose reikia elgtis atsargiai ir **"atsižvelgti į didžiumos gyventojų norą"** (žiur. Apžvalgą.).

Tai yra, be abejonės, išmintingas patarimas. Į didžiumos gyventojų norą atsižvelgti reikia — net ir tada, kai darai tą, ką skaitai naudingu jiems.

Bet kodel tiktai religijos ir bažnyčios klausimuose reikia skaitytis su didžiumos norais, o ne taip pat ir **politikos** reikaluose?

Toks arba kitoks valstybės tvarkymas paliečia žmogaus gyvenimo reikalus dar labiaus, negu valdžios atsinešimas prie religijos. Prievarta religijos srityje gali daugių-daugiausia suvaržyti išorinę, paviršutinę josios pusę, kuri nėra svarbiausias dalykas. Bet žmogaus sieloje jokia prievarta negali išdilinti religiją, jeigu ji tenai yra. Tuo tarpu kad politinė priespauda gali padaryti žmogų visišku vergu.

Religijoje bolševikai jau pripažįsta pamatinį **demokratijos** dėsnį — skaitymąsi su didžiumos norais. Bet politikoje jie **dar vis** tebestoja už **diktaturą,** kuri reiškia priespaudą didžiumai gyventojų. Šitas kontrastas aiškiausiai parodo visą bolševizmo **reakcingumą.**

Viduramžių pabaigoje buvo paprastas daiktas viešpataujančiosiose klasėse liberalizmas religijos klausimuose ir net atvira bedievybė. Bet tos klasės visoms keturioms stojo už despotišką tvarką valstybėje. Jų nusistatymas buvo toks: nesvarbu, kaip kas tiki, by tik mes galime **išnaudoti** žmones.

Lygiai taip dabar galvoja ir Rusijos diktatoriai. Tegu sau žmonės meldžiasi bažnyčiose arba ne, bet **valdžios** mes iš savo rankų nepaleisime.

Apžvalga

BURŽUAZINĖ IR PROLETARINĖ REVOLIUCIJA.

Garsioji Vokietijos revoliucionierė, **Rožė Luksemburg,** kurią užmušė junkeriai spartakiečių sukilimo laiku, buvo viena iš "Spartako Sąjungos" steigėjų ir parašė jos programą. Tame programe randame štai kokią vietą:

"Buržuazinėse revoliucijose kraujo liejimas, teroras ir politiniai žudymai buvo neapseinami ginklai kilančiosios klasės rankose. Proletarinė revoliucija savo tikslams **nereikalauja teroro;** ji biaurisi žmonių žudymu ir neapkenčia jo. Jai nereikia šitų priemonių delto, kad ji kovoja ne prieš asmenis, o prieš įstaigas, delto, kad ji neturi naivių iliuzijų, kurių nepasisekimas kurstytų prie keršto. Ji yra ne desperatiška mažumos pastanga su pagelba jiegos savotiškai perdirbti pasaulį, bet didelių milioninių liaudies masių veikimas, kurio tikslas yra išpildyti istorijos misiją ir įkunyti tikrenybėje istorinį butinumą."

Po šitais Rožės Luksemburg dėsniais pasirašys kiekvienas socialistas, nes jie ištiesų teisingai išdėsto skirtumą tarpe buržuazinės revoliucijos ir proletarinės revoliucijos.

Bet tie žmonės, kurie buvo priėmę "Spartako Sąjungos" programą, paskui atmetė jį ir pavirto bolševikiško teroro garbintojais.

Kas pritaria terorui, kaipo revoliucijos priemonei, tas, gal pats to nenumanydamas, yra buržuazinės, o ne proletarinės revoliucijos šalininkas.

NAUJAS ŽURNALAS— "GYVENIMAS".

Dr. A. J. Karalius, jau nuo daugelio metų žinomas "Naujienų" skaitytojams, kaipo autorius straipsnių apie sveikatą ir kaipo labai gabus mokslo populiarizuotojas, leidžia mėnesinį žurnalą **"Gyvenimas",** pašvęstą sveikatos, lyties ir mokslo klausimams. Pirmas žurnalo numeris jau yra spaudoje ir žada pasirodyti už keleto dienų.

Metinė "Gyvenimo" kaina 1 doleris, o atskiras numeris kainuos 10c. Adresas: **3303 South Morgan St., Chicago, Ill.**

Šitas naujas žurnalas ketina buti įdomus. Jisai duos musų skaitančiai publikai ir naujų žinių, ir naujų minčių, ir paskatinimo prie gilesnio protavimo. Musų publika tokios rūšies raštų jau ima pasigesti. Per keletą paskutinių metų jos visas interesas buvo atkreiptas į politiką, kurioje dėjosi tiek daug įstabių ir sensacingų dalykų. Ji karščiavosi del politikos įvykių, rodė savo simpatijas vienoms politinėms partijoms ir antipatijos kitoms, ji ginčijosi tarp savęs ir laukė vis ko nors naujo, nepaprasto.

Dabar tečiaus žmonės jau žymiai atšalo prie politikos ir politinių kovų. Sensacijomis gyventi jiems nusibodo ir jie pageidauja žinių, kurios ne tiek erzintų jų nervus, kiek duotų peno ramesniam galvojimui. Todel nėra abejonės, kad daugelis sveikins Dr. Karaliaus žurnalo pasirodymą.

Kas nori nepraleisti pirmojo "Gyvenimo" numerio, tas tegu tuojaus kreipiasi prie jo leidėjo augščiaus nurodytų adresu.

JAU SMERKIA POGROMINĘ AGITACIJĄ PRIEŠ RELIGIJĄ.

Komunistinė Brooklyno "NeLaisvė" aiškina, kaip reikia kovoti prieš tikybą ir dvasiškiją. Supraptamas daiktas, kad ji tą klausimą aiškina ne savo protu, bet pagal Maskvoje išdirbtą receptą.

Visi atsimena, kaip nesenai Rusijos bolševikai vedė triukšmingą kampaniją prieš religiją ir bažnyčią: kaip jie išjuokdavo religines apeigas, kaip jie tyčiodavosi iš tikinčiųjų žmonių jausmų, kaip jie rengdavo gatvėse procesijas ir rodydavo dievų ir šventųjų karikaturas. Ir kuomet tai dėjosi, tai lietuviški komunistai su entuziazmu aprašinėdavo tą antireliginę bolševikų kovą, gėrėdamiesi ja ir skaitydami ją didžiai naudingu žmonijos išliuosavimui darbu. Bet dabar bolševikai pakeitė savo nusistatymą tuo klausimu, ir musiškės komunistinės papugos taip pat jau visai kitaip apie tai kalba.

Minėtoji "NeLaisvė" rado Maskvos "Pravdoje" straipsnį, apie kurio turinį ji sako taip:

"Ten kaip tik smerkiami visi tie agitatoriai ir veikėjai, kurie be jokios atodairos, be jokio apsvarstymo skleidžia laisvamanybę, plusdami dvasiškiją ir nepasigailėdami pipirų dievams."

Brooklyno laikraštis, toliaus, tęsia:

"'Pravda' stoja už tai, kad pirmiau tamsius žmonelius reikia šviesti, nepaliečiant dievo, į kurį jie aklai tiki, nes jeigu bus pirmiau surengti dievams 'pogromai', tai tamsieji žmoneliai darysis dar didesniais fanatikais ir visomis jėgomis puls tuos savo dievus ginti.

"Lygiai taip 'Pravda' smerkia ir tuos, kurie neatsižvelgia į didžiumos gyventojų norą, bet patys, susiėję, nutaria išvyti popus ir uždaryti cerkves. Ir čia šitas laikraštis liepia elgtis labai atsargiai, atsižvelgiant į didžiumos gyventojų norus ir t.t."

Jeigu bolševikų "Pravda" liepia, tai lietuviški komunistai, žinoma, turi klausyt. Ir "NeLaisvės" rašytojas rekomenduoja savo draugams tą taktiką, kurią dabar ėmė vartot jų bosai Rusijoje.

Japonų karo laiku Rusijoje buvo labai prasiplatinęs anekdotas apie generolą, kuriam daktaras, darydamas operaciją galvoje, iščmė smegenis ir paskui užmiršo įdėti atgal. Pacijentas, patyręs, kad jisai paliko be smegenų, nėkiek nenusiminė, bet tarė: "Naplevat'. Generolams smegenų nereikia!"

Šitas anekdotas kuogeriausia tinka ir bolševikiškiems komunistams. Jiems irgi smegenų nereikia. Pritark visam kam, ką tiktai sako Maskvos bolševikai, ir atliktas kriukis!

AUSTRALIJOS KOMUNISTAI ATSISAKO NUO MASKVOS.

Komunistų partija Australijoje jau senai stengiasi įstoti į Ausralijos Darbo Partiją, bet visos jos pastangos iki šiol sutikdavo nepermaldaujamą Darbo Partijos pasipriešinimą. Visuose jos kongresuose komunistų pasiūlymai budavo beveik vienbalsiai atmetami. Dabar Australijos komunistai pareiškė, kak jie esą pasiryžę stoti į Darbo Partiją, priimdami visą Darbo Partijos programą ir **nutraukti savo ryšius su Maskvos Internacionalu.**

Žydų socialistų sąjungos laikraštis "Vecker" rašo:

"Paskutinėje Darbo Partijos konferencijoje nuomonės apie tai, ar priimti komunistus tomis naujomis sąlygomis, kurias jie pasiulė, buvo nevienodos. Po ilgų ginčų, vieno balso dauguma (partijos pirmininko) konferencija nutarė priimti komunistus, kaipo prižadėjusius 'pasitaisyti'. Šitą nutarimą dar turi patvirtinti ateinantis partijos kongresas. Komunistų priėmimo priešai nurodo, kad komunistų pareiškimas, jogei jie atsisaką nuo Maskvos Internacionalo, gali buti tiktai nauja komunistų intryga, sugalvota tam, kad įsiskverbus į Darbo Partiją tikslu griauti ją iš vidaus".

Gal but, kad Australijos komunistai ištiesų nori apgauti Darbo Partiją. Bet tas faktas, kad jie buvo priverstį viešai atsižadėti Maskvos, idant pakliuvus į Darbo Partiją, rodo, jogei Australijos darbininkai nenori turėt nieko bendra su Rusijos bolševikais.

Susidurė traukiniai.

Du žmogu užmušta, o devyni užmušta.

HUNTINGTON, W. Va., rugsėjo 20.— Du geležinkelio darbininkai tapo užmušti, ir devyni pasažieriai sužeisti, kai Whitmane tavorinis traukinys susidurė su pasažieriniu.

L. Šeimenis

Lietuvos Mokytojų Prof. Sąjungos ekskursija į užsienį.

[Tęsinys]

5 Berlynan.

Vėl musų ekskursija atsiduria Vokiečių žemėje. Važiuojame stačiai Berlynan. Kelias ligi Drezdenui tas pats, ką ir atvažiuojant. Geriau prisižiūrime Saksonijos gamtos grožybių. Kalnai, kuriuose išmėtyta šian ir ten viešbučiai, turtuolių rumai atrodo kokia tai pasakų karalija. Išdidumas bei galingumas taip ir veržiasi iš tankiai kyšojančių akmens uolų. Tik senutė Elba, nieko nebodama, rėžia išilgai kalnus ir plauja kietus savo krantus. Kiek arčiau Drezdeno kalnai ima mažėti, uolos retėti ir prasideda fabrikų rajonas su skaitlingais savo darbininkų baltais namukais. Gaunasi vaizdas jau pilnai "vokiškas". Technika, utilitarizmas tampriai surištas su spekuliacija taip ir veržiasi iš Vokietijos krašto. Pravažiavus, jau mums pažįstamą Drezdeną prasideda viduinės Vokietijos lygumos. Kaip tik akys neša laukai ir laukai, nei miško, nei miesto nematyti. Jeigu kur užgriebsi savo žiura tai tik nedidelį iš baltų murų kaimelį. Laukuose dirvonų nematyti, nėra Rusijos "step'ų", visur užsėta javais. Javai vidutiniai, šian ten nukirsti. Žemė matyti reikalauja daug prakaito iš žmonių ją dirbančių. Niekur nematyti musiškio juodžemio, molinės žemės ar šlyno, vis lengvutė su žvirgždu maišyta žemelė. Ir kad iš jos gauti nors ir vidutinį javą reikia daug ir daug padirbėti bei įvairių priemonių panaudoti. Dažnai ir tenka matyti griovius, išraižančius ištisus laukus. Grioviais eina, taip laukui reikalinga, drėgmė.

Arčiau kaimų matyti nedideles bandas galvijų beganant. Galvijai daugiausia juodmargiai, pasitaiko ir kitokio margumo raguočių, bet tikrai vokiškų galvijų spalva—juodmargė. Matyti ir arklių besiganant tam tikrose užtvarose. Arkliai gana geri, "lupynų" niekur nematysi. Smulkių galvijų, kaip avių ir kiaulių retai teko matyti. Mums besižvalgant pro vagonų langus į dar nematytas apylinkes, greitai laikas praeina ir tuoj atsiduriame netoli Berlyno. Dar keletas minutų ir mes didžiulėje Berlyno stotyje. Keleivių daug, užsigrudame iš vagono ir visi buriu traukiame į laukimo kambarius. Tik beeinant sustinkam Berlyne besimokinančius lietuvius studentus, kurie atvyko mus palaukti ir nurodyti jau iš anksto paruoštus kambarius. Ilgai negaišdami nuvykome į musų viešbutį. Viešbutis gana patogus, kas svarbiausia, nebrangus, mat užlaikomas kokios tai labdaringos draugijos. Jau musų draugai studentai puikiai išrinko nakvynes! Pirmas įspudis Berlyne buvo labai nejaukus. Kaž koks nervinimasis, triukšmas, grudimasis buvo galima įžiurėti bevažiuojant Berlyno gatve: Mat šiuo laiku, apie liepos 26 dieną, prasidėjo staigus markės kritimas. Ir Berlyno piliečiai bureliais gatvėje laiks nuo laiko sustodami svarstė susidarusią padėtį. Kiti jau labai įvarginti to nelmto markės kurso ieškojo išeities iš baisių gyvenimo aplinkybių. Pastarieji rinkdavosi prie krautuvėlių, kame pajusdavo šį tą pigiau parduodant. Ir buvo galima matyti kaip keletas policistų vos pajiegdavo atremti žmonių minią urmu besivaržančią prie pigios krautuvėlės durų ar langų. Toks žmonių burimasis, nekantravimas rodė be galo sunkią jų padėtį ir sudarė gana nemalonaus įspudžio. Labai dažnai teko mums Berlyne girdėti iš vietos piliečių įvairių priekaištų vien del to, kad mes svetimtaučiai. Nors patsai Berlynas svetimtaučiais knibždėte knibžda, bet vistiek jie vokiečių nekenčiami ir kur tik galima visapusiai išnaudojami. Įvairus krautuvninkai, juodosios biržos agentai gaudyte gaudo "auslenderius" ir dar neprityrusius gerokai apgauna. Jeigu tik krautuvėn užėjus savininkas pastebės, kad esi svetimtautis tuoj atskirą kainą vienos ar kitos prekės pateikia. Ir labai reikia mokėti nuduoti, kad nepažintų, nes už patį menkniekį tiek nulups, kad tuoj gali kišenius praretėti. Stačiai, tam tikra sitema Berlyne svetimtaučiai išnaudojami. Pavyzdžiui užprašius restorane pietus, tarnas nueina virtuvėn ir sako "pietus del "auslenderio", ir atneša visuomet daug blogesnius nej vietiniams piliečiams. Stačiai stebėtis reikia kaip tas Berlynas per keletą karo metų spėjo atsimainyti!

Sekančią dieną, ponios Didžienės vedami nuėjome Aigipto muzejun. Šis pasaulinis aigiptologijos muzejus pilnai atvaizdina tos šalies gyvenimą bei kultą, pradedant keletu tukstančių metų prieš Kristų ir baigiant šiomis dienoms. Įdomus agiptiečių numirėlių kavojimas plačiai čia atvaizdinta. Sarkofagų ir mumijų originalai randasi tam tikrame muzejaus skyriuje. Yra mumijų dar užsilikusiu nuo 2000 metų prieš Kristaus gimimą. Dievų garbei aukavimas įvairių dalykų čia parodoma ligi pačių smulkmenų ir vis originalais iš Aigipto atvežtais. Faraonų stovylos labai ir labai seno išdirbimo. Indai vartojami kasdieniniame gyvenime, o taipgi iškilmėse. Ginklai, padirbti daugiausia iš kaulo ir akmens. Įvairus pagražinimai rumų, šventyklų su puikiom kolumnom. Levai su žmogaus galvomis, stovėję prie vartų įeinant į gražius rumus čia stovi išstatyti pakraščiais muzejaus salių. Aigipto vazų skyrius sudaro tam tikrą muzejų. Kiekviena vaza turi originalę ir pukia savo ornamentiką, Stačiai stebėtis reikia, kaip tie aigiptėnai su taip primitingais įrankiais sugebėdavo tokius dailės šedevrus padaryti! Mituose pasakojami karžygių nuotikiai atvaizdinti tam tikroje skulpturos liekanų galerijoje. Čia randasi ištisos grupės karžygių, nuveikiant dideliausias kliutis ir šios grupės padarytos garsių senovės skulptorių. Tik labai gaila, kad daugelio grupių truksta kai kurių dalių. Tai gražiam milžino kunui truksta galvos, tai rankos, ar kojos ir t.t. Mat tiek laiko praėjus negalėjo viskas sveika užsilikti, žmogaus sauvalė turėjo savo padaryti... Plačiai žinomas ir šiomis dienomis giliai tyrinėjamas agiptėnų vaistas čia turi savo skyrių. Jeroglifai ant karstų faraonų, ant palmių lapų, tam tikro, aigiptėnų popieriaus gana skaitlingai išstatyta. Taipgi sulyginamomis lentelėmis parodyta visa rašto evoliucija, pradedant Aigipto jeroglifais ir baigiant dabartiniu latynų šrifu. Dar daug skyrių šio Aigipto muzejaus liko neapžiurėta, nes per maža jau laiko turėjome. Reikia važiuoti Lietuvon, o mes dar daug reikalų turime atlikti. Apie šį muzejų vienu žodžiu galima pasakyti, kad šiek tiek prasilavinęs žmogus daug jame naujo pamato, o istorikas įgyja stačiai daugiau noro bei energijos savo srityje dirbti. Ir mums mokytojams kilo daug minčių bevaikščiojant šiame senovės liekanų tarpe. Ne vienas sau įštarėme, **kaip netoli nužengė žmonių kultura per tuos keturis tukstančius metų.** Tiesa, žmonija išgalvojo daug "kytrų" žudymosi priemonių, bet dailėje, mene visai netoli nuėjo nuo tų aigiptiečių, kurie iš molio, be tobulų įrankių, sugebėjo padirbti tokias puikias vazas, indus, stovylas, iš akmens gražių spalvų, ir dar ligi šiai dienai žiurėtojo akį veriančių, sarkofagus bei mumijas puikiai suvystytas. Panašiomis mintimis apleidome tą gilios senovės dailės šventyklą — Berlyno aigiptologijos muzejų. Kitą pusdienį pašventėm apžiurėjimui garsaus Berlyno žvėryno. Bendrai imant, žvėrynas yra gana turiningas; jame randasi iš visų žemės kampų laukinių ir naminių gyvulių. Tik, matyt, karas žymiai atsiliepė į gyvulių užlaikymą ir naujais ekzemplioriais dapildymą. Ir šiuo laiku gyvuliai pusbadžiai laikomi, o kai kada ir del maisto stokos parduodami į privačias rankas. Bet vis dar randasi iš plėšriųjų liutai, tigrai, leopardai, meškos, šiaip gyvulių — drambliai, Nilo begemotai, žirafos, zebu; elniai, briedžiai, bezdžionės, vandens gyventojai — udros ir daugybė kitokių žvėrelių. Randasi taipgi ir paukščių skyriai, gana skaitlingi savo eksponatais, kurių vardus sunkoka įvardinti. Įdomus pelių bei žiurkių skyrius, čia tai jau tikrai surinkta visos "graužikės", kokios tik žemėje randasi. Dar prie žvėryno randasi smulkių gyvunų akvariumas. Akvariumas užlaikomas garsių šios srities specialistų — ir už tat labai įdomus kiekvienam lankytojui. Daugybė smulkių gyvulėlių atvaizdinta pilname savo gyvenime. Žveryne kiekvienas gyvulių rušies randasi po keletą, o kartais ir kelioliką ekzempliorių. Pavyzdžiui liutų bus kokia dvidešimt štukų ir dažnai porelėmis, kad galėtų veistis.

(Bus daugiau)

Papilių Kazys.

Žemės žvaigždutė

Jau nakties tamsa baigia apdengti nuogą žemės veidą. Visur viešpatauja tyla... Naktis savo juodu gėdulu viską apsupė. Visur tamsu ir nieko aplinkui nematyti. Dar šiek tiek įdomiau pasidaro pakėlus galvą aukštyn. Ten viršuj, danguje matai tukstančius auksinių žvaigždučių, kurios nuolatiniais mirkčiojimais visą saktį puošia dangaus skliau tą ir lyg viliotė vilioja pasikelti į erdvę, apleisti žemės tamsybes, palikti visus jos vargus ir nuplasnoti šviesion žvaigždžių karalybėn. Ten, rodosi, niekas tavęs neskriaus, niekas nepersekios, nebus ponų nė vergų ir gyvenimas bus toks malonus, toks ramus... Visi busime lygūs; neturėsime jokių troškimų nei norų valdyti pasaulį, neliesime kraujo del garbės ir nieškosime aukso kalnų. Ten bus taip linksma, taip gražu... ir šypsosime šviesioj žvaigždžių karalybėj, kaip gėlė daržely, amžiais džiaugdamiesi...

Bet kur čia tu, žmogus, silpnas ir bejėgis budamas taip padarysi, kaip tu pasikelsi neturėdamas paukščio sparnų į tokią aukštybę ir kaip pasieksi dangaus žvaigždutes! Gana tau, silpnas žmogaus, žemės žvaigždutės, del kurios ir šianakt nemiegi. Kuomet visa gamta tartum numirusi, visi gyvieji gamtos tvariniai ramiai sau silsisi, tu tik vienas bastaisi po laukus. Pamilęs žemės žvaigždutę, be jos ir naktį nerimsti...

Jurgis Gervė

Ex-Diplomatas ir Krokodilio Ašaros

"Naujienų" 190 num. teko skaityti šias eilutes:

"Ponas de Milosz (taip jis pasirašo po visais oficialiniais dokumentais, taip ir aš jį vadinsiu) yra kilęs iš kiedainiškės szlachtos liaudanskos. Lietuviškai jis nemoka, musų gyvenimo, musų troškimų nepažįsta, nuo mažens gyveno užsieny; iš savo užsiėmimo jis yra **poetas-dekadentas** (Red. buvo pabraukta). Jis į lietuvybę atvirto tik 1919 metais, kuomet atsidarė perspektyva patekti į musų diplomatinę tarnybą. P. Voldemaras jį įstatė į šią vietą, neveizint į tai, kad jis ten netinka; ten jis po šiai dienai laikosi. P-nas de Milosz gal buti geras poetas, neapsiimu tai spręsti, tai ne mano šaka, bet kad jis yra menkas diplomatas, tai keturių metų jo darbuotė Paryžiuje prirodė: gana paskaityti jo redaguotas notas: jos miglotos, be turinio, turbut, kaip jo dekadentiškoji poezija; gana prisižiurėti visam jo veikimui tiek Paryžiuje, Genevoj: jis taip miglotas, neaiškus... Argi gali buti kitaip, ar žmogus, kuris nepažįsta musų troškimų, musų vargų, musų gyvenimo, ar gali ginti juos su atsidavimu?"

"Naujienos" prie šio raštelio nepridėjusios jokio savo prierašo, ėmė jį iš "Tėvynės", kuri savo keliu ėmė iš kauniškės "Laisvės", kurioje rašė tulas drąsuolis, pasislėpęs po "ex-diplomatas" firma. Tiek plačiai svieto šis raštelis apėjęs yra vertas gal dar didesnio domesio, negu jam buvo suteikta. Reikia tik jis kiek pašifruoti.

Paprasta laikraštininkų etika reikalauja, kad jeigu laikrašty daroma išmetinėjimų arba, kaip sakoma, "šlovė plėšiama", tai tuomet reikia turėti kiek pilietinės drąsos ir pasirašyti savo pavardė (Kitaip ir kito pavardės neminėk!). Gi drąsuolis "Ex-diplomatas", linksniuodamas Milašiaus pavardę, savosios vis tik neišdrįsta pasisakyti. Tai tegu jis man griešninkui atleidžia, kad jo vardą aš pasakysiu visuomenei: taip Lietuvos reikalais rupinas Ponas Marquis de Garliava Juozas Gabrys Paršaitis. Šis šifras jau, berods, meta visai kitokios šviesos į virš cituotą Milašiaus karakteristiką. Čia tenka tiktai atsiminti keletą istorinių aplinkybių.

Kauno visuomenėj labai plačiai paplytus nuomonė, kad ponas Paršaitis labai pasekmingai vienu metu tarnavęs ir prancuzų ir vokiečių slaptajai policijai. Kiek tas gandas yra teisingas, patikrinti sunku, bet jis visuomenėj laikos, o ponas Paršaitis iki šiol nėra reabilitavęsis.

1918-1919 metais, pradėjus lankyties Lietuvos valstybės oficialinėms delegacijoms Šveicarose ir Paryžiuje, ponas Paršaitis pavartojo visus savo gabumus, kad toms delegacijoms daryti šunybių, kad jų santykiams su Santarve pakenkti. Tuo tikslu jis buvo sudaręs savo "Delegaciją", kurią skelbė esančią vienintėle teisėta Lietuvos atstovybe. Iš vienos pusės buvo Valdemaras, Smetona, iš kitos pusės Paršaitis — dvi delegacijos, kurios viena kitą keikė ir save skelbė teisėta. Prancuzai tuomet nežinojo nei su kuria delegacija kalbėtis, ir nesikalbėjo nei su viena.

Didesnį Lietuvos reikalų kompromitavimą sunku išsivaizduoti.

Tiesa, poną Paršaitį labai palaikė dabartinis prancuzų atstovas Lietuvai ponas Padovani, kuris jau nuo seno žinomas savo kooperacija su lenkų šnipais ir ypač peoviakais, laike jų rengto sukilimo Kaune. Rezultate šios Paršaičio darbuotės pat Lietuvos kurimo pradžioj buvo paskelbtas tikrosios Lietuvos delegacijos Paryžiuje laiškas, pasirašytas Smetonos, Yčo, Valdemaro, kan. Olšausko, kuriame buvo Paršaitis paskelbtas beveik Lietuvos išdaviku. Bet jam toliau Paršaitis paskelbtasbeveik Lietokią darbuotę tebetęsiant, jis buvo patrauktas teisman, kaipo tėvynės išdavikas; tiktai kadangi jis sėdėjo Paryžiuje, nebuvo galima prieiti jį areštuoti. (Šiuo reikalu valdžios pranešimas randas tų laikų valdžios laikraščiuose*).

Kai buvo rengiama Kaune garsusai peoviakų sukilimas, ponas Paršaitis buvo nužiurėtas kaipo "Kauno Lietuvos" užsienio reikalų ministeris provokatorio parsidavėlio Aukštolaičio "kabinete". Del visų šių reikalų ponas Paršaitis dar nėra reabilitavęsis.

Jam gyvenant Paryžiuje, ta aplinkybė, kad Lietuvos valdžia traukia jį atsakomybėn į teismą, žinoma, jo nei kiek negąsdino. Reikėjo kas nors padaryti, kad jo pragaištingą darbą paralizuoti. Tais laikais gyveno Paryžiuje kaž-kokiu budu atsikraustęs iš Amerikos kun. Vilimas - Vilimavičius. žmogus, žinoma, geras ir gerų norų vedamas. Labai norėjo del "tėvynės labo" pasidarbuoti. Tik kažkodel pas jį smagenų aparatas visuomet ne pergerai veikė. Šit net dabar, kada jis paliko Lietuvos Seimo krikščionių demokratų frakcijos pirmininkas, Galvanauskui sudarius kabinetą ir paskaičius deklaraciją, jis išpyškino tokį "spyčių", kad visa Seimo salė juokais plyšo. Net jo frakcijos sėbras Stasys Šilingas pasipiktino ir iš Seimo tribunos jam moralinę litaniją paskaitė... Bet Paryžiuje jis pasižymėjo visai kitokiais, ištikrųjų nepaprastais, gabumais — **intriganto gabumais.**

"Reikia jums Gabrį suėsti — aš jį suėsiu!" — pareiškė jis kartą. Ir tol nenusiramino, tol visur landžiojo, kol tą nabagėlį Gabrį ištikrųjų suėdė, kad jam prancuzai visas duris buvo uždarę. Tiesa, kaip jis reikia ėsti, mokino ir Rozenbaumas, dabartinis žydų ministeris Lietuvoj, ir kiti, bet tai įvykinti, Gabrį suėsti Paryžiuje reikėjo vistiktai turėti milžinišką intriganto talentą. Kartais Vilimas ir į Lietuvą atvažiuodavo, bėgiodavo po Kauno laikraščių Redakcijas, nelaimingiems redaktoriams, jokio supratimo apie Paryžiaus darbus neturėjusiems, skuzavodavos, kad jis niekur nieko nekaltas, kad tai esą biaurybė Gabrys apie jį pletkus leidžia, ir korė ant Gabrio galvo visus šunis, kuriuos tik pagaudavo. Tai bene bus to žmogaus vienintėlis geras darbas, kurį jis padarė Lietuvai.

Atrodė, kad po Vilimo žygio Gabriui teks tiktai amžiną atilsį sukalbėti. Bet kur tau. Kuriam laikui praslinkus, jis persikraustė į Klaipėdą, kur jo bendramintis Aukštolaitis rezidenciją turėjo, o iš Klaipėdos incognito pradėjo ir į Kauną lankytis... Tokiuo triukšmu tokią smarkią prieš jį pradėtą bylą kaž-kur šuva ant uodegos užsikoręs nunešė, ir Gabrys pasidarė vėlei vienas Kauno smarkiausių didvyrių. Ir kokia likimo ironija! Pasidarius kunigui Krupavičiui ministeriu, kunigas Vilimas liko krikščionių demokratų partijos galva. "Laisvė" — krikščionių demokratų partijos organas, kurį redaguoja kunigas Šmulkštys, Seimo krikščionių demokratų frakcijos narys. Ir toje "Laisvėje" Gabrys — vienas smarkiausių, vienas uoliausių publicistų!...

Suprask dabar žmogus: jeigu dabar vyksta tokia idilija, tai kuriam galui tas pats Vilimas tą patį Gabrį Paryžiuje ėdė? Ar tik todel, kad "gabrienos" norėjo?...

Bet jei Gabrys "Laisvėj" tokius daiktus apie Milašių rašo — blogas ženklas. Gabrys iki šiai dienai negali suprasti, kaip tai atsitiko, kad Lietuvos atstovas Paryžiuj vis tiktai ne jis. Kad palikt atstovu, visų pirma reikia suėsti Milašius, kaip jį patį buvo Vilimas suėdęs. Ir kampanija prieš Milašių jau pradėta...

(Bus daugiau)

*) Sąrašy su šia byla tais laikais tapo ištremtas iš Lietuvos ir kitas "diplomatas", kaipo Gabrio agentas — kunigas Bartuška.

NEW YORK HAMBURG

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

Trumpiausias kelias į visas dalis
LIETUVOS

Išplaukia kiekvieną savaitę iš prieplaukos 86 North Upės, prie galo 46 gatvės, New York, su musų laivais de luxe
"Resolute", "Reliance"
"Albert Ballin"
"Deutschland"

Kurie veža I, II ir III klesos pasažierius ir populiariški laivai "Mount Clay", Cleveland, "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su cabin ir III klesa. Geras mandagus patarnavimas, puikus kambariai, puikios apystovos.

United American Lines
171 West Randolph St.,
Chicago, Ill.
Arba bile autorizuoto agento.

CUNARD

AR MANOTE ATSIIMTI GIMINES Į AMERIKĄ

2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį metą

Leisk musų raštinei Kaune pagelbėti Jusų giminėms išgauti pasportus ir vizas ir tinkamai juos prirengti į kelionę.

Nereikia laukti del vietos, turintiems Cunard linijos laivakortes. Cunard laivas išplaukia iš Europos kas kelintą dieną. Cunard laivakortės yra geros kelionei ant AQUITANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia jurų kelionė tarp Lietuvos ir Amerikos.

Del emulkesnių informacijų, malonėkite susižinoti su musų vietiniu agentu arba musų raštinėje.

Cunard Line
140 N. Dearborn Street
Chicago, Ill.

DAVID RUTTER & CO.,
Anglis ir Koksai
Pirkite anglis tiesiai iš retal kiemų. Visur pristatom.
South Side ofisas 3301 Normal Av.
Tel. Yards 2296.

Jei vienas milijonas dolerių popierių butų pakloti viens prie kito jie užimtų tolumą daugiau negu 117 mylių. Tai yra beveik toks tolumas kaip tarpe Chicagos ir Madison, Wis., geras dienos važiavimas automobiliu.

Musų kapitalas yra vienas milijonas dolerių.

Noel State Bank
MILWAUKEE AND NORTH AVENUES

"BANKAS VISIEMS ŽMONĖMS"

Greičiausis Patarnavimas

Pinigų persiuntime į Lietuvą, Latviją, Rusiją ir Lenkų užimta Vilniaus Lietuva.

Pinigus siunčiame Litais, Doleriais, perlaidomis ir telegramu.

Laivakortes parduodame Lietuvon ir iš Lietuvos ant visų linijų.

Pasportus, kontraktus, doviernastis ir kitus legalius dokumentus padarome pigiai ir greitai.

Esame registruoti Notarai Lietuvos Atstovybėje Washingtone.

Inšiurinam namus, rakandus ir automobilius nuo uūnies ir kitų nelaimių.

Visais reikalais kreipkitės pas:

Lietuvių Prekybos Bendrovė
3311 South Halsted Street, Chicago, Ill.
Phone Yards 6062

V. STULPINAS, Mgr.

Taipgi pranešame visiems Bendrovės Šėrininkams, rėmėjams ir draugams kad Lietuvių Prekybos Bendrovės Chicagos Skyrius persikėlė į naują vietą po **No. 3311 So. Halsted St.,** tik vienos duris į žiemius nuo senos vietos.

V. M. STULPINAS.

Ofiso Telefonas Central 4104 — DR. H. A. BROAD — Busto Telefonas Armitage 3209
VIDURMIESČIO SPECIALISTAS
Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.
7 West Madison Street, kamb. 1202. Kampas State gatvės.
Ofiso vaalndos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutaimą.

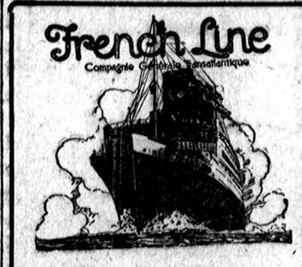

French Line
Compagnie Générale Transatlantique

NEW YORK, PLYMOUTH HAVRE-PARIS

LAFAYETTE Sept. 29, Nov. 10
PARIS Oct. 3, Oct. 24, Nov 14
FRANCE Oct. 10, Oct. 31, Dec. 5
LA SAVOIE Oct. 20, Nov. 24, Dec. 22

NEW YORK, VIGO (SPAIN), BORDEAUX

Rašykite del šingeldžios aprašomos kuyguės jusų vietiniui agentui arba į didįjį ofisą 19 State Street New York.

Didesnis už "Šiaulius"

ŠIAULIŲ MIESTAS LIETUVOJE turi apie 20,000 gyventojų, PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK, kampas 47tos ir Ashland gatvių, Chicagoje.
Turi daugiau apie 40,000 depozitorių vien tik Taupymo Skyriuje.
Ateik ir pamatyk tą Banką kiekvienos Subatos vakarą. Ir niekuomet per savo gyvenimą neužmirši kaip daug lietuvių savo reikalus čia atlieka. KODEL?
NES šis senas Bankas yra visiškai saugus, budamas po valstijos valdžios kontrole.
NES mes stengiamės patenkinti kiekvieną.
NES jus galite gauti atgal savo pinigus kada tik pareikalausite.
NES jus jaučiatės šiame Banke kaip namie, net jei jus nei žodžio nekalbėtumėte angliškai, nes čia kalbama lietuviškai.
DABAR PASAKYK MAN, AR GALI BUTI GERESNIS BANKAS?

Peoples Stock Yards State Bank

DIDELIS BANKAS
ant kampo
47 St. ir Ashland Ave.
CHICAGO

Gerai žinomas bankas tarpe lietuvių visoje Amerikoje savo stiprumu ir geru patarnavimu.

Sol-Ellis & Sons
2212-14-16-18-20-22 So. State St.
Vakarinėj pusėj gatvės

Namas tukstančių bargenų. Visuomet teisingi gerume tavorų, patarnavime ir kainose.

Mes turime pas save labai didelį ir pilną staką plumingo, apšildymo ir elektrišku prirengimų. Mes pristatome į visas dalis miesto.

Musų vieta ištikrųjų randasi labai geroje vietoje ir galima pasiekti labai lengvai karais, elevatoriu ir bus linija. Savininkas yra gimęs Lietuvoje.

SPECIALIAI BARGENAI ŠIAI SAVAITEI

Auksinio aržuolo, beržo ar mahogany klosetų sedynės po $2.00.

Vieno šmoto virtuvės sinka, 42 coliai ilgio, užbaigta su trimingais $25.00.

Enameliotos maudynės $27.50.

Ateikite ir pasižiurėkite arba rašykite arba telefonuokite del jusų reikalingo materijolo.

Sol - Ellis & Sons
2212-14-16-18-20-22 So. State St.
Vakarinėj pusėj gatvės
Telefonai: Victory 2154-4356
Musų pardavėjas kalba lietuviškai.

Liet. Tautos Katalikų Bažnyčia
Motinos Dievo Šidlavos
3501 So. Union Ave., Chicago, Ill.
Klebono Rezidencija:
3509 So. Union Ave.,
Tel. Yards 1636
Mišios Šv. sekmadieniais 9 ir 11 val. prieš piet. Mišparai 7:30 valandą vakare.
Visus bažnytinius patarnavimus atliekame pagal Jėzaus Kristaus įsakymus, meilė Dievo ir artymo.

DR. M. ŽILVITIS,
DENTISTAS
4193 Archer Ave.
9 iki 9 vak. kasdien
nedėlioj 9 iki 12
Telefonas Lafayette 6061

Rezidencijos Tel. Brunswick 4887
Dr. C. Yucius D. C. Ph. C.
CHIROPRACTIC GYDYTOJAS
Be gydnolių, be opefacijos
Val. 9-1; 5-8 P. M.
Šventad. 9-12
1579 Milwaukee Ave.,
Kampas Robey ir North Ave.

DR. J. JAKUBAUSKAS
NAPRAPATH
Pasekmingai gydau staigias ir chroniškas, suaugusių ir jaunų be vaistų ir operacijų. 3538 S. Halsted St. Val. 9 iki 12 a. m. 8:30 iki 9:30 p. m. Phone Yards 7344, 11132 Michigan Ave. Val. 2 iki 7 p. m. Phone Pullman 5147 Roseland, Ill. Nedėliomis 9 iki 12.

Res. Phone Republic 7812
Res. 6117 So. Talman Ave.
Valandos: 9 A. M. iki 12
DR. FELIX A. MANELIS
Naprapath
3267 So. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 2777
Ofiso Val.: 1-5 P. M., 7-9 P. M.

Dr. Anielė Kaushillas
CHIROPRACTOR
3250 So. Halsted St.,
Ant viršaus Universal State Banko
Phone Yards 4951
Pranešu visuomenei, kad savo naturališko gydymo ofisą nuo 2159 W. 21 St. perkėliau į didesnę vietą, 3250 So. Halsted St., kur gydau su dideliu pasivedimu visokias ligas moterų, vyrų ir vaikų, pagal vėliausios mados naturališko gydymo kaipo Chiropractic, Osteopathye, Masage, Electric.
Valandos: panedėly, seredoj ir subatoj nuo 1 iki 9 v. vak., ketverge ir pėtnyčioj nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. Utarninke ir nedėlioj nuo 9 val. ryto iki 12 val. dieną.

Physical Culture Institute
DR. J. A. VELONIS
Osteopathas, Chiropratas, Naturopathas
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisenėjusias, be vaistų ir operacijų, — naujausiais budais.
4225 Archer Ave. — Brighton Park. Theater Bldg., 2-ros lubos.
Valandos: nuo 9 iki 12 dieną.
Nuo 6 iki 8 vakarais.
Nedėldieniais nuo 9 iki 12.
Tel. Lafayette 5698.

C. J. BENISH
3324 So. Halsted St.
Visokių — Vyriškų aprėdalų
KRAUTUVĖ
Naujas savininkas, geras patarnavimas

NUSIPIRK
Typewriterį arba rašomą mašinėlę

Kaina $60

Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo giminėms ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laišką ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškomis raidėmis pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.

Gaunamos
NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

CLAY AWAY THE YEARS

Apply Boncilla Beautifier casmic clay to your face, and rest while it dries, then remove and see and feel the wonderful difference in the color and texture of the skin $

Guaranteed to do these definite things for the face or money refunded. Clear the complexion and give it color. Lift out the lines. Remove blackheads and pimples. Close enlarged pores. Rebuild facial tissues and muscles. Make the skin soft and smooth $

You can obtain regular sizes from your favorite toilet counter. If not, send this ad. with 10 cents to Boncilla Laboratories, Indianapolis, Indiana, for a trial tube.

CHICAGOS ŽINIOS

"Lietuvos kunigaikščių ainis" Chicagoje

Chicagoj dabar pradėjo leisti juodašimtišką laikraštėlį žydų neapykantos sukėlimui.

Chicagoje jau kurį laiką gyvena vienas ponas vardu A. Čerep-Spiridovič.

Jis buvęs Rusijoj majoras generolas.

Jis esąs grafas.

Vieną sykį lietuviams jis pareiškė, jog jame tekąs lietuvių kraujas ir tai nepaprastas kraujas, bet didžiųjų Lietuvos kunigaikščių kraujas.

Jis esąs ainis Gedimino.

Kitoj vietoj ir kitiems žmonėms jis taip pat pareiškė, jog jis esąs normano Riuriko ainis, to Riuriko, kurį senovėje rusai prisiprašė valdyti jų betvarkę žemę. Riuriko vėlesni giminės ir vėliaus, sako, susigiminiavę su Gedimino giminėmis, ir lašas tos gimynystės patekęs Čerepams, kurie vėliaus iš moteriškos pusės susigiminiavę su Spiridovičiais.

Rusijoj, sako, grafas Spiridovičius buvęs labai bagotas.

Bet bolševikai nuo jo atėmę visus turtus.

Ir jis palikęs be skatiko.

Atsiduręs Chicagoj, ir sudėjęs prisieką keršyti bolševikams visą savo gyvenimą.

Jo supratimu bolševizmas Rusijoj yra įgyvendintas vienų žydų.

Todel jis nepakenčia žydų.

Juos vadina šėtonais.

Jis sako, kad žydai ketina jį užmušti.

Jis sako, kad jis išgelbėjęs nuo žydų vieną milioną Amerikos žmonių gyvasčių. Tie visi sakymai išrodo nekuo kitu, kaip tik kliedėjimu, bet stebėtina—štai atsirado žmonių, kurie jo kliedėjimams, gal nelaimės pagamintiems, pradėjo leisti Chicagoje laikraštuką anglų kalboje vardu "The Gentiles' Review". Tas laikraštukas yra pilnas didžiausių nebutniekių prieš žydus — ir jo tiesioginis ar netiesioginis tikslas yra tur but kelti pogromus prieš žydus.

Rengiasi imt nagan "Taikos Teisėjus"

Nori atimt iš jų teisę davinėt leidimus ginklui nešioti.

Kadangi išėjo į aikštę, kad daugelis Cook Kauntės taip vadinamų Taikos teisėjų ("Justice of the peace") duoda leidimus šaujamąjį ginklą nešiotis bet kam, kas tik jiems užmoka —imdami už tai nuo 2 iki 25 dolerių — tai Valstijos prokuroras žada kreiptis į augščiausįjį teismą ir reikalauti, kad iš tokių "taikos teisėjų" butų atimta teisė davinėti leidimus žmonėms nešiotis ginklą. Prokuroro surinktomis žiniomis daugelis pliškių ir šiaip blogo charakterio žmonių su piktais savo rekordais policijoj, pakartotinai yra gavę iš taikos teisėjų leidimus ginklui nešioti.

Automobilių aukos.

Automobilių sužeisti vakar pasimirė trys vyrai ir viena moteris. Tuo budu nuo šių metų pradžios skaičius automobilių aukų Cook kauntėj siekia 491.

Ties Halsted ir Madison gat. gatvekarių kompanijos autotrokas vakar užmušė nepažįstamą žmogų, apie 35 metų amžiaus.

Del Spaghetti.

Italas Serino Leo mėgo spaghetti sutaisytus 'a la Milanese". Kai jis ketirtadienio vakarą parėjo namo, 621 S. Morgan, vakarienės, jo jauna žmona, kurią jis vedė vos pora savaičių atgal, padarė spaghetti "a la Neapolitan", nes ji pati labiau mėgė taip sutaisytus. Supykęs vyras pastvėrė didelį peilį ir du kartu smeigė į ją. Ji tapo nugabenta ligoninėn — daktarai sako, kad pasveiksianti, o karžygis vyras uždarytas kalėjime.

Suimta 15,000 dol. vertės vyno restorane.

Padarius kratą grekų restorane "Little Gem", 736 North Clark st., policija rado ir konfiskavo trisdešimt bačkų ir penkiolika didelių pieninių indų vyno, viso vertės už 15 tukstančių dolerių. Restorano savininkai William ir James Kontsogianis areštuoti.

Pašto tarnautojai reikalauja didesnės algos.

Chicagos pašto tarnautojai kreipėsi į Chicago Association of Commerce prašymu, kad paremtų jų reikalavimą geresnių darbo sąlygų ir didesnės algos—vietoj 1800 dolerių jie reikalauja 2400 dol. metams.

Gimimai:

Chicagos Sveikatos Departamente įregistruota gimę:

Frances Šaltis, 2312 N. Hamilton, rugsėjo 7 d.

Walter Malinauski, 1909 W. 17-th Str., rugsėjo 17.

Kazimer Baltrunas, 3414 S. Emerald Ave., rugsėjo 7.

Atvažiuoja iš Lietuvos

Per Naujienų Laivakorčių Skyriaus patarnavimą atvažiuoja iš Lietuvos Zofija Virketaitė, laivu "Pres. Arthur", kuris pribus New Yorkan apie rugsėjo 23 d. Važiuoja pas Aleksander Virketį, 3748 Emerald Ave., Chicago, Ill.. Taipgi Sofija Gudavičaitė, pas savo seserį.

Jeigu kurie yra permainę savo gyvenimo vietas, malonėkite pranešti Naujienų ofisan, kad galėtume pranešti, kada pasitikti ant stoties Chicagoje.

Lietuvių Rateliuose

Adv. Puišiutė-Šalnienė vieši Chicagoje

Vienutinė lietuvaitė advokatų profesijoj dalyvauja čia moterų advokatų konvencijoj.

Pirmutinė ir vienutinė lietuvaitė advokatas ponia Z. Puišiutė-Šalnienė jau antrą dieną vieši Chicagoje.

Ji čia atvyko dalyvauti Amerikos moterų advokatų draugijos arba seserijos — konvencijoj, kuri įvyko Chicagoje ir tęsis keletą dienų. Ši sesija — Kappa Beta Pi— šiais metais apvaikščiojanti penkiolikos metų savo sukaktuves.

Lietuvaitė advokatė pirmiaus buvo žinoma kaipo advokatė Z. Puišiutė, bet nuo to laiko kaip ji ištekėjo už advokato A. Šalnos jos dvigubai advokatiškas vardas tapo Puišiutė-Šalnienė.

Advokatė Puišiutė-Šalnienė visą laiką veikliai praktikuoja Bostone. Pirmiaus praktikavo kartu su adv. F. Bagočium, o dabar turi bendrą ofisą su savo vyru advokatu A. Šalna.

Viešnia po moterų advokatų konvencijos dar nesiskubins atgal Bostonan, bet ketina keletą dienų paviešėti Chicagoje. Ji yra apsistojus La Salle hotelyje.

Kadangi advokatė Z. Puišiutė-Šalnienė yra SLA. Įstatų komisijos nariu, o čia Chicagoje du kitu tos komisijos nariu, butent advokatai K. Gugis ir K. Jurgelionis, tai čia įvyksiąs SLA. įstatų komisijos posėdis apsvarstymui apie naujų skyrių įvedimą į SLA.

Vaidylų Brolija negalėsianti bu Vaidelyčių

Ursus išduoda Vaidylų įšventinimo ceremonijų paslaptis.

Vaidylų Brolija, žuri dar ne taip senai gyvuoja jau spėjo sutraukti nemažą burį narių, kurių yra viso apie trejetas dešimčių. Kiekviename susirinkime vis daugiau įstoja nau jų. Pavyzdžiui, pereitame susirinkime. laikytame pirmadienio vakarą Columbia svetainėje priimta ir duota pirmas laipsnis šešiems naujiems kandidatams; turėjo buti septyni, bet vienas del kokios tai priežasties neatsilankė.

Vaidylų Brolija veikiai mano kurti ir moterų skyrių — "Vaidelyčių", kurios veiktų tą patį darbą, kurį dabar Vaidylos veikia.

Be Chicagoje esančių Vaidylų bus organizuojama ir kituose miestuose, nes jau yra gauta laiškų su paklausimais del kurimo skyrių. Manoma, kad Vaidylų Brolija busianti pasaulinė organizacija lietuviuose.

Vaidylų Brolija nutarė rengti pirmaeilį koncertą Meldažio svetainėje, kuris turės įvykti š. m. gruodžio 18 d.

Vaidylų Brolija gali priklausyti kiekvienas vyras, ne jaunesnis kaip dvidešimts vienų metų, rimtas, doras ir sveikas žmogus. Narių priėmimo tvarka tokia: gavus norinčiojo įstoti kandidato aplikaciją apkalbama susirinkime, ir jeigu del aplikanto yra kokių neaiškumų, tai tam tikra komisija viską ištardo ir praneša brolijai. Toliau seka slaptas ar viešas balsavimas. Jeigu kandidatas gauna tris priešingus jo priėmimui balsus, tokio kandidato aplikacija atmetama.

Brolija turį savo priėmimo ceremonijas paimtas iš lietuvių mytologijos. Kiekvienas narys turi pereiti bandymus. Turi slaptus, tiktai Vaidyloms žinomus žodžius, ženklus, iš kurių narys pažintų narį ir juo galėtų pasitikėti. —**Ursus.**

Rytoj Laisvos Jaunuomenės Vyrų choro vakaras

Kaip jau yra žinoma, Laisvos Jaunuomenės Vyrų Choras yra vienintėlis rimtas lietuvių vyrų choras Chicagoje.

"Pasiutęs Studentas".

Dabar šis vyrų choras rengia savo pirmą vakarą su dailiu programu. Vakaras įvyks rytoj, rugsėjo 23 d., Meldažio svetainėje. Scenoje statoma labai Juokinga komedijėlė su dainomis "Pasiutęs Studentas" arba "Studento šposai." Veikalą parašė Antoni Jax, vertė J. Uktveris. Be to progreme dar dalyvauja Vyrų Kvartetas. Po programo bus šokiai. Šį vakarą Chicagos lietuvių publika be abejo, mielai parems gausiu atsilankymu.

Reorganizavimas choro.

Po šito vakaro tuoj manoma pradėt reorganizuoti chorą, kad padarius jį tvirčiausiu ir geriausiu lietuvių choru. Manoma sukviesti visus senuosius choristus, kad sudarius gerą burį narių ir prie geros disciplinos veikti dainos darbą.. —**Kaip ir choristas.**

Raganiaus Raportas

Raganius, visko prisiklausęs, papasakoja vėliausias Chicagiečių naujienas.

Bridgeportas.

Halsted gatvė "šviečiasi". Daugelis įstaigų kabinasi dideles naujas iškabas. Ypatingai "Mildos" teatras kabina didelę. Vidurmiesčio teatrų pavyzdžiu žiburių iškabą.

C. P. Pavietas pagautas?

Buvo pasklydę girdai, kad Montrealio policijai pavykę suimti žmogų, kuris pilnai atitikęs C. S. Pavieto diskripjai. Pasirodo, kad tai buvo kažin kas kitas, tik ne tas.

Darkyta kalba.

Vis daugiau ir daugiau Halsted gatvėj matyt naujų ir senų lietuvių krautuvių iškabų ir languose parašų. Tik labai darkyta lietuvių kalba. Sarmata, biznieriai!

"Aušra" perpildyta knygų.

Pastaromis dienomis "Aušra" susilaukė didelio siuntinio iš Lietuvos — keturias dideles skrynias naujausių knygų. Manoma, kad dabar šiek tiek bus galima užkišti tą spragą— trukumą naujausios lietuvių literaturos Amerikoje.

Birutės konservatorija.

p. A. P. Kvederas, konservatorijos direktorius ir p. M. Yozavitas, piano mokytojas, dirba sušilę. Mokinių vis daugėja.. Jų atvažiuoja net iš kitų miestų. Laiškų daug gaunama del mokinių konserto. Prašoma tėmyti "Naujienose". Birutės Konservatorijos adresas: 3252 So. Halsted Str., trečios lubos.

Lietuvių Auditorija.

Iš viso matyt, kad Lietuvių Auditorija bus pradėta statyti greitu laiku, gal dar pabaigoje šio, ar pradžioje sekamo mėnesio. Tik lai nė viens nepamiršta bent po vieną šėrą Auditorijos dar nusipirkti. O Auditorija greitai bus!

"Birutės" Choras.

Pleškina, lavinasi "Sylvija", kuri pasirodys mums srenoje lapkričio vienuoliktą. North Side Turner Hall.

SEPTYNI STEBĖTINI SENOVĖS DALYKAI.

Tie septyni stebėtini senovės dalykai (Egypto pyramidos, Mausoleum prie Halicarnassus, Temple of Goddess Artemis prie Ephesus, Kabantis sodnas Babilonijoj, Colossus prie Rhodes, Stovyla Dievo Zeus per Phidias prie Olympia ir Pharos ar jurių šviesa prie Alexandria) buvo be abejonės tikrai stebėtinos frožės, labai dideli ir sunkus padaryti. Bet jie nedarė jokio įspudžio į tuolaikinius gyventojus ir mes šiose dienose esame labiau užinteresuoti išdirbinėjime dalykų kurie padarytų pasaulį labiau šviesesniu ir laimingesniu. Didelis tyrinėjimas, kaip apsisaugoti nuo ligų yra labai apvertinantis dalykas ir reiškia tikrą progresą musų dienose. Devynias dešimts visų ligų apsireiškia skilvyje. Ir sugedimas skilvio yra tikras pavojus kurį pati gamta apreiškia. Trinerio Kartusis Vynas yra tikra gyduolė kur tie nemalonumai yra prašalinami (prastas apetitas, vidurių užkietėjimas, galvos skaudėjimas, nemiegojimas, abelnas nusilpnėjimas) gali buti lengvai pataisoma. Laikykit Trinerio Kartųjį Vyną visuomet savo namuose. Jų aptiekorius arba gyduolių pardavinėtojas turi savo stake del jusų.

Kaip girdėti pro duris, Birutėje vėl kaž kas drumsčia tvarką. Tai negerai. Nariai turėtų daboti, kad draugijoj butų gera, pavyzdinga ir pastovi tvarka.

Lietuvių Tautos Atgimties Draugija.

Ji šį vakarą rengia savo pasilinksminimo vakarą Bažnytinėje svetainėje.

"Pasiutęs Studentas."

Rytoj vakarą Meldažio svetainėje, statoma komedija su dainomis "Pasiutęs Studentas". Stato Laisvos Jaunuomenės Vyrų choras.

Įšventinimus į kunigus.

Šiandie kaip 10:30 ryto bus įšventintas į kunigus klierikas Stasys A. Linkus, tautiškoje bažnyčioje, prie 35 gat. ir Union Ave. Busią didelės ceremonijos.

Naujienų Spulka.

Kiekvieną savaitę Naujienų Spulkon vis daugiau naujų narių prisirašo. Spulkai, gerai sekasi. — **Raganius.**

Tai kaip iš numirusių prisikėjimas!

Išminties Mylėtojas parodo, jog chicagiečiai laukia Mokslo Draugų paskaitų.

Pereito šeštadienio **Naujienose** tilpęs Mokslo Draugų pranešimas, kad bus rengiamos mokslinės prelekcijos, ištikrųjų atrodo, kaip ir koks iš numirusių prisikėlimas. Nesakau mirusiųjų kunų prisikėlimas, bet mirusiojo lietuvių proto prisikėlimas.

Jau nebe vienas metas prabėgti spėjo, kaip pačios didžiosios lietuvių protinės jėgos nebuvo naudojamos ten, kur labiausiai reikėtų. Čia norįu stipriai pasakyti, kad nebuvo naudojamos minios švietimui. Didžiausi lietuvių protai, kurie ką-nors gero statyti galėtų, lyg ir mirę buvo. Pačias giliausias ir sveikiausias mintis lyg ir koks slogutis slėgė, lyg ir koks baras nuo visuomenės skyrė.

O tuo pačiu laiku minia laukė, ir labai laukė, kad tie protai ką-nors naudingo jai duotų. Belaukdama net ir supyko. O jau patys nekantriausi, tai stačiai šnairuoti ant inteligentų pradėjo, vadinasi, jais nepasitenkinti, da blogiau —tiesiog nekęsti. Kam jie, girdi, nieko gera mums neduoda; kam jie tik tarpusaviai pešasi; kam jie tokius prastus pavyzdžius miniai teikia.

Jau atrodė, kad lietuviška inteligentija visai iš mados eina. Jau beveik visuose kampuose pradėta manyti, kad: ar lietuviai inteligentai jau spėjo viską, ką išmoko, užmiršti; ar jie yra baisus šykštuoliai; ar, pagaliau, jie yra tinginiai; ar, galų gale, jie tokiais jau išdižiais virto, kad ve su pras-

(Tąsa ant 7-to pusl.)

A A

PETRAS NEWMAN

Tapo užmuštas netiketai Sept. 14 d., 1923 Tacoma, Wash. Kunas pasilieka Eudeikio kopličioj, 4605 So. Hermitage Ave. Laidotuvės atsibus Panedėlyj, Sept. 24 dieną iš namų 728 E. 90 St. į Šv. Juozapo bažnyčią, So. Chicago, Ill. 8 val. iš ryto į Šv. Kazimiero kapines.

Iš Lietuvos paeina: Kauno rėd., Raesinių apskr., Titavėnų miestelio. Paliko nuliudime Amerikoje seserį Elzbietą Basikauskienę, Lietuvoje motiną ir 3 brolius: Kazimierą, Pranciškų ir Viktorą. Kviečiam visus pažįstamus ir gimines dalyvauti laidotuvėse.

Nuliudusi Sesuo.
Del informacijų šaukite Yards 1741.

EXTRA EXTRA

DIDELIS SUKAKTUVIŲ

Išpardavimas

Šiuomi pranešame apielinkės lietuviams, kad musų krautuvėje prasidės didelis Sukaktuvių Išpardavimas Rugsėjo 22, 1923 ir tęsis iki Spalio 22, 1923. Laike šio išpardavimo sutaupysite 20 nuošimčių ant dolerio. Turime daug plunksnų, visokios rųšies materijolo, bovelnų ir vilnonių, mergaitėms suknelių, kepurių ir kautukų. Vaikams siutų, kelnių, kepurių ir kautukų už prieinamą kainą.

Turime vaikams, moterims ir vyrams visą eilę apatinių sveterių, pančiakų ir čeverykų. Augantiems vaikams ir taipgi vyrams gerų kelnių ir gražių marškinių. Taipgi turime gerų vilnonių blanketų ir kaldrų, ir visokių naminių rakandų. Ir laikome gerų mekanikų "Overalls".

Meldžiu nepraleisti šios progos. Krautuvė atdara kas vakaras 9 val. vak. Stampos bus duodamos laike išpardavimo.

NATIONAL DEPARTMENT STORE
10317 Michigan Ave., Roseland, Ill.
Pullman 5190

!!!!!Veik Tuojau ir Sutaupyk Pinigų!!!!!

Jei jums reikalinga įvesti apšildymo įrengimus į jusų namą, darykite tai dabar kol musų stakas yra gerame padėjime.

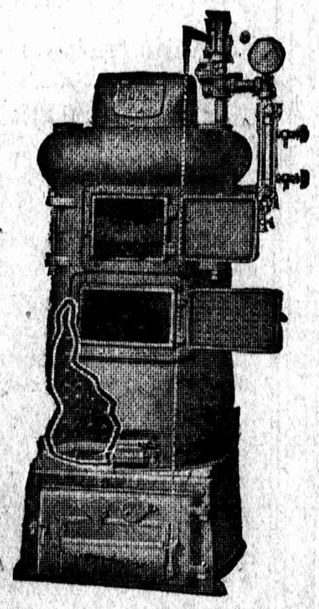

Mes suteiksime jums progą įvesti jusų apšildymo įrengimus į jusų namą labai pigiomis kainomis dabar. Mes taipgi nusiųsime pas jus savo apšildymo inžinierių, kad nurodžius jums darbą ir parodyti kaip tai atlikti. Mes paskolinsime visus reikalingus instrumentus del įrengimo visai dykai. Užganėdinimas garantuojamas.

Mes taipgi turime pilną įrengimą plumingo įrengimų prieinama kaina. Musų kainos yra vienodos visiems.

Mes manome, kad kainos pakils augštai, todėl

!!!!! VEIKITE TUOJAU IR SUTAUPYKITE PINIGŲ !!!!!

M. Levy & Company

Siaur-rytinis Kamp. State ir 22os Gatv.

Telefonai: Calumet 0645 1692

Mes kalbame lietuviškai. Gerai žiurėkite teisingo musų vardo.

Lietuvių Rateliuose.

(Seka nuo 6-to pusl.)

čiokčiais daugiau nebenori savo mintimis pasidalinti.

Manyta, kaip čia matome, ir šiaip ir taip. Ir tuose manymuose ne maža tiesos gludi, nors, antraip vertus, ir ne tiesos gan daug priversta. O štai kodel: Vienus inteligentus čia kaltinti lyg ir neišpuola. Kam jau jie, nabagai, turi už viską atsakyti. Tiesa, kad jie neduoda miniai mokslo, nenurodo į apšvietos rumą tiesaus kelio, neauklėja lietuviuose kiltesnės draugingumo minties, —vienu žodžiu, nekelia lietuvių kulturinį stovį ant aukštesnio laipsnio, — čia jie kalti. Bet ir minia neišteisinama. Ana ve, kam ji nepadeda inteligentams apšvietos darbą dirbti. O ji taip lengvai padėti gali. Ir kaip dar! Juk beveik visas musų draugijas, klubus ir kitokius susispietimo ratelius, galima sakyti, kuone išimtinai minia valdo. Ji čia vadovaujamą jėgą turi. Taigi kodel ji nesistengia viską, kas, sakykime, prelekcijų ar gerų prakalbų rengimui priklauso, parupinti? Kodel ji dalciskime, neparupina svetaines, neapsirupina išgarsinimu, etc? Juk čia tai iš teisybės pačių draugijų darbas. Draugijos paprastai ir ne maža narių turi; taigi jau vientik iš narių išeitų nemenkas susirinkimas, vadinas, publikos butų. Bet draugijos to nedaro. O, tiesa, balių, tai jos prirengia tiek ir tiek.

Net ir dabar patys inteligentai turėjo savo jėgomis viską surengti. Jiems tenka ir svetaine apsirupinti, ir išgarsinti, pagaliau, prelekcijas prisirengti ir pasakyti. O pirmoji šito darbo dalis kaip tik turėtų pačių draugijų nudirbta buti.

Ką sakius nesakius, vis delto iš šito kilto Mokslo Draugų užmanymo net ir labai pasidžiaugti reikia. Jei tik viskas gerai eitų, tai ir labai daug naudos atneštų. Žinoma, viskas priklausys nuo to, kiek šisai puikus užmanymas šilumos visuomenėje suras.

Galų gale, neiškentęs, ir savo grašį pridedu. Man regis, kad jau išdirbtuose prelekcijų rengimo planuose ką-ne-ką permainyti butinai reikėtų. Laikas, 10 val. ryto, rodos, kad ištikrųjų nėra daugumui prieinamas. Juk bene tik dauguma darbo žmonių per visą savaitę kas rytas anksti keltis turi; taigi, kaip jau ateina tas laukiamas sekmadienio rytas, na, tai net ir labai norisi ilgiau pamiegoti. Moterys, c juo labiau panelės, tai net ir labai mėgsta vieną kitą valandą sekmaidenio ryte pamigti. O jei ir atsikelia kiek anksčiau, tai namų ruošos iki valios turi. Vyrui per visą savaitę sunkiai dirbant, juk tik šeštadienio vakare tenka kurne-kur su savo žmona išeiti; o parėjus vėlai, kaip paprastai pasitaiko, ryto metą nelabai norisi anksti keltis. Su panelėmis da blogiau; jos, mat, šeštadienio vakare beveik visados ilgiau tai šen tai ten užtrunka.. Sekmadienio rytą net kaipir gaila jas budinti ir iš lovos versti. Kas jau čia tokį negailestingą darbą bedirbs? Bet da viena bėda: Gana daug iš vedusiųjų lietuvių abudu dirba. Kas rytas anksti keltis reikia. Taigi tik vienas sekmadienio rytas belieka abiem drauge poniškai pamiegoti.

O dartės pasakyti reikia, kad ir svetainės nuskyrimas neatrodo praktingu ir daugumai prielankių. Tiesa, bridgeportiečiams tai net ir perdaug gerai, bet už tai kitų kolonijų lietuviams—visai prasta. Taigi, norisi paklausti, kodel nerengti vieną sekmadienį, sakysime, Bridgeportėj, kitą Northsidėj, kitą Tonleikėj, kitą Westsaidėj, kitą Southsaidėj, kitą Cicero, etc? Juk tada visiems lygiai išeitų, vadinasi, nereikėtų vieniems visada važinėti, o kitiems niekada.

Išminties Mylėtojas.

Pastaba. — Mokslo Draugų lekcijos prasidės sekamą nedėldienį Raymond Institute, 816 W. 31st St.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamsta gali prisirašyti prie Naujienų Spulkos, ir prisirašyk tuojau ,jei dar nesi prisirašęs. Dėdamas kas savaitė po dolerį-kitą, nei nepatėmysi kaip susidėsi užtektinai pinigo. Kad nusipirkus sau namelį. Naujienų Spulka 1739 S. Halsted St.

Bridgeportas. — Lietuvių Stygų Orkestro praktikos įvyksta kas antrainį, 7:30 val. vak., Mark White Park svet., 29 gat. ir So. Halsted St. Norintieji prisirašyt malonėkit atsilankyt. — Organizatorius.

Lietuvių kalbos pamokos. Prie Raymond Institute (816 W. 31 St.) yra mokama lietuvių kalba. Mokytojauja A. Briedis. Norintieji gali pasinaudoti gera proga, nes p. Briedis yra patyręs mokytojas.

L. S. S. 174 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, rugsėjo 22 d., 7:30 val. vak., M. Karlovo name, 3827 Archer Ave., pirmas aukštas iš užpakalio. Eikite tiesiai per krautuvę iš priekio, durys bus atdaros. Visi, kurie norėsite įstoti kuopon nesivėluokite. Taip pat visi nariai turi susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos butinai turime atlikti, nes Rajono Konferencija netoli. — Organizatorius.

North Side. — Ateities Žiedo Vaikų Draugijėlės mokykla prasidės sekmadienį, rugsėjo 23, nuo 12 iki 2 val. po p., Kriaučių Unijos Svetainėj, 1564 N. Robey St. Bus mokoma dainų, muzikos ir lietuvių kalbos gramatikos. Mokyklos vedėjas yra K. Gaubis. Visi vaikai kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Liet. Teatr. Šv. Martino Draugijos mėnesinis susirinkimas bus laikomas šešadienį, rugsėjo 22, 7:30 v. v. Šv. Jurgio par. svet., 32 Pl. ir Auburn Ave. Visi nariai kviečiami laiku susirinkti; yra svarbių reikalų svarstyti. Nut. rašt. P. Kilevičia.

Liet. Moksl. Susiv. Am. 2 kp. susirinkimas, kur buvo pagarsinta "Mokslei vių Keliuose', kad įvyks rugsėjo 22, tapo atidėtas iki kitam šeštadieniui, rugsėjo 29 d. Atidėtas todel, kad kuopos pirmininkė p-lė L. Narmontaitė yra išvažiavusi atastogoms iš Chicagos. Susirinkimo vieta — M. Šileikio rezidencijoj, 318 S. Richmond St., kai 7:30 val. vak. — Valdyba.

Prakalbos rytoj, rugsėjo 23, 7:30 v. v., Raymond Chapel selėj, 816 W. 31 St. Kviečiame visus atsilankyt. Švietimo Dr-ja.

Teatras, Koncertas ir Balius, "Pasiutęs Studenas" su dainomis, koncertu ir šokiais. Rengia Laisvos Jaunuomenės Vyrų Choras, nedėlioj, Rugsėjo-Sept. 23 d., Meldažio svet., 2244 W. 23 Pl. Dalyvauja: Chicagos Lietuvių Kvartetas. Pradžia 7:30 val. vakare. Kviečia Komitetas.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

$25.00 DOVANŲ

Jieškau Jono Grišmauskio, pabėgusio nuo pačios iš Buffalo, N. Y., kuris nuskriaudė švogerį Chicagoj. Paėmė 2 auksinių laikrodžiu su retežėliais. Jo išžiura: senumo apie 40 metų, nosis trumpa, plati, riesta; veidas su apgamomis; tamsus plaukai; kairioji akis užmušta; kalba skubiai ir žemaičiuodamas; turi priežodį "Si"; 5 pėdų 8 colių. Kas praneš apie jį, tas gaus atlyginimo $25.

JONAS VALANČIUS,
10910 Edbrooke Ave.
Chicago — Roseland, Ill.
Tel. Pullman 5516

NORIU surasti ir pasikalbėti su savo parakvijonais iš Mažeikių apielinkės nuo Akmenės.
MARIJONA PETRAITIS,
312 Kensington Ave.
Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU savo senovės draugų ir pažįstamų, kurie gyvena Chicagoj. Juozo Bukšnio, Juozo Dailido, Juozo Brundzo, Juozo Billo, Juozo Baciavičiaus, Teodoro Kuchinsko ir kitų pažįstamų. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso. Vladas Petrauckas, Grocery & Meat Market, 1942 W. 119 St., Phone Beverly 1895.

JIEŠKAU Kazimiero Czivas (arba Czinas) turiu svarbų reikalą. Jis pats arba kas apie jį žino, meldžiu atsišaukti po num. 4737 So. Hermitage Av. Chicago, Ill.

PAJIEŠKAU Juliono ir Stanislovo Černauskių Užvenčio parapijos, Sarakiškių sodos.
W. Prawolowski
1903 W. 21-st St. Chicago, Ill.

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU savo 2-jų pusbrolių Kazimiero ir Kajatono Kiburių. Girdėjau, kad seniau gyveno Pittsburgh, Pa. Jie patįs tai atsišaukia arba žinančių meldžiu pranešti.
Jofija Andrukanaitė.
3040 South Wallace St.

JIEŠKO PARTNERIŲ

PAJIEŠKAU partnerio, kuris norėtų susidėjus pirkti namą. Geistina, kad turėtų ne mažiau $5000.00 Malonėkite atsišaukti. Stanley Urmons 5800 So. Peoria Str. Phone Wentworth 1119.

IŠRENDAVOJIMUI

RENDAI štoras, tinkamas visokiam bizniui, geriausiai del barberio. Renda nebrangi.
Kreipkitės
2755 W. 39 Pl.

JIEŠKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS kambarys vienam vaikinui pietinėj dalyj miesto tarpe 35 ir 70 gat. Geistina, kad pagamintų vakarienę. Atsišaukite laišku ar telefonu Prospect 6515 M. Maskal 5437 So. Laflin St.

REIKALINGAS kambarys del vienos merginos gerai užlaikomas, pas mažą šeimyną. Su valgiu. Kas turėtumet tokį ruimą, tai malonėkite pranešti per telephonu Lafayette 1133.
Atsišaukite
Vakarais po 7 val. vak.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PARANDAVOJU kambarį del dviejų vaikinų arba del vieno arba vedusios poros. Su valgiu arba be valgio. Kambarys šviesus ir šildomas. Galima matyti subatoj ir nedėlioj 2 lubos iš fronto J. K. 703 W. 21 Pl. Chicago, Ill.

ANT rendos kambarys del 2 žmonių, kambaris yra geras ir švarus north west side arti 3 gatvekarių.
4857 St. Paul Ave.

DIDELIS šviesus kambarys, rendaį 2 bloku nuo Washington Parko. Elektra, telefonas, maudynės. Gera komunikacija. Atsišaukite 5420 Indiana Ave. Apartment 5.

ANT RENDOS kambarys, su moderniškais patogumais. Šiltu vandeniu šildomas. Randasi piet vakarinėj daly miesto.
6338 So. Mozart Str.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGTYSTĖ

Trijų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už $4. Automobilių trokų patarnavimas Chicagoj ir apielinkėj. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoj. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

NAMŲ jieškotojų ekskursija į San Joaquin Valley, Cal. $85 už round trip, lovą, valgį ir apžiurėjimo vietas. Rengkitės kelionėn tuojau. Išvažiuojame Rugsėjo 29 dieną.
Room 515,
117 N. Dearborn St.

JIEŠKO DARBO

Pajieškau namų darbo ar prie skalbino arba taip ką. Darbas turi buti tik dienoms apart šventadienių. Kam yra reikalinga panaši darbininkė kreipkitės: J. K-nė 3040 So. Wallace Street.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginos ar moteries pardavėjos, su patyrimu arba be patyrimo. Turi kalbėti lietuviškai ir angliškai.
Atsišaukite:
3518 So. Halsted St.

REIKALINGA mergina arba moteris prie namų darbo.
STANKUNAS
3315 So. Halsted St.
Tel. Yards 1546

REIKIA merginos pardavinėtojos bekernėje, $12 į savaitę, valgis ir kambarys. Turi kalbėti lenkiškai ir angliškai.
Atsišaukite:
2652 W. 47th St.

REIKIA lietuvės virėjos prie darbo į lunčruimį, turi mokėti virti.
Atsišaukit tuojau.
2264 Coulter St.,
Kampas Oakley

Reikia —
MOTERŲ IR MERGINŲ
SVIESTO VYNIOTOJŲ
PATYRUSIŲ ARBA NEPATYRUSIŲ.
GERA PROGA ATEIČIAI.
MOKAMA DIDŽIAUSIA ALGA. NUOLAT DARBAS. ATSIŠAUKITE
TROCO NUT BUTTER CO.
3702 Iron Str.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia —

Darbininkų prie mašinų darbo. Darbas dienomis ar naktimis. Gera alga.

ACME STEEL GOODS CO.
2840 Archer Ave.

REIKIA vaikino prie išsimokinimo gero amato. Nuolat darbas ir gera alga. Atsišaukite:
WARREN and JUSTMAN
909 Roosevelt Rd.
Tel. Canal 5352

REIKIA grinderių — įrankių ir cutlery. Prie šlapio smeltinio akmens. Nuolat darbas.
AMERICAN SAW & TOOL WORKS,
2431 W. 14th St., Chicago, Ill.

KARŲ KARPENTERIŲ
REIKIA patyrusių vyrų prie naujų refrigerated karų. Didelė mokestis, už darbą nuo štukų.. Darbas viduj. Nėra darbininkų nesusipratimų.
AMERICAN CAR and FOUNDRY CO.
2310 So. Paulina Str.

REIKIA boilerių dirbėjų ir pagelbininkų
Atsišaukite
MECHANICAL MFG. CO.
39-th Str., and Loomis St.

REIKALINGAS bakeris mokantis kepti juodą ir baltą duoną.
Kreipkitės:
1637 W. 13-th St. Gary, Ind.
Tel. Gary 1040

REIKIA patyrusių operatorių ir finišerių prie moterų dresių.
Aesišaukite:
WACHTEL & CO.,
5th fl. 228 S. Market St.
Dearborn 1798

REIKALINGAS džanitoris, be vaikų, gerai žinomas savo darbą, turi buti unijistas. 28 flatai. Kreipkitės Subatoj ar Nedėlioj.
FELIX DALANGAUSKI,
1532 Ogden Ave.

REIKIA vedusio vyro tarpe 35 ir 40, paimti savo atsakomybėn įrengtą biznį lietuvių kolonijoje. Algos $115 į mėnesį ir nuošimčiai. Reikia turėti paliudymą. Atsišaukite po 3 val. po pietų, 1 augštas, 45 E. 47th St. klauskit
Mr. Neblung, Mgr.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGAS — PATYRĘS BUČERIS — ATSIŠAUKITE:
2602 W. 23-rd Str.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA grosernė ir bučernė su namu, ledo mašina ir visi reikalingi įtaisymai. Kaina $17,500.00.
5358 So. Robey Str.

DIDELIS BARGENAS
Pardavimui grosernė ir bučernė, su ledo mašina, prie transferinio kampo. Mainysiu į kitą biznį arba parduosiu išmokėjimais. Turi but parduota šią savaitę.
Atsišaukite
604 W. 31 St.

PARDAVIMUI nesvaiginamų gėrimų parloras. Parduosiu pigiai, nes apeidžiu miestą iš priežasties ligos. Galite patirti.
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Box 335

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė, labai geroj vietoje, už labai mažą kainą.
Atsišaukite
3336 Lowe Ave.

PARDAVIMUI (fotografų studio). Senas biznis, jaunam ar senam žmogui gera ateitis. Nupirksit už prieinamą kainą. Reikalingas darbininkas dirbti, kuris moka fotografisto amatą. Geram darbininkui geros sąlygos.
J. MEŽINIS, 218 W. 6th St.,
Racine, Wis.

PARDAVIMUI saliunas, biznis gerai išdirbtas, renda pigi. 3 kambariai pragyvenimui, ilgas lysas; priežastis pardavimo, einu į didesnį biznį.
Atsišaukite:
3961 S. Campbell Ave.

HARDWARE
PARSIDUODA paint ir hardware štoras ir painterių šapa, su visais geriausiais įrengimais. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Didžiausioj lietuvių kolonijoj. Apyvartos daroma į metus $45,000. Priežastis pardavimo svarbi. Patirsit ant vietos. Parduosiu pigiai.
Atsišaukite:
BRIDGEPORT PAINTING & HARDWARE CO.,
3149 So. Halsted St.

PARSIDUODA garadžius, gera vieta geram mechanikui. Priežastis pardavimo — einu į kitą biznį. Naujienos, 1739 So. Halsted St. Box 336.

PARDAVIMUI saliunas ir visi įtaisai — parsiduoda už gana prienamą kainą. Pasiskubinkite — didelis bargenas.
3249 So. Wentworth Ave.

PARSIDUODA grosernė ir bučernė senai išdirbtas biznis; parsiduoda pigiai. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos.
4401 So. Richmond St.

PARDAVIMUI grosernė ir skanumynų krautuvė. Senas ir išdirbtas biznis. Parduosiu pigiai: Priežastis pardavimo labai svarbi. Kreipkitės:
708 W. 30th St.

PARDAVIMUI saliunas, pusė arba visas. Biznis eina gerai. Lysas 4 metams; rendos $25 į mėnesį, 4 kambariai gyvenimui užpakaly. Malonėkite atsišaukti į Naujienų Skyrių ant Town of Lake.
1616 W. 47th St/
Tel. Boulevard 0844

PARDAVIMUI saliunas geroj vietoj, biznis išdirbtas, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj.
Atsišaukite:
1457 So. Sangamon St.,
Chicago, Ill.

PARSIDUODA 2 pieno išvažiojimo įstaigos. Parduosiu pigiai, nes reikia greit parduoti. Kreiptis laišku Naujienos 1739 So. Halsted Box 332.

PARDAVIMUI 4 biliardiniai stalai, 1 pečius, 1 keisas pastatomas, 1 prie sienos keisas, 4 lazdoms sudėti lentynos, 4 bolems lentynos, 1 Ice box, 1 kavos puodas, 5 krėslai, 3 maži krėslai, cash registeris, liampa. Ir smulkus dalykai. Carmine Delisio, 521 So. Halsted St. Tel. Monroe 0692

GROSERNĖ, turi but parduota tuojau, biznis geras ir senai išdirbtas. Priežastis pardavimo — liga.
4759 So. Marshfield Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliunas su namu, medinis namas, elektra, su keturiais kambariais iš užpakalio, ir 8 kamb. viršuj. Priežastis pardavimo, turiu du bizniu.
J. G.,
4545 So. Wallace St.

PARSIDUODA saliunas geroj vietoje, daromas geras biznis, — parduosiu su geru bargenu — priežastis — turiu du bizniu.
Atsišaukite:
4914 So. Ashland Ave.

PARSIDUODA pusė arba visas saliunas, biznis geras del žmogaus, kuris galėtų pats stovėti biznyje. Aš turiu du bizniu negaliu garei užžiurėti. Atsišaukite po Num. 2059 W. 22-nd Street.

BIZNIERIAI TĖMYKIT!!!
Parsiduoda labai pigiai pool ruimis; visas ar atskirai, veikit greitai, šaukit
Armitage 6411

PARDAVIMUI saliunas, biznis išdirbtas per daug metų. Yra gera proga pirkti nebrangiai. Lysas ant 2 metų. Atsišaukite.
10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois

PARDAVIMUI Restaurantas lietuvių apgyventojo kolonijoje — randasi prie biznio gatvės. Renda 85 dol. mėnesiui. Parduosiu už prieinamą kainą. Duosiu išbandymui vieną savaitę. Užtikrinto biznio $90.00 į dieną. Duosiu morgičių sulyg sutarties. Kreipkitės
1723 W. 47th St.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė, parduosiu visai pigiai. Lysas yra da trims metams. Renda 45 dol. mėnesiui, apart biznio da randasi 5 ruimai gyvenimui. Priežastis pardavimo svarbi.
Atsišaukite
4602 So. Rockwell St.

PARDAVIMUI saldainių krautuvė. Biznis išdirbtas, ant bizniavos gatvės. Lysas ant 2 metų, yra kambariai gyvenimui. Nepraleiskit geros progos.
Atsišaukit
10813 So. Michigan Ave.
Roseland, Ill.

PARDAVIMUI arba mainymui grosernė ir soft drinks parlor. Lysas 3 metams. Taipgi Mitchell automobilius pardavimui arba mainymui, sykiu arba atskirai. Priežastis pardavimo — serga moteris.
Atsišaukite:
4612 So. Wells St.

PARDAVIMUI pigiai grosernė ir saldainių krautuvė, netoli mokyklos.
Atsišaukite:
3138 W. 39th St.

PARSIDUODA grosernė, cigarų, cigaretų ir visokių smulkmenų krautuvė. Garu apšildoma su 4 pagyvenimo kambariais. Biznis išdirbtas per daugel metų. Turiu parduoti, nes turiu du bizniu.
Atsišaukite
2630 W. 38 St.

PARDAVIMUI grosernė, su namu ir garadžiumi. Geras biznis, gražus gyvenimui kambariai. Ateikite ir pasimatykite.
5144 So. Rockwell St.

PARDAVIMUI. Turiu parduoti savo pianą šią savaitę, kaip naujas, vertas $450. Parduosiu už $150 arba pigiau. Atsišaukite 2502 Archer Ave., kampas Halsted, 2 augštas, užpakaly.

PARDAVIMUI nesvaiginamų gėrimų parloras. Geras lysas.
Atsišaukite:
6801 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

PARSIDUODA saliunas su lunčruimiu, geroje vietoje, arti dirbtuvių, galima daryti gerą biznį.
2264 Coulter St.,
Kampas Oakley

PARSIDUODA bučernė ir grosernė. Vieta apgyventa lietuvių; priežastis pardavimo — nesveikata. 4430 So. Hermitage Ave., MIKODIMAS ČEKANAUSKAS, Tel. Blvd. 7618

PARDAVIMUI barbernė iš priežasties nesutikimų partnerių. Parduosiu pigiai.
Atsišaukite:
3552 So. Halsted Str.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernės įrengimai ir didelės vertės stakas. Parduosiu įrengimus už jusų pačių kainą, nes turiu išsikraustyti, pardavimas bus nedėlioj tarpe 10 ir 2 v. po pietų. 5312 N. Clark Str.

DIDELIS BARGENAS. Pardavimui Restauranas biznis išdirbtas per daug metų. Turiu greitai parduoti, nes turiu du bizniu. Atsišaukite greitai, parduosiu pigiai.
2325 So. Leavitt Str.

PARDAVIMUI saliunas, labai geroj vietoj; biznis senai išdirbtas. Priežastis važiuoju Lietuvon. Atsišaukite, 3228 S. Halsted Str.

PARSIDUODA labai puikus mėlynas pečius apšildo 6 kambarius 2 savaitės vartotas. Parsiduoda pigiai, ant kietų arba minkštų anglių šildomas. Atsišaukite: 3237 Auburn Ave. Chicago, Ill.

PARDUODU arba mainau bučernę ir grosernę į farmą, lotą, automobilių arba ir į kitką. Atsišaukite.
2602 W. 23 Str.

PARSIDUODA saliunas geroj vietoj, apgyventa svetimtaučių, visados daromas geras biznis, yra išdirbas biznis per ilgus laikus. Nepraleiskite progos, parduosiu nebrangiai iš dviejų pasirinkite, kokis patiks arba parduosiu abudu.
Atsišaukite
2621 Ogden Av. ar 2241 W. 21 St.

RAKANDAI

PARSIDUODA rakandai geram stovyje pavieniai ar visi sykiu, 5 ruimų rakandai.
Atsišaukite:
4024 So. Maplewood Ave.

PARDAVIMUI 4 kambarių rakandai. Parduosiu labai pigiai tam kas pirks visus sykiu. Parduosiu sykiu ar atskirai, nes apleidžiu miestą. I. Bachrach, Tel. Rockwell 1376, 3149 W. 15th St., 2 augštas.

RETA PROGA
Turiu parduoti tuojau mano vėliausios mados mano parloro setą, valgomo kambario setą, velvet karpetą, pastatomą liampą, paveikslus ir t. t. Taipgi gražų dvigubų springsų fonografą su rekordais. Sykiu arba skyrium už pirmą pasiulymą. Viskas kaip nauja. Nepraleiskite šio didelio bargeno.
1926 So. Kedzie Ave.,
1 augštas.

PARDAVIMUI restorano rakandai, mažai vartoti, atrodo kaip nauji. Atsišaukite greitai. Parduosiu pigiai.
4845 W. 14th Street,
Cicero, Ill.

PARDAVIMUI puikus rakandai 4 kamb. parloro, valgomo ir miegamo kambario setai. Console alimpa, karpetai, dieninė lova, sublysas, jei norite.
800 So. Crawford Ave.

PARSIDUODA rakandai: 2 lovos, 2 pečiai, gramafonas, 1 komodė, 2 stalai, 6 kėdės ir daug smulkių daiktų. Atsišaukti meldžiu Nedėlioj nuo 1 val. iki 8 v. v. 2010 Canalport av iš užpakalio

PARDAVIMUI rakandai. Parduosiu už pirmą pasiulymą 5 ruimų rakandai, visai mažai vartoti; priežastį pardavimo patirsite ant vietos.
4936 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI 3 šmotų setas. Labai gerame stovyje. Parduosiu pigiai. Atsišaukite nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. A. Gedvilas, 1735 So. Halsted St., Tel. Roosevelt 8760

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI automobilius, Grand Six, 6 cilinderių, 1921 metų. Šitas automobilius yra geriausiame padėjime; nauji Cord tajerai. Norintįs pirkti matykit tą karą, kainavo $2,000 su visais extrais. Parduosiu už $295. Kreipkitės po 5 val. vakare, 2423 W. 46th St., 1 lubos.

AUTOMOBILIAI

Visai nauji karai, 25% pigiau negu listo kaina. Visi padaryti pirmos klesos, atdari arba uždaryti modeliai. Ateikite tuojau, nes keletas tik yra likę. Pamatykite juos verauzėj. Atdara iki 9 val. kasdien ir nedėlioj.
E. GOLDMAN,
3751 Wentworth Ave.

NAMAI-ŽEME

NEGIRDĖTAS bargenas 2 aukštų muro namas 6 ir 7 kambariai, steam heat. Rendos $160 į mėnesį, pastačius garadžių galima gauti $180 į mėnesį. Randasi prie didelio parko ir bulvaro, kaina tiktai $11,000, $4000 įmokėt, likusius ant lengvų išmokėjimo.

Matykite
J. PAKALNĮ,
4338 Archer Ave.

PARDAVIMUI 35 akrų paukščių ir daržovių farma, puikiai įrengta, gera žemė, 10 mylių nuo Chicagos, netoli Milwaukee Ave. Mainysiu į mažą namą mieste. Del informacijų rašykite anglų kalboje.
THOS CHERNEY,
MtProspect, Ill.

PARDAVIMUI 5 kambarių namas, karštu vandeniu šildomas, bungalow, netoli bažnyčios. Galima tuojau gyventi. 6136 S. Whipple St. Republic 4958

PARDAVIMUI pigiai 8 kambarių murinė cottage, po 4-4. Atsišaukit
3813 Wallace St.
Phone Boulevard 0675

TIKRAS bargenas ,6 ir 4 kambarių flatas, su cottage iš užpakalio. Įplaukų $115 į mėnesį kaina $7,500, $2,000 pinigais, kitus pagal sutartį. Wm. Zeloski Co., 1905 Belmont Av. Phone Graceland 4579 atdara nuo 9 r. iki 9 v.

PARDAVIMUI 3 pragyvenimų murinis namas, 5 pragyvenimai ir krautuvė. Lietuvių apgyventa vieta. Savininką galima matyt 3 floras iš užpakalio.
3100 W. 39 Place.
Klauskite FRANK

PARDAVIMUI per savininką, 2 flatų namas, bus gatavas Oct. 1, 6341-6643 S. Washtenaw Ave., greitai augančioj lietuvių kolonijoj, kambariai dideli ir šviesus, stikliniai porčiai, vana, knygų šėpa, bufetas, aržuolo ir beržo trimingai, aržuolinės grindįs, atdara kasdien, atsišaukite po 6 val. vakare. Šaukite Stewart 3623.

OAK FOREST, ILL. 40 minutų nuo miesto, nauja 5 kambarių cottage ir 1 akras žemės. Su sieteliais porčius, aržuolinės grindįs, didelis attic. Kaina $3,250. Phone Wabash 0304.

GERIAUSIAS INVESTMENTAS Del pardavimo nauji 2 flatų namai po 6 kambarius, su štymu arba wandeniu šildomi prie Marquette Manor arti 67 gatvės ir arti bulvaro. Del tolesnių informacijų, kreipkitės yaptiškai arba telefonuokite į James Kral, 2444 W 67th St. Tel. Prospect 1364.

BARGENAS, 3628 Parnell Ave., 3 augštų, 5 flatų namas. Visas gerame padėjime. Rendos $1,000 į metus. Kaina tik $6,250. Išmokėjimais
E. E. Feeney 559 W. 31 Str.
Tel. Boulevard 3344

PARDUODU pigiai 4 lotus vienoje vietoje arba galiu mainyti į automobilių. Atsišaukite vakarais arba nedėliomis. F. Čekanauskas, 5914 So. Stewart Avenue

PARSIDUODA 2 pagyvenimų muro namas 5 ir 6 ruimų flatas. Šiltu vandeniu apšildomas, Sun parlor, didelis porčius, užtaisytas, lotas 30 pėdų, visokia medega kuogeriausios rųšies. Savininkas kiekvieną diena yra namie nuo 8 iki 6 val. vakare, 5809 S. Maplewood St., vakarais tel. Lafayette 0586, pirmi morgičiai $6.500, antrus morgičius duoda savininkas už mažus nuošimčius, arba parenduosiu 6 ruimų flatą, šiltu vandeniu šildomą. Savininkas galima matyti kasdieną.

PARSIDUODA naujas muro namas 2 faltai po 6 kambarius, karštu vandeniu apšildomas, tai yra vienas iš geriausių namų pas vienuolyną. Kam reik gero namo, tegu nepleidžia progos. Namas randas po Num. 6455 So. Rackwell St. Šaukite savininką. Tel. Lafayette 3968.

DIDELIS BARGENAS
Medinis namas ant pardavimo, 2-4 1-3 kambarių, arba mainysiu į didesnį namą, į bučernę, groserne, saliuną, lotą automobilių arba į farmą. Geras namas, yra visi parankumai. Namas randasi ant 46 ir Union Ave. K. C. Valaitis, 943 W. 33rd Pl. Yards 1571.

NAMAI-ŽEME

VERTA ATYDOS

Ar žinai kad budavojimas namų jau pabrango nuo Augusto mėnesio? Del to gerai apsvarstantis žmogus perka namus dabar, nes pavasarį bus dar brangesni.

Mes turim bargenų visos dalies miesto, ir užtikriname, kad už musų bargenus geresnių nerasite.

BRIDGEPORT.

1. 4 flatai kampinis namas, elektra, galima padaryti Saliuną ir tuo kart renda bus dubeltavai didesnė. Kaina tik $5,500, Imokėti $1500. Renda $75.00. Negalima rasti geresnio pirkimo ir išlygų.

2. Medinis namas ant muro fundamento su basementu, elektra, 2 karu murinis garadžius, Kaina tik $5,300. Imokėti $1,500. Renda $61.00.

3. Murinis namas, 2 flatai po 5 kambarius, augštas basementas, elektra, ir visi kiti parankumai. Kaina tik $5,000, įmokėti $1,500. Renda $55.00.

BUTINAI PAMATYKIT

4. 3 metų senumo murinis namas 2 flatai po 6 kambarius, vėliausios mados ištaisymai ir 2 mašinom murinis garadžius, Randasi pačioj širdyj kolonijos Bridgeporto. Kaina tik $12,500, įmokėti $3,500. Geriausias pirkimas.

5. Medinis namas ant muro fundamento, 1-mas floras štoras ir pagyvenimas užpakaly, ant 2-ro floro 2 flatai, cementuotas basementas, ilgas lotas ir kiti parankumai. Kaina tik $7,500, įmokėti $3,000. Likusius ant lengvų išmokėjimų.

6. 2 mediniai namai ant Halsted St. Pirmas namas turi apačioj štorą ir 4 kambarius, ant 2-ro flatas 8 kambariai, elektra, maudynės, kieto medžio baigtas, ir 2 mašinom garadžius, antras namas turi štorą ir 5 kambarius užpakaly. Kaina už abudu namus ir 2 lotus tik $8,800, įmokėti $3,500. Renda $100.00 dabar, galima gauti daugiau.

7. 2 mediniai namai ant 1 loto ir 2 mašinom garadžius. Kaina tik $4,200, įmokėti reikia $1,200. Renda $55.00.

BRIGHTON PARK

8. Gražus murinis namas, 2 flatai po 6 kambarius, elektra, maudynės, ąžuolu baigtas, ir garadžius 2 mašinom. Kaina tik $8,500, įmokėti $2,000. likusius ant lengvų išmokėjimų. Randasi arti didelio Teatro ir Banko.

9. Gražus murinis namas ant Archer Ave. 6 ir 6 kambariai, elektra, maudynės, skalbyklos basemente. Kaina tik $10,500, įmokėti $5,000.

10. Murinis namas 4 flatai po 4 kambarius ant pus antro loto, elektra, ir kiti parankumai. Kaina tiktai ?

11. 5 kambarių Bungalow, vana, elektra. Kaina tik $4.000. Įmokėti $2,000. Likusius kaip renda.

12. Gražus murinis namas su Sun Parlors 2 flatai po 5 kambarius, ant Western Ave., viskas vėliausios mados, tik 3 metų senumo parsiduoda labai pigiai. Kaina tik $10,500, įmokėti $4,000

13. Medinis namas 2 flatai po 4 kambarius, elektra, 1 maišinai garadžius, kaina tik $6,000, įmokėti $3,000.

KAS NORIT GRAŽU GYVENIMĄ?

14. Pirkit šį namą ant 3 lotų 2 faltai po 6 kambarius, 1mas floras Hot Water Heat, 2 2ras pečiais apšildomas, aržuolu baigtas, viskas vėliausios mados, ir 2 mašinom garadžius, kaina tik $10,500, įmokėti $6,000. Renda $110,00 be apšildymo.

15. 2 muriniai namai, 1mas saliunas, pagyvenimas užpakalyj ant 2 floro, 2 flatai po 4 kambarius ir kriaučių krautuvė ir barber Shop, ant 3 lotų. Kaina tik $8,000, įmokėti $4,000.

SOUTH SIDE.

16. 6 flatai po 4 kambarius murinis namas ant 2 lotų, elektra, maudynės. Kaina tik $16,500 įmokėjimas pagal sutarties. Pečiais apšildomas, 9 metų senumo.

17. Murinis namas, štoras ir 4 kambariai ant 1mo floro, ir 6 kambariai ant 2ro, elektra, maudynės. Kaina tik $9,000, įmokėjimas pagal sutarties.

18. Murinis namas 2 flatai po 6 kambarius, apšildomas kiekvienam atskiras ir 2 mašinom garadžius. Kaina tik $12,000, įmokėti $5,000.

19. Murinis namas 5 ir 6 kambariai, ant 2 lotų. Kaina tik $10,500, įmokėti $5,000. Pečiais apšildomas.

20. Murinis namas 5 ir 6 kambariai, apšildomas kiekvienam atskiras, 2 mašinoms garadžius. Kaina tik $11,500, įmokėti $4,000

21. Up-to-date murinis namas 4 faltai ir 2 karų garadžius. Kaina $20,000, įmokėti $3,000, pečiais apšildomas.

22. 4 flatai po 5 kambarius ant 62 pėdų loto. Kaina tik $25,000, įmokėti $10,000. Renda $320.00. Garu apšildomas.

23. 27 faltai po 5 ir 6 kambarius ant 100 pėdų loto. Kaina tik $85,000, įmokėti $30.000. Renda $16,000 ant metų. Atminkit tas yra ant kampo.

24. Murinis namas 3 augštų, 1mas flatas 5 kambariai, 2ras ir 3čias po 6 kambarius. Kaina tik $15,500, įmokėti $5,000.

25. Murinis namas 3 augštų po 7 kambarius, 2 mašinom garadžius. Kaina tik $16,500, įmokėti $7,000. Renda $240 į mėnesį. Garu apšildomas.

MARQUETTE MANOR

(pas vienuolyną)

26. Gražus beveik naujas murinis namas su Sun Parlors, apšildomas kiekvienam atskiras, 2 flatai po 5 kambarius, skalbyklos basemente. Randasi 6544 So. Rockwell St. Toj vietoj parduoda namus po $15,000. Pasinaudokit proga. Kaina tik $13,500, įmokėti $5,500. Likusius kaip renda.

27. 2 flatai 5 ir 6 kambariai prie 63rd ir Rockwell St. 2 mašinoms murinis garadžius, viskas vėliausios mados. Kaina tik $13,800, įmokėti $5,500. Apšildymas kiekvienam atskiras.

GERIAUSIAS PIRKIMAS IŠ DIDŽIŲJŲ.

28. Kampinis muro namas, su Sun Parlors, 10 flatų ant 3 lotų, 1 mašinai garadžius, garu apšildomas, viskas vėliausios mados ir kaina tik $50,000, įmokėti $15,000. Likusius ant lengvų išmokėjimų.

29. Murinis namas 5 ir 6 kambariai, 1 mašinai garadžius, apšildymas kiekvienam atskiras, kaina tik $12,500, įmokėti pagal sutarties.

SOUTH SIDE.

30. Gražus aliejuotų plytų namas ant kampo, 1 flatas 6 kambariai, ir 2 po 7 kambarius. Kaina tik $18,000, įmokėjimas pagal sutarties. Renda $240.

31. Murinis namas 6 ir 6 kambariai, 2 karų murinis garadžius. Renda $170 į mėnesį. Kaina tik $14,500, įmokėti $6.500.

GERBIAMA PUBLIKA.

Čionai mes paduodam tik mažą dalelę musų bargenų 3jose dalyse miesto. Norėdami pirkti namą bile dalyj miesto ar priemiesčiuose visados keripkitės pas mus ypatiškai ir užtikrinam jog galėsite išsirinkti sau tinkamą bargeną.

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE

Chicago, Ill.
809 W. 35th St.
Tel. Boulevard 0774 arba 0611

NAMAI-ŽEME

BARGENAS!

Nepraleiskite progos.

Naujas murinis namas: 6 ir 6 kambariai prie vienuolyno. Kaina tiktai $12,500.00

* * *

Medinis namas: 5 kambariai, su 50 pėdų žemės, prie vienuolyno. Kaina tiktai $5,800.00

* * *

Naujas murinis namas, prie vienuolyno; 5 ir 5 kambariai, garu apšildomi. Kaina $15,500.00

* * *

Medinis namas: 5 ir 5 kambariai, elektra, gezas ir maudynė. Neša randos $80.00 mėnesiui. Kaina $5,800.00

* * *

Medinis garadžius: 5 kambariai. Brighton Parke. Kaina tik $4,600.00

* * *

Bizniavas lotas ant Western Ave. Kaina tik $1,250.00

Jeigu norite parduoti, arba mainyti namus ant farmų, ateikite pas mus; mes turime visokių ir visur.

A. N. MASULIS AND CO.,
6641 So. Western Ave.
Phone Republic 5550

LIETUVIAI! TIKRAS PAAUKAVIMAS!

Puikus nauji muro namai, puikiausiose apielinkėse pastatyti pagal paskiausios mados:

10 flatų prie Humboldt Park	$41,000
8 flatai ir 3 štorai	$43,000
3 flatai ir 3 garage	$18,500
3 flatai ir 1 garage	$17,500
3 flatai ir 1 garage	$13,000
2 flatai ir 1 garage	$12,500
2 flatai po 6 kambarius	$11,500
5 kambarių cottage	$4,800
12 flatų Logan Square	$65,000
6 faltai po 5 kam. lot. 60x125	$31,000
3 flatai ir 2 garage	$24,000
3 faltai ir 2 garage	$22,000
2 flatai, puikus namas	$15,000
2 flatai ir 2 garage	$14,500
7 flatai, Palmer Square	$33,000
12 flatų, Portage Park	$62,500
4 flatai ir 6 garage lot. 60x125	$27,500
2 flatai, naujos mados	$16,500
2 faltai ir 4 garage, lot. 40x125	14,000
6 flatų Albany Park l. 75x150	$51,500
4 faltai po 5 kambarius	$24,500
4 flatai, Kelvyn Park	$23,000
2 flatai ir 2 garage	$15,500
2 faltai ir garage lot. 60x125	$7,500
3 fl. Marquette Pk. lot. 40x125	25,000
2 flatai Brighton Park	$7,200
2 fl. ir 3 štorai, puikus kamp.	$22,000
6 fl. Wicker Pk. puikus namas	$15,000
6 faltai po 4 kambarius	$12,000
3 flatai ir 1 garage	$10,000
4 fl. 2 po 5 ir 2 po 4 l. 50x125	$6,700
2 flatai ir 2 garage	$10,000
2 faltai po 6 kamb.	$8,800
11 kambarių arba 2 flatai, lotas 48x125 ir garage gali but rooming house, bargenas	$4,250

Taipgi turiu daug visokių pasirinkimui namų ir lotų ir farmų. Taipgi visokių mainų visose dalyse miesto, kam tokį bargenai yra reikalingi, tai malonėkite kreiptis tuojaus. Tai yra negirdėta proga. Pasinaudokit kol ne vėlu.

Pasimatykit kuogreičiausiai su
JOHN A. WALULIS,
1852 Wabansia Ave,
Chicago, Ill.

41 akro farma, netoli Libertyville, rendon su tiesa pirkimo, labai pigiai. Yra visi įtaisymai, namas 6 kambarių, didelė barnė, 20 akrų alfalfos, vaisių, netoli didelio kelio, gerai gyventi. Samuel G. Muffett, 25 N. Dearborn St., Room 706, Dearborn 2856. Res.: 1217 Independence Blvd. Crawford 0429

EXTRA BARGENAS ANT ARCHER AVE.
Parsiduoda 5 kambarių Cottage, su visais parankumais, ant bizniavos gatvės ir netoli didelio Teatro, pačiam centre Brighton Parko ir ateities, randos neša $40.00 į mėnesį, galima gaut ir daugiau, savininkas parduos už kainą lotų, nes dabartiniam laike reikia daug daugiau mokėti už lotą ant Archer Ave. Taigi parduosiu pigiai arba priimsiu mainais lotą, automobilių arba groserį. Nepraleiskite to bargeno, nes kas pirmesnis tas padaris gerus pinigus. Kreipkitės pas

FRANK G LUCAS

4116 Archer Ave.
Phone Lafayette 5107

EXTRA
Parsiduoda murinis namas, trys flatai, po šešis kambarius, septynių metų senumo. Platus lotas, šviesus kambariai, kas nori įsigyt gerą namą, nepraleiskit progos. Taipgi beismantas cimentuotas ir visi moderniški įtaisymai, 3327 So. Union Ave. Savininkas ant pirmo flato.

KAS TURITE LOTA?
Aš turiu gerą 6 cilinderių mažai vartotą automobilių ir noriu išmainyti ant loto nepaisant vietos.
Atsilankykite pas
JOSEPH YUSHKEWITZ,
4034 Archer Ave.,
Chicago, Ill.

PARDAVIMUI arba mainymui murinis, dviejų augštų bizniavas namas. Vandeniu šildomas, elektrika, vanos, del 4 karų garadžius, cimentuotas yardas, mainyčia ant bučernės.
Atsišaukite
3413 W. 51st St.
Vakarais po 6 val., nedėlioj prieš pietus. Tel. Prospect 0281.

NAMAI-ŽEME

RETAI ATSITINKANTI PROGA!
PARDAVIMUI 2 augštų muro namas 2 flatai po 6 puikius kambarius; visas ištrimavimas kieto medžio; karštu vandeniu šildomas su 2 boileriais; įbudavoti ledo baksai ir gaziniai pečiai kiekveinam flete; statytas pagal naujos mados 6 metai atgal; lotas 30 pėdų pločio; savininkas parduos pigiai nes pinigai yra reikalingi kitam tikslui; kaina $11,500; apie pusę pinigais reikia kitus savininkas duos morgičį lengvais išmokėjimais; pasiskubinkite nes šitas namas yra vertas $15,000 pagal šių laikų.

PARDAVIMUI 2 augštų muro namas 2 fletai po 6 ir 7 kambarius; gasas, elektra, maudynės, sklepas ir 2 automobiliams garadžius; rendos neša į mėnesį $99.00; kaina $10,500, apie pusę reikia pinigais.

PARDAVIMUI 2 augštų medinis namas 2 fletai po 4 kambarius su gasu, elektra, maudynėms, beismantas ir 2 šantės užpakalyje; kaina $5,200, apie pusę pinigais, kitus ant morgičio lengvais išmokėjimais.

Norėdami pamatyti viršminėtus namus atsilankykite diena ar yakarais pas
BRIGHTON REALTY COMPANY
J. Yushkewitz, vedėjas
4034 Archer Av. (prie California Av.)

PARDAVIMUI 5 kambarių namas, su dideliu porčiumi. Fornisu apšildomas. Lotas 30x125 pėdų. Kaina $6,300.00.
Atsišaukite:
7127 So. Talman Ave.

PARDAVIMUI namas ir lotas, 2-5 kambarių, frame, elektra ir vana, labai gerame padėme.
4210 So. Artesian Ave.

PARDAVIMUI pigiai 4 kambarių namas ir vištininkas 12x30. Ir pusė akro žemės, viskas aptverta. Yra elektra, vanduo, kaina $2,800. MRS. LILLIAN RYAN, 3936 W. 65th Pl.

642 W. 37-th Str., 4 kamb. cottage, augštas sklepas, gasas elektra, garadžius, kaina $2,800. Atsišaukite prie savininko: 3657 Union Ave., 2 flatas.

PARDAVIMUI 2 augštų frame, 2-4 kambarių, 1-8 flatai. Garadžius, gasas, elektra,
Atsišaukite:
3657 Union Ave., 2 flatas

BARGENAS kas jieškote gero namo Ciceroj, tai ateikite pamatyti šio namo 2 aukštų po 6 kamb. karštu vandeniu apšildomas ir garadžius del 2 karų. Savininkas ant pirmo flato: 1608 So. 50-th Ave. Cicero. Ill.

PARDAVIMUI 4 flatų namas, kaina $3,500, 3838 Normal Ave. Savininkas,
A. H. BIGGERS,
3106 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 0957

PARDAVIMUI namas su groserio bizniu—distriktuotoje vietoje. Kas nori gero namo ir biznį nešantį pelną—nepraleiskite progos. Šitr viską galite įsigyti už gana prieinamą kainą. Parduoda savininkas: 5531 S. Albany av

PARDAVIMUI gražus 40 pėdų prie elės kampinis lotas, prieš Marquette Parką prie Sacramento Ave., įėjimas į parką. Kaina $2,000, vertas dvigubai.
BUCHINSKY,
6639 So. Sacramento Ave.

PERSKAITYK ir kitam pasakyk. Kad aš pats savininkas parduodu murinį namą 3 pagyvenimų po 7 kambarius. Visas namas gerame padėjime, aržuolinės grindįs ir užbaigimas. Šiltu vandeniu šildomas. Yra didelis garadžius ant 2 lubų 25x50. Rendos atneša į mėnesį $180. Labai geroje vietoje prie bulvaro. Parduodu pigiai už $15,000.
1246 So. Ashland Ave.

NEPRALEISKITE šiuo bargeno, 2 aukščio muro namas 6 ir 7 kambariai, karštu vandeniu šildomas, aržuolo užbaigimai, del 2 karų garadžius. Rendos $150 į mėnesį, kaina $12,500.

2 aukščio muro namas, karštu vandeniu šildomas, tuščias lotas, del 2 karų garadžius. Randasi prie bulvaro, rendos $130 į mėnesį, kaina $12,500.

2 aukščio muro namas, karštu vandeniu šildomas, puikioj vietoj. Rendos $125 į mėnesį, kaina $12,500; $3000 įmokėt. likusius ant lengvų išmokėjimų. Del viršminėtu bargenų matykite J. PAKALNIS,
4338 Archer Ave.

NAMAI-ŽEME

CICERO BARGENAS.

MURO biznio namas. Štoras užpakaly 3 kambariai, viršui, 7 kambariai, maudynės elektra, 2 karų garadžius. Randasi ant Cicero Ave. $9,000 cash.

Puiki medžio 2 pagyvenimų rezidencija. Cimonto beismentas, 5 ir 6 kambariai, maudynės elektra. Randasi ant 48-th Ct. $7,000 cash.

2 biznio mediniai namai 1 štoras 75 pėdų ilgio užpakaly 3 kambariai, 2 štoras užpakalyje 3 kambariai, viršui 3 ir 4 kambariai, maudynės elektra. Garadžius 30x22. Pernai statyta. Rendos neša į mėnesį $190. $17,800. Priimsiu groserį $2.000. Turiu bizniavą lotą, randasi ant 48-th ave., turi buti tuoj parduotas, $1100 cash.

BRIGHTON PARK gražioj apielinkėj rezidencijos lotas turį but tuoj parduotas $1,000, arba mainysiu ant automobiliaus. Taipgi turiu keletą biznio ir rezidencijos lotų naujoj kolionijoj, rezidencijos lotai 33x130½ , $375. Biznio lotai 26x123½ $425, $995.

Kreipkitės pas
S. ZENKUS
1329 So. 49-th Ave. Cicero, Ill.
2 lubos iš užpakalio po 5 val. vakare, nedėlioj 12 val. ryte.

REIKALINGA BUČERNĖ
4 flatų bizniavas namas kaina $7,900 išsimaino ant bučernės grosernės arba kitokio biznio. C. P. Suromskis,
3346 So. Halsted Str.

DIDELIS BARGENAS parsiduoda medinis namas ant 4 pagyv. po 4 ruimus ir apačioj du pagyvenimai iš fronto štoras o užpakaly 3 ruimai. Rendos neša $90.00 į mėnesį labai pigiai 933 W. 34 Place, atsišaukit pas savininką 3237 Auburn Ave.

BARGENAI

2 lubų augščio, medinis namas, 2 pagyvenimai, po 4 kambarius, randasi 3140 Emerald Ave. Kaina tik $3,200, $1,000 įmokėti, o likusią skolą kaip rendą.

Naujas 2 lubų augšto muro namas 2 pagyvenimai, 1-5 kambariai, 1-6 kambariai, štymu šildomas, su vėliausios mados įtaisymais, namas randasi 7616 So. Peoria St. Šitas namas parsiduos už žemą kainą. Rendos neša į mėnesį $150.

M. J. KIRAS,
Real Estate Improvement Co.
3335 So. Halsted St.
Tel Yards 6894

PUSDYKIAI 2 aukštų murinis namas 4 ir 4 kambariai, garadžius dievienos mašinos. Randasi ant Bridgeporto arti Halsted St., rendos neša $35.00 į mėnesį. Kaina $2600 įmokėt tik $500, likusius labai lengvų išmokėjimų. Pasiskubinkite, nes į trumpą laiką turi but parduotas.
J. PAKALNIS
4333 Archer Ave.

ANT PARDAVIMO 6 kambarių medinis namas ir extra lotas, 2 barnės 1 karvė, 100 vištų, 50 žąsų, 25 antis šieno visai žiemai prišienauta, 2 dideli daržai burokais apsodyti. Žodžiu sakant viskas parsiduoda sykiu ir rakandai arba atskirai. Kaina tikta $4,700, morgičių galit gauti nuo savininko.
Atsišaukit greitai.
9045 So. Green St.
Telefonas Vincennes 3318
Arba pas
V. Margevičią, 837 W. 34th St.

BRIGHTON PARK

2 augštų frame, 2-4 kambarių flatai ir cottage užpakaly. Atneša rendos į mėnesį $61. Veikite greitai. Didelis bargenas **$4800**

2 augštų frame, 1-4 ir 1-5 kambarių flatai, gasas, vana, elektra. Bargenas, tiktai **$5150**

2 augštų frame, 2-4 kambarių faltai. Didelis bargenas **$4800**

4 kambarių cottage, su sklepu, gasas vana, elektra ,geroje vietoje. Extra bargenas tiktai **$3250**

2 augštų frame cemento pamatu, 2-kambarių flatai, viskas moderniškai. Specialė kaina **$6600**

2 augštų murinis, 2-6 kambarių flatai, viskas moderniška, su garadžiumi. Specialė kaina **$8800**

Musų ofisas atdaras nedėlioj nuo 10 ryto iki 4 val. po pietų.

KOZLOWSKI MROS.
2525 W. 47 St.

NAMAI-ŽEME

BARGENAI

2 pagyvenimų murinis namas su beizmentu, 4 ir 5 kambariai, elektrika, vanos $7,700

Murinis namas, 7 metų, 5 ir 6 kambariai, furnace apšildomas, aržuoliniai trimingai, elektrika, vanos ir beizmentas $9,700

Murinis namas, Sun Parlor, 5 ir 5 kambariai, elektrika, vanos, aržuoliniai trimingai, aukštas beizmentas, prie pat bulvaro $10,500

4 pagyvenimų murinis namas, visi po 4 kambarius. Beizmentas, elektrika, 2 lotai $11,000

Bizniavas namas, ant kampo štoras ir saliunas ir šalutinis kambarys ir dar 7 kambarių ilatas ant antrų lubų. Karštu vandeniu apšildomas, vėliausios mados įtaisymai, 2 lotai, prie karų linijos $14,500

Del biznio namas, štoras ir 3 pagyvenimai, elektrika, garadžius del 2 karų. Kaina $4,500

CHAS. ZEKAS
4454 So. Western Ave.

BARGENAS ANT BIZNIO LOTŲ
Prie W. 71 St., vienas blokas nuo Marquette Parko, čia bus karų linija. Du lotai netoli kampo Fairfield Ave., 27x125 kiekvienas. Suros, vanduo, gasas ir cementiniai šalygatviai ir apmokėta. Savininkas parduos pigiai už pinigus.

STANLEY BLAZYK,
6019 So. Kedzie Ave.,
Phone Republic 5398

2 FLATŲ 6 ir 7 kambarių, furnace ir pečium šildomi, cementinis sklepas, namas gerame stovyje, tik 10 metų senumo. Pirmas flatas dabar tuščias, kaina $11,000, pinigais $4,000.
Frank Ragen and Bros.
5433 So. Halsted Str.
Phone Yards 4259

CICEROJE moderniškas 2 flatų po 4 kambarius namas, 5 metų senumo. Gasas, elektra, ramioj apielinkėj, netoli karų linijos, kaina $7,500. S. K. SKRIBA
2308 So. California Ave.

2 flatų murinis namas 5 ir 6 kamb. su visais įtaisymais, kaina $6,500
C. P. SUROMSKIS
3346 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

MORTGEČIAI -PASKOLOS

Antrų morgičių paskola — $500 iki $10,000, pigiausia kaina; $75 komišino 1 metams už paskolą $1,000, mėnesiniais išmokėjimais ir jei title nėra komplikuota tas taipgi užmoka už title ekzaminaciją, revenue stampas, ir rekordavimą. Atneškite deed arba taksų kvitas. C. M. Weeks, 127 N. Dearborn St.

MOKYKLOS

SPECIALIAI

VALENTINES DRESSMAKING COLLEGE

2407 West Madison Street, Tel. Seeley 1643

Siuvimas, dezainavimas, skrybėlių dirbimas—dienomis ir vakarais. Specialiai nupigintos vakacijų klesos del jaunų merginų nuo 8 iki 14 metų amžiaus prie dresių siuvimo ir skrybėlių dirbimo. Ateikite, rašykite arba telefonuokite.

Sara Patek, pirmininkė.

McDOWELL MOKYKLA
5 So. Wabash Ave.
Dearborn 3173
DRESIŲ, SKRYBĖLIŲ
kirpimas, siuvimas. Greitas išmokinimas del biznio ir namų vartojimo. Dienomis ir vakarais. Reikalaukite katalogo.

Leveskio Mokykla
Prirengiamoji ir Prekybos
Mokina Lietuvių ir Anglų kalbų; Grammar School, High School ir Prekybos dalykų. Prirengia prie kvotimų į visas augštesniąsias mokyklas. Dienomis. 12:00 val. dien. iki 5:00 v. p. p. Vak.: 7:30 iki 9:30. Nedėldieniais: nuo 10 ryto iki 12:00 dieną mokina lietuvių kalbos gramatikos ir rašyboa.
3301 So. Halsted St., Chicago.
(kampas 33-čios gat., 2-ros lubos)

Universalė Proga
Vakarinės klesos stenografijos
University of Chicago Settlement
4630 Gross Ave.
Sąlygos: mokestis $1 į mėnesį, materijolas $1.40
Užsirašykit dabar kol klesa dar nėra pilna. Klesos prasidės PETNYČIOJ, Rugsėjo 28 d., 1923.

GERA PROGA išmokti gerą amatą rubsiuvystės. Geriausia industrija del uždarbio. Mes išmokinsime nemokantį į trumpą laiką. Atsišaukite po nr. 1504 W. Division Str.

Part Two

NAUJIENOS

Antra Dalis

VOL. X. Chicago, Ill., šeštadienis, Rugsėjis-September 22 d., 1923 No. 224

BIZNIO IR GYVŲJŲ REIKALŲ SKYRIUS

Pastabos Apie Biznio Dalykus

Perkantiems namus

Pereitą sykį šiame puslapyje buvo paduoti patarimai, kurių turi butinai prisilaikyti kiekvienas kas perka ar ketina pirkti namus.

Tie patarimai ištikro yra geriausi patarimai kokius galima duoti perkantiems namus žmonėms. Ir tuos patarimus užgyrė visi advokatai, real estate įstatų žinovai.

Jų esmė yra tokia:

Kad perkantis namus žmogus popieras turi butinai duoti peržiurėti advokatui.

Kad popieroms peržiurėti nereikia imti šunadvokačių, kurie neturi teisės praktikuoti.

Kad nereikia klausyti tų agentų, kurie šunadvokačius perša į vietą tikrų advokatų.

Kad perkant namus ar žemę ant kontrakto reikia ypač buti atsargiems.

Kad skolinant pinigus ant morgičio reikia irgi peržiurėti popieras, idant turėjus gerą užtikrinimą.

Galima buvo laukti, kad šitie patarimai nepatiks šunadvokačiams, kurie veikia tarp lietuvių.

Taip ir atsitiko.

Šunandvokačiai baisiai supyko ir pradėjo plusti tikruosius advokatus. Vienok tas jų pyktis negali jiems nieko gero duoti, o ypač negali padauginti žinių jų nepilnose galvose. Šunadvokačiams vienas kelias tėra prie teisių pažinimo, o tai mesti šunadvokatavimą, bet pastoti į mokyklą ir užbaigti pradinį, o paskui ir augštesnį advokaturos mokslą. Tada tai, jeigu jie išlaikys valstybinį egzaminą ir jeigu jie bus geros doros žmonės, augštesnysis teismas paskirs juos buti advokatais ir jie galės užsiimti ir popierų peržiurėjimu ir bylų vedimu

Bet kaip ten nebutų su šunadvokačių gerove, žmonės turi rupinties savo gerove. Savo turto tikrai apsaugai kiekvienas turi kreipties tiktai pas tikruosius advokatus, kurių lietuviams Chicagoje, ačiu Dievui, netruksta.

* * *

Kaip vyks bizniui rudenį ir žiemą?

Atėjus rudeniui biznis Amerikoje daugelyje sričių ne pablogėjo, bet šiek tiek pasigerino.

Tas vienok nereiškia, kad biznis vėl umai pradės gerinties.

Biznio pasigerinimas, jeigu jis eis toliaus, eis labai palengvėl.

Biznieriai gan lengvai galės gauti iš bankų pasiskolinti pinigų ypač su spalių mėnesio pradžia, kada pasibaigs didesnės rugsėjo mėnesio paskolos.

Fabrikai gaus žaliają medžiagą pigiau, ypač kad jos daugiau atvežama iš Europos. Konkurencija iš Europos pusės prisidės prie atpiginimo kaikurių tavorų.

Streikų bus mažiau, ir apskritai šią žiemą laukiama geresnių santykių tarp darbdavių ir darbininkų.

Tavorų pardavinėjimas bus sunkesnis, ypač del konkurencijos, ir pirkliams reiks griebties gyvesnių budų pasiskelbti ir iškišti savo tavorą pirma kitų.

Laukiama, kad šėrai dar labiau atpigs ir gal šią žiemą pasieks žemiausio laipsnio, po kurio vėl pradės vėliaus kilti.

Kl. Jurgelionis.

Chicagos Bankų Stovis

Sumažėjo depozitai

Pereitą savaitę visi Chicagos bankai turėjo išduoti atskaitą iš savo stovio iki rugsėjo 14 d. Prieš tai paskutinį sykį atskaitos buvo paskelbtos birželio 30 d., 1923.

Iš paduotų atskaitų matyt, kad visos Chicagos bankuose į paskutinius pustrečio mėnesio žymiai sumažėjo depozitai.

Viso taupomųjų sąskaitų Chicagoje buvo birželio 30 d., 1923, — $583,038,811, dabargi rugsėjo 14 d. tebuvo $572,973,080, — reiškia žmonių depozitų sumažėjo daugiau kaip ant **dešimt milionų dolerių** ($10,065,731). — Visų depozitų birželio 30 d. buvo $2,157,143,662, dabargi rugsėjo 14 d. tebuvo $2,107,001,845, — reiškia viso depozitų sumažėjo ant penkiasdešimt milionų suvirš ($50,141,817).

Kad taupomųjų sąskaitų sumažėjo ant dešimt milionų į šį trumpą laiką tai yra ženklu to, **kad žmonės mažiau taupė pinigų bankuose.**

Kodėl žmonės pradėjo mažiau taupyti pinigų bankuose — čia negalima leistis į aiškinimus. Vieni gal todel, kad mažiau uždirbo, bet dauguma gal todel, kad pradėjo skolinti pinigus ant morgičių, pirkti bonus ir tt.

Sumažėjimas visų depozitų ant $50,000,000 reiškia biznio apyvartos sumažėjimą Chicagoje per šį laiką. Tas žinoma paprastai esti vasaros laiku.

Lietuvių lankomųjų ir remiamųjų bankų atskaitos rodo, kad jie išmintingai yra vedami ir yra stiprųs pinigiškai. Savo atsargumu ypač atsižymi Universal State Bankas, kurs daugiau kaip ketvirtą dalį savo depozitų laiko gatavais pinigais, o daugiau kaip du trečdaliu pinigais ir bonais.

Žemės išdirbimas Lietuvoje

Amerikos konsulo pranešimas.

Amerikos konsulas Clement C. Edwards iš Kauno davė savo valdžiai pranešimą apie dabartinį Lietuvos žemės stovį. Šis pranešimas sutraukoj yra paduotas sekamai:

"Ariamos žemės plotas Lietuvoje užima 2,427,000 hektarų (1 hektaras lygus 2.47 akrų). Dabartiniuoju laiku 540,800 hektarų žemės užsėta žieminiais rugiais ir 76,000 hektarų užsėta žieminiais kviečiais.

"Pavasarinis sėjimas buvo pavėlintas ir neprasidėjo iki gegužio pradžios.

"Šiemet žmonės nebesiskundžia stoka pašaro, kaip kad buvo pereitais metais.

"Lauko darbininkai gauna nuo 30 iki 40 centų į dieną ir valgį; šita mokestis yra dvigubai augštesnė kaip pernykštė."

(Imta iš Commerce Reports).

Marketo Kainos:

Pračjusią savaitę olselio kainos įvairiems produktams Chicagoje buvo sekamos:

Sviestas, svaras 32 iki 47½c
Kiaušiniai, murziieji 22 iki 24c
Kiaušiniai, švieži 26 iki 28c
Kiaušiniai, extra 32 iki 34c
Suris 23 iki 26½c
Vištos gyvos 15 iki 23c
Pavasario vištos 22 iki 23c
Gaidžiai gyvi 15c
Antis 22c
Žąsys 20c
Kurkės 20c
Pupos, navy, už 100 svarų $6.00 iki $6.25.
Medus, baltas 9c iki 11c
Medus, tamsus 7c

DARŽOVĖS:
Burokai už 100 bunčiukų $1.50 iki $2.00
Kopustai, kreitas $1.00
Morkvos, 100 bunčių $2.00 iki $2.50
Kolifaurai, kreitas $2.00 iki $3.00
Celeros, kreitas 75c iki 90c
Agurkai, gurbas $1.50 iki $2.00
Salotos, kreitas $2.00 iki $2.50
Svogunai, maišas $2.50 iki $3.50
Pipirai, gurbas 75c iki $1.50
Pupos šviežios, gurbas $1.50 iki $2.25
Grieščiai, amp. $1.00 iki $1.25

ŽUVIS:
Baltoji 40c
Trout 30 iki 32c
Karpiai 6c

JAUTIENA:
Šonkauliai 28c
Šlaunis 40c
Čoks 13, Round 18c

VAISIAI:
Bulvės, maišas 100 svarų $1.60 iki $1.75
Saldžios amp. $1.50 iki $2.50
Obuoliai, bačka $4.00 iki $7.25
Bananos, bunčius $2.75 iki $3.00
Citrinos, keisas $7.50 iki $8.00
Apelsinai, kreitas $5.50 iki $6.00
Pyčių keisas $2.00 iki $2.25
Grušios, gurbas $2.00 iki $2.75
Slyvų, kreitas $1.00 iki $1.50
Avietės, raud. $1.00 iki $2.00
Vynuogės, gurbas 30 iki 32c
Melonai. kreitas $1.50 iki $2.00

JAVAI:
Kviečiai, geg. buš. 1.07½ iki $107¾
Kviečiai, rugs. 98⅛ iki 99¼c
Kviečiai, gruodžio 1.02 iki $1.02¼
Avižos, buš. 38⅞ iki 42c
Miežių, buš. 53 iki 53⅞
Rugiai, geg. 71⅝c
Rugiai, rugs. 63⅛c
Rugiai, gruodžio 67⅝c

MĖSOS:
Rukyta kiauliena, ham 21 iki 22¾c
Rukyti lašiniai 19 iki 20c
Konservuota kiauliena 12 iki 17c
Pork loin. žalia 26 iki 29c
Plate beef $16.50 iki $17.00
Jaučio kulšis 47.00 iki $48.00

ŠIENAS:
Rinkinių motiejukų 26.00 iki $27.00
Motiejukų su dobilais 23.00 iki $25
Motiejukų su dobilais 20 iki $23
Dobilai No. 1 21.00 iki $23.00
Šienas papr. maiš. 16.00 iki $20.00
Dobilai No. 2 $15.00 iki $17.00
Šiaudai rug. 11.50 iki $12.50
Šiaudai aviž. 9.00 iki $10.00
Šiaudai kviet. 9.50 iki $10.50
Alfalfa No. 1 18.00 iki $28.00

TRĄŠOS:
Trintas kraujas, vienutė $4.65 iki $4.75
Atmatų tonas apie 5.50 iki $6.00
Trintų kaulų tonas 28.00 iki $32.00
Virintų kaulų tonas 17.00 iki $19.00
Trintų virintų kaulų tonas 22 iki $23

RIEBALAI:
Lajus 9½ iki 9¾c
Lydyti taukai valg. 11¾
Taukai 8 iki 8¼c
Stearinas 12 iki 12¼c
Bovelnos aliejus 10¼c

Kas nieko neveikia, to niekas nepeikia

Aš patėmijau, kad daugelis Naujienų skaitytojų pritaria obalsiui "savas pas savą". Kaikurie iš jų, vienok, matydami, kad tarpe lietuvių yra taip vadinamų šmugelninkų, nori kreivai žiurėti į visus biznierius. Žinomas dalykas dabartiniuoju momentu tai ir šventieji yra pilni šmugelių, o ką jau kalbėti apie paprastus biznierius?

Tai jau ištikrųjų mes, nenorėdami duotis apgaut, turime organizuotis savas prie savo, greitu laiku susirašyt į burį susidedantį iš visų Chicagos lietuvių, kad mus šeimyna dasiektų tukstančių skaitlinės. O mes visų tų skaitlinių kaip ir savo šeimynos, žinosim vardus, antrašus ir užsiėmimus. Tada mus šeimininkas nedrįs daugiau apgaut, ba jam sunku bus prie to prieit, todel, kad žmonės sustoję savas prie savo žinos kaip prižiurėt lietuvių tiesas. Ypač čia Chicagoj, kur taip tankiai yra tveriamos visokių madų firmos ir kurios firmos be lietuvių neapseina, bus lietuviai apsaugoti.

Žinoma, mes ir turim nemiegot, bet pradėt kokią-nors pramonę pagal savo išgales; nešokt peraugštai iš kart, del to kad pradžia mažai kam buna pasekminga. Pirmas įsteigimas pramonės yra tik pradine mokykla, ir tik praleidus tą "sezoną" galima drąsiau veikti.

Lietuvių tarpe yra įsigyvenęs toks supratimas: sako, kad tik kokia kompanija ingauna kiek pinigų, tai tuoj ir bankrut. Aš galiu drąsiai sakyt, kad lietuviai nei kompanijų nėra tiek priorganizavę, kiek kiti savo tarpe turi jų subostinę.

Bet kas nieko neveikia, to niekas nepeikia. Nedirbdamas nieko, neturėsi nieko. O kaip dirbsi, čėdysi, tai kadir trotysi vis dar liks.

J. Kamendulis.

Iš Klaipėdos Krašto

Klaipėdos Krašto pasėlių stovis 1923 m. liepos mėn.

Pirmoje liepos m. pusėje gražus oras buvo labai patogus šienauti. Ši gera proga buvo duota ypač ankstiau šienavusiems veik pasisekė šieną ir dobilus gerai suimti. Del nepatogių pavasario oro sąlygų, nepilnai išsivystė dobilai ir žolės ir vėliau šienauti pradėjusiems nuolatinis nuo 15 liepos lytingas oras užspėjo dar .2 šieno, kurią žymiai pablogino. Kai kuriose vietose šienas ir dobilai ¾ sausai ir ¼ drėgnai suimti. Nežymi pašaro dalis apipuvo. Drėgnumas vidutiniškai buvo 32 m/m.

Dėliai nuolatinio lytaus kai kuriose vietose didelė javų dalis išgulė, tuo budu javų pribrendims suvėlintas ir pasėlių gerumas sumenkėjęs. Rugiapiutė prasidėjo pirmoj rugpiučio pusėj.

Daugelyj vietų javams (rugiams, miežiams ir avižoms) daug žalos pridarę žvirbliai.

Dažnai gegužės ir birželio mėnesių lytus pakenkė bulvėms; vietomis delto jos silpnos ir atsilikusios.

Ledų liepos mėn. nebuvo.

Pudimo išdirbimas, bendrai imant, eina gan patogiomis sąlygomis išėmus žemas vietas, kame dažni lytųs išdirbimą labai pasunkiną. (Elta).

Daug žadantis — ir išpildantis

Nors lietuvių patarlė ir sako: "pažadėjimas, tai neištesėjimas," bet šiame atvejyj, apie ką kalbėsiu, tai kaip tik lietuvių patarlei yra priešinga.

Pereitų metų gruodžio mėnesy tilpo Naujienose straipsnelis apie p. M. J. Kirą, kuriame iš p. Kiro pusės buvo kas tokio daug žadama, kaipo Chicagos miesto dabintojo užsibriežtus darbus. Metui laiko dar neprabėgus eidamas pro šalį, užsukau į M. Kiro ofisą, 3335 South Halsted Str.

Vien ofiso įrengimas metėsi į akis, kaipo vienas iš puikiausių. Atradau ir patį p. Kirą. Apsimainius "gerą dieną" žodžiais, pradėjau teirautis, apie ką man labiau rupėjo. Gal p. Kiras manė, kad atėjau jo naujai pastatytą iš daugumos vieną namą pirkti, bet greitai suprato, kokiuo mieriu pas jį užsukau.

"Kaip viskas? Kaip biznis"? — užklausiau.

"Well, kol kas, nieko negaliu skųstis. Padirbėt kad reikia, taį reikia, bet už savo triusą vis gauni šiokį, tokį atlyginimą."

"Ar negalėtumėt, ponas Kiras paiformuot mane, už kiek biznio esate padarę, kaip šiame biznyj esate?"

P. Kiras pamąstęs, išlėto atsakė, kad plus, minus už ketvirtdalį miliono dolerių.

"O kas link tų prižadų, ką žadėjote pernai rudenį, ar veikėte ką ir nuveikėte?"

"Link tų prižadų, tai patįs faktai ir pats darbas kalba už save. Malonėk pažiurėt į Brighton Parką, kaipo į Maplewood Ave., Rockwell St., 44-tą ir tt., o pamatysite, kiek ten moderniškų, murinių namų pristačiau ir daugelį dar neužbaigus, gyvenimui neprirengus pardaviau ir vis daugiausiai lietuviam."

"Taip, tiesa, tėmijau" atsakiau ir paklausiau: "Ar negalėtumėt, maž daug paaiškinti, kiek tai atsiėjo?"

"Esu pardavęs už $100,000, bet tai dar neviskas".

"Tai jųs turėjote daug kapitalo?"

"Matote, mano įstaiga kapitalizuota ant $50,000.00."

Jau buvau atsistojęs ir besirengiąs eiti, kaip ant minties atbėgo paklausti, ką ant toliaus mano daryti.

Ponas Kiras išdidžiai pareiškė sakydamas: "Kitas mano žingsnis, tai nauja lietuvių kolonija, kurioje irgi pradėjau statyti pirmos rušies murinius namus. Tai yra apielinkėj 61-mos ir Albany ir 63-os ir Sacramento. Kaip jau yra apskaitliuota, atsieis į $175,000.00."

Tuomet užinteresuotas, stengiausi pamatyt jau įrengtus Brighton Parke namus, kad galėjus spręsti ir apie naujuosius. Tiesa. Kambarių yra po penkis ir šešis, bet taip smagųs, tokie ruimingi, visokie parankumai, kad sunku panašius namus kitur atrasti. Tad ir manau, kad naujoje lietuvių kolonijoje statomi namai bus tokie, o dar gal ir geresni.

— P. Dubickas.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas sankrovas, kurios skelbiasi Naujienose.

Žaliojo Kalno Vaidalas

(Tai tur-but ne šposai).

Pereitos pėtnyčios Naujienų numeryje antgalviu "Įvairenybės" yra pastatytas klausimas: Ar gamtos prajovai ar šposai? Perspauzdintoj žinutėje iš Kauno dienraščio "Lietuvos" paduotas yra Edvardo Savicko prašymas, kad kas nors teiktųsi išaiškinti tuos stebėtinus apsireiškimus — ar vaidalus, — kuriuos jis matė namelyje ant Žaliojo Kalno, Kaune. Jis prašo tokiu išaiškinimu "nuraminti vargšus žmones, nes kaikurie visa tai matydami iš baimės net ligą gauna".

Ant nelaimės, Žaliojo Kalno Savicko pažymėtųjų vaidalų priežastį, remianties vien jo trumpu aprašymu, yra negalima išaiškinti. Vien pamėginimui išaiškinti reiktų daug daugiau žinių. Ištikro, reiktų padaryti tų vaidalų nuodugnų tyrinėjimą ant vietos. Ir tai nežinia ar taip lengvai išaikintum, kaip to E. Savickas laukia. Nes mokslas tokių vaidalų gero išaiškinimo nėra dar atsiekęs. Užtai daugelis mokslininkų atidžiai seka tokius vaidalus, kur tik jie apsireiškia, ir renka tolesniems tyrinėjimams medžiagą.

Edvardas Savickas Žaliojo Kalno vaidalus aprašo sekamai:

"Kaune ,ant Žaliojo Kalno, namely, kuriame gyvena 7 žmonės, nakties laiku pradėjo su didžiausiu trenksmu trukti stikliniai indai, kaip seni, vartoti, taip iš vakaro nupirkti, ir mėtytis ant žmonių vilnų mezginys — kojinė.

"Rugpiučio 12 d. parvažiavęs į tą namą ir išgirdęs pasakojimus apie šį atsitikimą, netikėjau. Vakare, man gulint atskiramę uždarytam kambarėly, kilo dideliausis trenksmas. Užsidegęs šviesą radau pas lovą mestą tiesiog į mane molinę plytą, kuri iš vakaro gulėjo toli nuo lovos. Paskui pradėjo smarkiai mėtytis sausos žolės, nuodeguliai, angliai, sauso molio gabalai, o ant galo lango uždangalas su trenksmu pasikėlė ir vėl ramiai nusileido. Tuo viskas baigėsi. Gal ta galybė išlindo pro langą, nes ten buvo skylutė. Trankymasis prasidėjo lygiai 21 val., o pasibaigė 23 val."

Iš šito aprašymo matyt, kad tai yra vienas iš gražių pavyzdžių Poltergeisto, kuriuo Anglijoj buvo susidomėjus Psychikos Tyrinėjimų Draugija (Society for Psychical Research).

Žodis Poltergeist yra vokiškas ir reiškia: "besitrankanti dvasia", kas lietuvių supratimu yra "vaidalas". Žodis Poltergeist yra vienok vartojamas ir anglų mokslinėje literaturoje kaipo apskritas pavadinimas visokiems vaidalų apsireiškimams.

Daugelis Poltergeisto ar vaidalų apsireiškimų yra netikrų, tyčia padarytų, ir tokie yra, žinoma, niekas kita kaip prigavystė, išnaudojimas žmonių prietarų, arba kieno nors paslėptas gązdinimas.

Yra vienok tokių vaidalų (ar Poltergeisto apsireiškimų) kurie nėra kieno tyčia padaryti ir reikalauja rimto išaiškinimo. Prie šitos rųšies vaidalų tur but priklauso ir tas Žaliojo Kalno vaidalas. Keletas metų atgal viena anglų mokslo draugija daug pinigų ir laiko pašventė vaidalų tyrinėjimams, ir tuo buvo padaryta bent gera pradžia tiems apsireiškimams ištirti.

Yra patirta, kad ne vienas stebėtinas vaidalas turėjo sąryšį su kokiu-nors keistomis ypatybėmis žmogum (nervų ligos apimtu) ar kokia nervuota ar pamišusia mergaitė. Tas žmogus vienok niekad nežino, kad jis galėtų buti vaidalo priežasčia. Jis pasidaro tarytum "mediumas" dažnai po kokio-nors didelio nervingo priepuolio (shock). Taip-jau yra pastebėta, kad poltergeisto apsireiškimai (daiktų svaidymasis, baladonė ir tt) kartais supuola su kurio šeimynos nario mirtim svetur, ne namie.

Mokslui labai sunku Poltergeisto apsireiškimai tirti labiausiai todel, kad apie tuos apsireiškimus tenka patirti tik po to, kada jie jau yra atsitikę, o žmonės papasakodami apie tuos atsitikimus paprastai perdeda ar vienon ar kiton pusėn ir negali duoti atsakymų į visus klausimus reikalingus išaiškinimui, arba vietoj atsakymų į klausimus gaunama pačių žmonių išaiškinimai sumetantis bėdą ar tai ant "elektros" ar tai ant "velnių."

Iš vaidalų aprašytų senovės raštuose daugelis yra visiškai nepatikėtinų, o jei kurie ir butų patikėtini, tai jiems išaiškinti nebegalima gauti žinų.

Anglijos mokslininkai buvo susidomėję vaidalu, kurs jau šiais laikais buvo atsitikęs miestelyje Worksop White'ų namuose ir buvo plačiai aprašytas laikraščiuose tą pačią savaitę kada vaidalas dėjosi.

Buvo taip. Vasario 20 d. ar 21 d., 1883 m. poni White'ienė plovė indus namie ir štai stalas, ant kurio buvo indai sudėti, umai pasikreipė. Daugiau nieko nepasidarė. Keletą dienų vėliau, jos vyrui nesant namie, White'ienė priėmė į savo namus mergaitę Elizą, kuri buvusi idiotės motinos duktė. Kovo 1 dieną, vyrui vis dar nesugrįžus, apie pusę dvyliktos vakare iš virtuvės visokie indai pasileido riedėti laiptais žemyn. Tik White'ienė ir mergaitė Eliza buvo tada namie. Vėliau į kambarius iš virtuvės atriedėjo karšti anglys. Sekančią naktį, kada ir White'as sugrįžo ir sėdėjo virtuvėje su savo pačia ir Elizą, visokiausių daiktų pradėjo pulti virtuvėn iš viršaus. White'as nuėjo viršun, kur buvo jo brolis Tomas, ir viską apžiurėjo, bet nieko nerado. Jam sugrįžus į virtuvę, porceleninė moteriška stovylėlė iššoko iš savo indėčko ir nuskrido į kampą. Kada ją padėjo atgal kur ji buvo, ji vėl iššoko, skrido ir sudužo. White'as pasiuntė savo brolį, kad pašauktų daktarą. Su daktaru atėjo dar ir policistas vardu Higgs. Daktaras ir policistas savo akimis tarp kitko matė tokius apsireiškimus: didelis bliudas ir pieno puodukas savaimiai pakilo, nukrito ant žemės ir sudužo. Sekantį rytą pradėjo mušti laikrodis, kurs nėjo per aštuoniolika mėnesių; paskui pasigirdo trenksmas, o tai laikrodis nušoko nuo sienos, peršoko per lovą ir nupuolė ant žemės. Visą tą dieną visokie daiktai vis skraidžiojo ir dužo. White'as išsiuntė mergaitę Elizą iš namų. Ir tada viskas nurimo.

Mokslininkas Podmore nuvyko į Worksopą neužilgo po to, ir balandžio 7 ir 8 dieną apžiurėjo

(Tąsa ant 12-to pusl. 4 šp.)

Malonus išgąstis

Parašė Juozas Pupa.

Užvakar vėl apturėjau nuo jos laišką. Apart laiško ji prisiuntė dar ir paveikslus, savo dviejų vaikučių ir vyro. Ji rašo gyvenanti gerai ir esanti laiminga. Ji kviečia mane apsilankyti pas juos Toledon pasisvečiuoti ar vakacijas praleisti.

Ilgai žiurėjau į jos paveikslą ir negalėjau jos bepažinti. Rodos ji visai persimainiusi. Kada susipažinau su ją, ji buvo daug menkesnė ir išblyškusi. Dabar ji atrodo dar jauna, linksma, pilna gyvumo ir gražesnė.

Mačiau ją tik vieną kartą. Ir kada tik pamisliju apie musų susitikimą, šalti šiurpuliai perbėga mane. O visgi delto noriu į ją pasižiurėti ir atsiminti.

Nuo to laiko jau praėjo aštuoni metai, bet tas musų susitikimas tebėra taip aiškiai ir vaizdžiai įsispaudęs mano vaizdinuvėje, kad aš atsimenu viską lig mažiausiai smulkmenai.

Apie pradžia rugsėjo 1915 m., atlikęs man pavestus reikalus rytinėse valstijose, gryžau Chicagon, o kad kelionėje nenuvargus pasisamdžiau lovą miegamam vagone. Traukinin sėdau apie 10 valandą Buffalo, N. Y. Vagonas jau buvo prirengtas nakvynei, vieni jau buvo sugulę, kiti dar rengės, bet kiek ten keleivių važiavo, aš nemačiau. Sudėjęs papirosą ir valandikę pasiskaitęs nučjau ir aš savo lovon. Lova man teko žemutinė. Viršui buvo tyku ir nieko nesigirdėjo.

Traukinys važiavo greitai: dungsėjo, kraipės, ir lingavosi į visas puses. Nors aš buvau gerai nuvargęs, bet del bildesio ir supimo negreit teužmigau. Ir užmigęs negalėjau ramiai miegot:, prie kiekvieno didesnio susupimo ar bildesio, pabusdavau, bet stengdavausi neišbusti ir tuoj vėl užsimigdydavau.

Tik staigu vagonas susitrenkė ir kokia tai nematoma spėka mane smarkiai, smarkiai sukrėtę ir trenkė į lovos kampą, kad net dalinai prisvaigau. Atsipeikėjęs patyriau, kad musų vagonas gulėjo šonais ant žemės. Aš pasijutau susitraukęs kamputyje, apibertas dulkėmis ir stiklais. Ėmiau judinti sąnarius ar visi tebėra, ar neesu labai sužeistas, bet rodos buvau sveikas; apart susitrenkimo nejaučiau jokio didesnio sopėjimo.

Ant manęs buvo užkritusi kita žmogystė. Iš jos balso supratau, kad tai moteris. Ji dejavo ir drebėjo. Ji buvo atskirta nuo manęs užlaidomis, kurios buvo taip susagiotos ir įsitempusios, kad aš vos ne vos galėjau atpainioti ir prie jos prieiti.

Vagone buvo visiška tamsuma ir nebuvo galimybės jokios šviesos užžiebti: elektra, matomai buvo sugedusi.

Praskleidęs užlaidas įsitraukiau ją pas save, ir pradėjau klausinėti kur jai skauda ir ką galiu pagelbėti. O ji vis drebėjo ir kartojo: "Dieve, Dieve! Mano širdis!", matomai pati nenusivokdama ką tai reiškia.

"Meldžiu, pasakyk man kas yra? Aš galiu tamstai pagelbėti!" prašau jos, o ji vis kartojo: "Dieve, Dieve!..."

Apkabinau ją abiem rankom ir pradėjau čiupinėti jos sąnarius pradedant galvą ir baigiant kojas. Ji buvo apsivilkusi naktiniais marškiniais su labai trumpomis rankovėmis. Aš užčiupau, kad jos dešinė ranka šlapia. Patrynus, tarp pirštų buvo kibu, iš ko numaniau, jog tai yra kraujas; ji buvo sužeista. Atsargiai ėmiau jieškoti žaizdos ir suradau, kad kraujas sunkėsi iš peties. Žaizda tačiaus buvo nepavojinga, matomai perkirsta su stiklu. Kairiosios rankos delnas ir pirštai taipgi buvo kruvini, bet kraujas sunkėsi tik pamažėliais. Kojos rodos buvo visiškai sveikos, nes kraujo niekur neužčiuopiau.

O ji vis dejavo ir drebėjo. Man buvo labai gaila jos. Nors tai buvo svetima, nepažįstama, nematyta ir nematoma, bet josios dejavimai smegte smego į mano širdį ir daug labiau skaudino mane, negu visi mano sopėjimai, kuriuos jaučiau pats ant savęs. Man net butų buvę geriau, kad aš pats bučiau buvęs sužeistas ir kentėčiau savo kuno sopėjimus, negu klausytis tų širdin smengančių ir skaudinančių vaitojimų. Ir aš apkabinau ją, priglaudžiau prie savęs ir ėmiau maldauti, idant nustotu vaitojus ir pasakytų kur labiausia jai skauda ir kuo geriausia aš galėčiau pagelbėti jai. Glosčiau ją, bučiavau jos plaukus, veidą ir rankas ir raminau kaip mokėdamas.

Pagalios ji apsiramino ir ėmė dėkavoti man.

"Ačiu jums, labai ačiu!... Kaip tai yra gera, kad nelaimėje gerą žmogų sutinki."

Aš irgi apsiraminau ir paklausiau: "Ar jus labai blogai jaučiatės? Ar labai skauda?"

"Nelabai. Aš tik buvau labai persigandusi."

"Man rodos reikėtų žaizdas perrišti", patariau jai.

"Ar manai, kad jos didelės?"

"Negaliu tikrai pasakyti. Štai čia iš peties kraujas tik palengva srioveno, kairioji ranka ir rodos nėra labai sužeista, ir jei kitur nejauti sužeidimo, tai tos dvi žaizdos neatrodo pavojingos. Vienok reikia jas tinkamai aprišti, čia mat daug dulkių, kad kartais nepribirėtų ir neužsikrėstumet."

Bet musų pozicija buvo bloga. Siena, ant kurios stovėjome buvo apiberta sudužusiais stiklais ir siaura. Tiesa buvau paspyręs po kojų blanketą, bet tas patogumo nepadarė, tai norint tinkamai ką-nors veikti, reikėjo pirmiausia pasitaisyti tinkamesnė vieta stovėti ir atsisėsti. Šitaip esant, apart nepatogumu, grėsė pavojus didesnio susižeidimo prie kiek nors neatsargaus žinksnio ar pasijudinimo. Pakėlęs ją į patogią vietą, kamputyje pradėjau taisyti buveinę.

Kadangi miegamojo vagono konstrukcija man buvo gerai žinoma, aš greitu laiku pataisiau, kaip prie tokių aplinkybių, gana patogia vietą; buvo galima drąsiai stovėti ir atsisėsti.

Dabar ėmiau rengtis jos žaizdas perrišti. Tas darbas, tokioj tamsumoj pasirodė veik negalima: negali nė tyros skepetos rasti, nė žaizdos matyti. Ir tuo laiku man atėjo mintis, kad aš kaž-kur, kišenėse turėjau degtukų, kas dabar, prie bėdos, butų galima panaudoti šviesai. Susijieškojau savo drabužius ir tik dabar supratau, jog aš lig šiol buvau be drabužių, vienmarškinis. Apsirengiau, kiek tas buvo reikalinga, užžiebiau degtuką ir pamačiau prieš save jauną ir gražią moterį.

Ji kruptelėjo ir sušuko: "Dieve! Kur mano drabužiai?" ir ėmė maldauti manes, kad surieškočiau jos drabužius.

Kadangi vagonas buvo parvirtęs ant šono, tai jo lova buvo viršuj musų, ir aš pasinaudodamas sėdynėmis tenai užlipau ir šiaip taip suradau jos drabužius.

Pagalios pradėjau triusties, kad aprišus jos žaizdas. Prie degtuko šviesos pastebėjau, kad jos dešinė ranka buvo perpiauta stiklais keliose vietose, visa krauju apskretusi, ir iš kaikurių žaizdų kraujas dar vis sunkėsi. Tiesa žaizdos atrodė negilios, paviršutinios ir nepavojingos, bet palikti jas neperrištas butų negerai: jei pagelba greit nepribus, nutekėtų perdaug kraujo ir galėtų pagimdyti blogas pasekmes. Kairioji ranka buvo lengviau sužeista, bet kraujas ir iš jos dar sunkėse.

Augštutinėj lovoj suradau tyrą paklodę ir iš jos pasidariau reikalingus bandažus ir tais bandažais apraišiojau visas matomas žaizdas.

Mano kairioji ranka pasirodė taipgi subraižyta ir kruvina, tačiaus, kaip jau pirma sakiau, aš nejaučiau jokio sopėjimo, tai ir dabar nekreipiau į tai jokios atidos.

"Jus taip mokat raišioti žaizdas, kaipir daktaras," ji pastebėjo.

"Ačiu. Man rodos tokio pagyrimo šį kartą aš neužsitarnavau: darbas buvo atliktas labai gremėzdiškai."

"Geriau padaryti prie šitokių aplinkybių nė specialistas nebutų galėjęs."

"Tiesa, aplinkybės blogos, tai priseina pasiganėdinti bile kuo. — Aš vienok esu laimingas, kad šis mano menkas patarnavimas, užganėdina jumis."

"Kas link manęs, tai nebemoku nė išreikšti mano dėkingumo už jusų pagelbą ir rupestį suteiktą ,tokioj baisioje panikos ir išgąsčio valandoje — to aš niekuomet nepamiršiu... Nežinau, kuo galėsiu atsimokėt?"

"Jusų dėkingumas yra brangiausiu dėl manęs užmokesčiu!"

Ji nutilo. Aš irgi negalėjau berasti žodžių .

Toliaus vagone girdėjosi keiksmai ir bildesys; lauke baisus klegesys, šukavimai ir žvangėjimai stiklų.

"Kiek dabar galėtų buti laiko?" ji pagalios paklausė.

Apšviečiau laikrodėlį ir jis rodė 23 minutes po trijų.

"Ačiu. Tai dar toli iki išauš", ji vėl pastebėjo.

"Taip, dar toli..." atsakiau aš ir paklausiau: "Kaip manai, ar mes čia pasiliksim kol praauš, ar bandysim išeiti iš tų griuvėsių?"

"Kas-žin?... Ar manai, kad išėjimas yra galimas?"

"Reikėtų apžiurėti".

Bet aš neturėjau čeverykų ir negalėjau niekur susirasti; jos čeverykai irgi buvo dingę, o be čeverykų laipioti per stiklus neatsargu. Taigi abu sutikova laukti kol atvyks pagelba, ar kol prašvis.

Oras buvo vėsus, tai, kad ji nesušaltų aš suieškojau tyrą blankėtą ir apsiaučiau ją, o pats atsisėdau biskį toliau, bet ji pasiulė, kad ir aš sėsčiau greta jos ir panaudočiau tą pačią blankėtą. Josios pasiulymas man labai patiko ir aš atsisėdau prie jos ir abu apsisiautėva tuo pačiu blankėtu.

Sėdėti su ja man buvo taip gerai ir aš jaučiausi toks laimingas, jog šitoji nelaimė man lyg ir kokia laimė pasirodė. Aš jaučiau, kaip greta manęs randasi skaisti mylinti siela, kuriai aš turėjau progos netikėtai suteikti savo menkutį patarnavimą ir už tą patarnavimą dastotį jos didelį dėkingumą. Ji man nepažįstama, svetima; aš aiškiai supratau, kad neturiu teisės mylėti josios, bet ji buvo tokia man brangi, miela ir artima, tartum jau daug metų kaip ją pažįstu — rodos ji butų mano! Josios sopėjimai, rodos, it per kokias nematomas vėlas smego mano kunan, mano širdin ir labai skaudino ją. Bet ir tas skausmas buvo koks tai ypatingas: skausmas maišytas su meile, su pajauta.

"O kur jus keliaujat?" paklausė ji.

"Chicagon".

"Su reikalais ar namo?"

"Namo. Tenai aš gyvenu. O jus?"

"Toledo. Aš gyvenu ten pas savo tėvus".

"Turbut iš vakacijų perkeliaujat?"

"Taip, iš vakacijų. Buvau Niagara Falls ir Lockwode pas savo dėdę, kuris tenai turi biznį. Vakacijas turėjau puikias, ir jei ne šis priepuolis..." ji nedabaigė ir sustojo kalbėjus.

"Aš buvau rytuose su reikalais — vakacijų dar neturėjau", pradėjau aš.

"Ar turit šeimyną Chicagoje?"

"Ne. Esu vienas".

"Tai dabar sustokit Toledoje pas mano tėvus, čia ir vakacijas galėsi atbuti".

"Labai ačiu už jusų malonų pakvietimą, bet to padaryti aš negalėsiu: turiu užsiėmimą ir yra įsakyta, kad pribučiau paskirtu laiku".

"Tai nors vieną dieną".

Josios pakvietimas buvo labai nuoširdus, bet jo priimti aš nieku budu negalėjau: kaip nuoširdžiai ji mane kvietė, taip pat nuoširdžiai nuoširdžiai aš atsakinėjau prižadėdamas prie pirmos progos atlankyti ją vėliaus.

Ji papasakojo man apie savo tėvus, seseris ir brolį: tėvas su jos broliu laiką didelę krautuvę Toledoje, tėvas esąs banko direktorium, brolis ir vyresnioji sesuo esą vedę, o ji su jauniausia seserim ir motina gyvenanti namuose ir tik retkarčiais padedanti tėvui krautuvės reikalus atlikti. Gyveną pasiturinčiai ir laimingai. Aš papasakojau apie save: jog esu tik proletaras, neturiu jokių turtų, ir tik uždarbiauju pas kitus.

"Kokios jus tautybės, jei galiu paklausti?" užklausė ji.

"Lietuvis".

"O, lietuvis! Aš maža budama pažinojau keletą lietuvių vaikučių, kurie kartu su manim mokyklą lankė — tėvas visuomet sakydavo, kad lietuviai puikųs žmonės esą".

Ir taip mudu kalbėjova ir juokavova visą laiką.

Sėdėdavome susiglaudę, kartais ji padėdavo savo galvutę ant mano peties ir ilgai ilsėdavo; jos padriki palukai kutendavo man veidą ir kaklą; ir aš jaučiau saldu malonumą.

Pagalios pradėjo švisti. Pro užlaidas pradėjo rodytis neaiškųs šviesos spinduliai ir jau buvo galima kits kitą įžiurėti. Kada aš dasiprotėjau pakelti langų užlaidas, nuo ko pasidarė dar šviesiau, o palaukus pusvalandį visiškai prašvito ir mes galėjome kits kitą matyti ir pažinti.

Alasas lauke pasidarė dar didesnis, ir iš to mes spėjome, kad gelbėtojai bus pribuvę. Aš ėmiau rankioti savo ir jos daiktus, suradau viską ir prapuolusius čeverykus, ir kuomet įlindo vagonan gelbėtojai, mes jau buvome prisirengę eiti.

Išėjimas iš vagono buvo galimas tiktai per langą, kur reikėjo lipti viršun įleistomis kopečiomis, virve įsikabinant. Vagone matomai buvo daugiausia vyrai, kurie šukavo ir keikė, kam taip ilgai nesulaukia gelbėtojų. Tiktai mudu du neparodėva jokio piktumo. Aš dagi bučiau sutikęs kiek ilgiau čia su ja pasilikti, negu skirtis. Kasgi pasakęs, gal niekad, o niekad su ja sutikti ir taip maloniai, taip draugingai susiglausti nebeteks?...

Pagalios ir mudu likome iškelti iš vagono ir nuvesti pas gydytoją, apžiurėjimui. Mudum reikėjo skirtis, nors, kaip aš jaučiau ir mačiau tas persiskyrimas nė katram iš musų nebuvo malonus.

Atsisveikinant ji man pasakė: "Tikėk manim, šis priepuolis buvo labai didelis, baisus ir pavojingas. Aš nesvietiškai persigandau... bet tas išgąstis po visko pasidarė malonus. Aš, tur but, niekuomet negalėsiu užmiršti nė to priepolio, nė jusų".

Mes persiskyrėme. Ji savo prižadą pildė lig pat šiol, tankiai rašinėdama man laiškelius ir visuomet kviesdavo atlankyti ją; kas link manęs, tai ilgai, ilgai ilgėjaus jos, kaipo geriausio savo draugo, kaipo labiausia artimos ir mylimos giminės.

DOUGLAS PRODUCTS CO. TEIKIA TIKRĄ PATARNAVIMĄ

"Geresnis lumberis ir prirengimas už mažiau", tai yra obalsis Douglas Products kompanijos, kuri labai pasekmingai veikia 2510 Archer Ave. Daug metų atgal ji prasidėjo iš mažo ir nuolat augdama šiądien pasidarę didžiausia įstaiga apdirbime ant orderio medžio ir lumberio biznyje.

"Nėra tokio dalyko statyboj, kuris butų perdidelis įveikti dėl musų," sako M. W. Douglas, prezidentas ir iždininkas kalbamos kompanijos vėliausiame pasikalbėjime.

"Mes skelbiame pilnutėlį galimumą atlikti visokį medžio išdirbimą, kaip paveizdon duris garažams, langams rėmus, visas smulkmenas, stogdengystės reikmenis, stiklus, gatavus medžio ir plieno garadžius ir viskius reikmenis dėl gyvenamų namų ir porčių."

Douglas Products kompanija turi ilgą istoriją pasekmingo biznio santikiose. Per ketvirtdalį šimtmečio, ponas Douglas buvo veiklus lumberio ir medžio dirbinių biznyje, ilgesnia to laiko dalia praleizdamas, kaipo viršininkas, su kitais, dideliais išdirbėjais.

"Mes sekėme statybos industriją iš visų pusių, ir darėme biznį su visais dideliais medžio produktų vartotojais šiame krašte," sako ponas Douglas. Dabar mes pristatome pilnutėlia medžio medžiagą dėl šešių dešimtų namų, dabar statomų Riversidėje, Clarendon Hill ir Brookfielde ir, taipgi pristatome medžiagą dėl daugybės namų, statomų per daugelį Chicagos vadovaujančių architektų, indžinierių ir kontraktorių.

Užmiesčiui ir priemiesčiams yra teikiama geras patarnavimas ir ypatinga atyda, tam yra vartojami motoriniai trokai. Tarp kitų specialybių įeina sekamos: rėmai, durjs, langai, moldingi, laiptai, skrynsai, antrosio ir dubeltavos durjs, grindjs, šalinės ir mebeliai. Kitaip sakant visoks lumberis ir medžiaga yra gaunama šioje moderniškoje įstaigoje.

Taipgi yra įdomu priminti, kad didelis skaičius darbininkų ir mekanikų šioj įstaigoje yra lietuviai.

ŽIEMA! ŽIEMA! ŽIEMA!

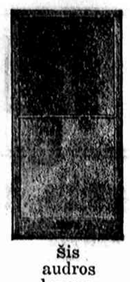

Šis audros langas 2-0¼x4-0, $2.88 su stiklais

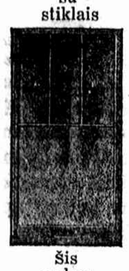

Šis audros langas 2-0¼x4-0, $3.68

Tuojau bus čia.

Trukumas anglių

Reikš didesnes kainas ant jusų anglių mokesčio

Sutaupykite pusę

Išimkite mierą

Užsisakykit sau audros langus

dabar

Nelaukite, kol, kainos pakils. Mes turime šimtą mierų langų ir durių jusų pasirinkimui.

Ateikite ir pamatykite musų sujungtas žiemos ir vasaros duris. Kas-nors naujo. Dvejos durjs vienose. Jųs įtaisysit sykį, stovės visados.

Mes esame išdirbėjai langų, durių, frėmų ir viso medžio materijolo, kuris yra reikalingas namams, garadžiui ar dirbtuvei. Mes esame specialistai materijolo del rezidencijų ir del flat namų.
Jųs čia galite gauti malevų, stogams materijolo ir hardware olselio kainomis. Leiskite susipažinti su jumis.

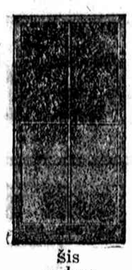

Šis audros langas 2-5¼x4-0, $3.20 su stiklais

Šis audros langas 2-4¾-4-0, $3.40

DOUGLAS PRODUCTS COMPANY

"Geresnis Lumberis ir Millwork pigiau"

2510-16 Archer Ave., netoli Halsted St.

Phone Victory 5273

P-lė Kudulaitė iš The Stock Yards Savings Bank

Ši jauna panelė, jusų pačių tautos, yra svarbi narė musų organizacijos. Ji čionai yra del svarbaus tikslo, patarnavimui musų lietuviškai kalbantiems kostumeriams. Ji remiasi visais turtais šio stipraus valstijinio banko. Ateikite į banką, pasikalbėkite su panele Kudulaite ir daleiskit jai pasakyti jums, jusų prigimtoje kalboje, kaip mes esame pasirengę patarnauti jums.

The Stock Yards Savings Bank

4162-72 So. Halsted Street, Chicago.

CLEARING HOUSE BANKAS.

Tel. Yards 1138

STANLEY P. MEŽEIKA

GRABORIUS IR Balsamuotojas

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.

3319 Auburn Ave., Chicago

DR. WHITNEY SPECIALISTAS.

Chroniškų, Nerviškų, Atkaklių ir Privatiškų.

Ir visas komplikuotas ligas aš pasekmingai išgydžiau tūkstančius kenčiančių žmonių.

Yra teikiami dykai patarimai jums.

DR. WHITNEY

175 N. Clark St.

Tarpe Randolph ir Lake gatvių

Chicago, Ill.

Ofiso valandos:
Prastomis dienomis
9 val. ryto iki 8 val. vakare.
Šventadieniais
10 val. ryto iki 1 val. dieną.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvis akių specialistas

Palengvins akių nuovargą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

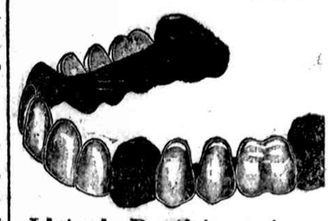

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau

Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausio aukso. Su musų pleitom galima valgyti kiečiausią maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas musų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jusų sveikatai.

1545 West 47th Street,
Netoli Ashland Ave.

Gal jums reikalingi akiniai

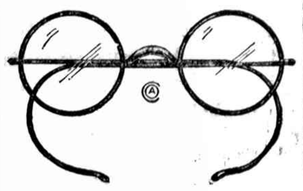

JEI paprasto laikraščio negalite skaityti su viena akia kuomet laikote 12 colių atstu nuo akių.
JEI skaitant išrodo, kad raidės susilieja į daiktą, arba rodosi dvigubos.
JEI nuolatinis skaitymas knygų ir šiaip arti prie akių darbas pagamina galvos skaudėjimą.
JEI saulės šviesa išrodo perdaug stipri, gamina mirgėjimą žiurėjimo, ašarų bėgimą ir galvos skaudėjimą.
JEI jusų blakstienai nuolat yra paraudonavę ir akis raudonos.
JEI nors mažiausis bijojimas didesnės šviesos pagamina mirksėjimą.

JOHN J. SMETANA

AKINIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave.
kampas 18 gatvės

Ant trečio augšto virš Platto aptiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17. Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare. Septintadieniais 9 r. iki 12 dienos.

PUIKIOS NAMINĖS GYDUOLĖS

(Geras tonikas)

Žinomas per 25 metus

Nežiurint kokią ligą ar nesmagumą turėtumėt arba nerastumėt tinkamo daktaro, ATEIKITE PAS MANE, aš pastatysių jums ant kelio sveikatos su pagelba mano PUIKIŲ NAMINIŲ GYDUOLIŲ. Mes taipgi siunčiame paštu — $1.25 už buteli.

HELEN SCHYMANSKI
1958 Cortland St., Šiaur-Rytinis kampas Robey St.
Phone Armitage 4913
Chicago, Ill.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofisas kasdien, del gydymo chroniškų, nervų, kraujo, inkstų, puslės ir šlapumo ligų.

1 O

privatiškų gydymui kambarių

Čia atėję gauna geriausį Amerikonišką ir Europejišką budą gydymo. Didelis skaičius žmonių išgydomų kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausį medikalį patarnavimą žemiausia kaina. To kį mokestį gali kiekvienas ištesėti mokėti, taip kad nei vienas nereikalauja užmesti savo ligą.

Patarimas dykai.

Žinokite apie save tiesą. Visiška paslaptis yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearborn Street,
kampas Dearborn ir Monroe St.

Crilly Building. Imkite elevatorių iki 5 augšto.

Trisdešimt metų toje pačioje vietoje.
Priėmimo kambarys 506 del vyrų.
Priėmimo kambarys 508 del moterų.

Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 5 val. vakare. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. dieną. Panedėlyj, seredoje ir subatoje nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakare.

Naujausias ir Navatniausias

KNYGŲ KATALOGAS

JAU GATAVAS

Prisiunčiame visiems dykai. Reikalaukite tuoj, nes padarėme dar ligi šiol negirdėtą knygų išpardavimą, — visokias knygas parduodam už

½ **Pusė Kainos** ½

Margerio Knygynas

2023 Saint Paul Ave. Chicago, Ill.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nešvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekveno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešu pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskonos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit *Ruffles*.

Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš labaratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAS

Gerbiamiems Lietuviams Detroito, taipgi mano kostumeriams visoje Amerikoje. Šiuomi pranešama, kad garsus Lietuvis Aptiekorius Dr. Franas Gedvila apsigyveno Detroit ir atidarė pirmos klesos vaistinyčią — aptieką. Reikale esant meldžiame visus kreipties šiuo nauju adresu.

GOODWILL CHEMICAL CO.

12015 Jos Campan Ave., Detroit, Mich.

Lietuviškos žolės, geriausias perfumas ir visokie vaistai prisiunčiami per paštą į visas dalis pasaulio.

Dr. Gedvylos Palanginė Trejanka

Kaip ir seniau 50c pakelis

THE HOME BUILDERS OF AMERICA
64 W. Randolph St.

Mes pabudavojom vieno miijono dolerių vertės namų per praeitus aštuonioliką mėnesių laiko Chicagoj, musų plenas yra lengvas ir praktiškas.

Nepirk loto, mes užmokame cash iškarto už jusų lotą ir pabudavojam namą ant lengviausių išmokėjimų, per dešimtį, penkiolika arba dvidešimtį metų; mokėsi kaip rendą.

Atsitikus kokiai nelaimei ar ligai, musų inšurinas išmoka mėnesinį mokestį.

Jei numirtum, jusų moteris paima namą be mokėjimo ant saves.

Randauninkai, kurie sistematiškai netaupina pinigų, niekados negali įsigyti savo namo, užtai, kad namas kaštuoja pinigų.

Vartok šitą blanką.

Aš moku $..... randos per mėnesį; turiu $..... sutaupęs, ką Home Builders gali pagelbėti man.($100 ar daugiau)

Vardas .....

Adresas .....

Telefonas .....

SALUTARO RYTAS

Salutaro rytas tešviečia gražus;
Sveikata atgyja, kaip aušta dangus.

KODEL?

1) — RYTAS —
2) — PIETUS —
3) — VAKARAS. } **TRYS DIENOS LAIKAI.**

TODEL, KAD:

Diena be ryto, žmogus be Salutaro negali but!

1) — Salutaras priduoda apetitą;
2) — Salutaras vidurius išvalo;
3) — Salutaras pataiso sveikatą. } **SVEIKATA**

Tik vienas doleris ir kvoteris bonkai.

Klauskite aptiekose arba prie

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,

1707 S. Halsted St., Chicago, Illinois.

Papilių Kazys.

Kas Nusidėjo, Pabųgst ir Vėjo

Kaip kiekviena literatura, taip ir lietuvių turtinga trumpais filozofiškais išsireiškimais. Daug iš jų yra ne kokių genijų sutvertų, bet pačios liaudies pagamintų. Jais, tais trumpais posakiais, priežodžiais vadinamais, apibudiname kokio nors daikto charakteringuosius bruožus. Panagrinėję jį giliau atrandame tame priežody paslėptą kokią nors gudrybę. Pasižiurėkime koki gudrybė slepiasi kad ir po šiuo priežodžiu: "Kas nusidėjo, pabųgst ir vėjo."

Vienas iš tobuliausių ir protingiausių pasaulio sutvėrimų yra žmogus. Jis yra vienas grakščiausių gamtos tvarinių, nes turi daugiau proto už kitus gyvunus, kuriuo įvertina savo žygius, labiau jaučia ir supranta, kas yra bloga, kas gera; gerai žino, kas jam leistina, kas draudžiama, ir, pasivaduodamas sveiko proto nurodymais, pasielgia teisingai. Bet protas — tai dar ne tikras teisdarys. Jis privalo buti sąžinės vadovaujamas. Jei sąžinė tyli, tesielgia žmogus taip, kaip jam protas liepia: jis, reiškia, daro gerai. Jeigu nors ir mažiausiam darbely sąžinė pasipriešintų, atstok nuo tokio darbo, blogas jis yra. Kartais protas siulo žmogui daug geresnį materialį gyvenimą, perša jam šviesesnę ateitį, jei tik jis eitų prie tos laimės neteisėtų keliu. Dažnai žmogus taip ir pasielgtų, bet sąžinė kaip tik jį čia ir sulaiko, ji atstumia žmogų nuo blogų darbų. Ir sąžinė yra, palyginant, jautrios svarstyklės, kurios junta persvarą ir mažiausį aguonos grudą uždėjus. Tokios svarstyklės tegali buti, kaip sakiau, jautrios, naujos ir geros.. Apleistos, sugadintos svarstyklės ir gramą paslėps. Taigi ir sąžinė, jei ji yra gryna, nesutepta—junta blogų darbų net mažiausią dėmę. Negryna sąžinė nebeturi gerų svarstyklių ypatybių ir beveik visuomet linksta į blogąją pusę. Nors jos žmogus visai nenumaldo, bet vistiek ji jau budama užtvenkta, lengviau prileidžia žmogų prie antro blogo darbo. Protas pas tokį individą jau ima viršų ant sąžinės ir nebklauso draudžiamojo jos balso. Jei šiandien pasisekė žmogui pasipelnyti artimo skriauda, tai rytoj, pastalgintas panašiai blogais darbais daug greičiau taip padarys. Sąžinė, žinoma, jam išmėtinės blogiausius darbus, bet žmogus stengsis ją nuraminti žadėdamas toliau taip nebedaryti, kad tai yra paskutinis kartas blogiems jo darbams ir nuo rytdienos, girdi, jis daugiau taip nebedarysiąs. Daug rytdienų žmogus dar sulaužo, o pasitaisymo iš jo jokio nematytų. Jeigu jau padaryta pradžia, tai galas toli tokiam žmogui.

Teisingai Š. Augustinas sako: "Didžiausia nuodėmė yra tai pirmoji, nes ji lengvai atveda antrą, antroji trečią ir taip tol kartojasi, kol žmogus visai nugrimsta į bedugnę."

Pirmąja nuodėme žmogus užnuodija savo protą, pastalgina jį prie tolimesnio blogo pasielgimo ir nebeklauso toks protas viduj šaukiančio balso —sąžinės, bet brenda iš nuodėmės į nuodėmę, iš vieno juodo darbo į kitą. Sąžinė jį kiekviename žingsnyj perspėja, persekioja, ji priešinasi žmogaus blogiems darbams, bet toks žmogus nebeklauso jos balso ir pridaręs daug blogų darbų, aiškinasi sąžinei, kad tai vistiek jau esąs blogu žmogumi ir nebegalįs pasitaisyti. Girdi, jo prigimtis jau sugedusi. Bet sąžinė neduoda jam ramumo ir visur pastato pryšaky bloguosius darbus. Visokiais budais stengiasi toks individas savo sąžinę nuraminti, bet negali. Eina į teatrus, vakarėlius, manydamas ten susiraminti ir vistiek nieko negelbsta. Nueina į mišką, kur daugybė paukščių čiulba ir čia mano sau ramybę rasti, bet apsirinka. Jam rodosi, kad ir paukščiai jį pamėgdžioja ir medžiai juo juokiasi ir visa gamta kartoja: "Kaltas, kaltas, kaltas."

Kankina blogą žmogų; vidaus balsas, kankina be pailovos kur tik jis nueina.

"Nei durtuvas, nei kulka neįstengs užduoti tokių kančių, kaip sąžinės graužimas", sako Lazdynų Pelėda. Ir iš tikrųjų, sąžinės kankinamas žmogus kenčia dižiausius skausmus ir nusiraminti negali, nes anot Lazdynų Pelėdos: "Nenumaldomas, baisus ir nepaperkamas vidaus balsas yra tai sąžinė". Jos jokiu budu, žmogus padaręs blogai, amžinai neužmarinsi. Nors valandėlei žmogus ir nusiramina, bet pasitaikius kokiai nors progai, kuri lengvai primintų blogus jo darbus, greitai ir vėl apsiniaukia. Štai paimkime charakteringą pavyzdį iš Makbeto. Makbetas, norėdamas tapti karaliumi ir įgyti didelę garbę, užpuola Škontlandijos karalių, nužudo jį ir per jo lavoną įlipa sostan. Tapo neteisėtu budu karailumi, įgijo garbę, žodžiu sakant, pasiekė savo tikslą. Bet buvo jis nelaimingas žmogus, nes jį sąžinė už tokį pasielgimą kankino ir nedavė ramybės.

Kartą įsisapnavo Makbetas, kad jis karaliausiąs ir tol valdysiąs šalį, kol miškas sujudėsiąs. Baisi jam buvo ta valanda, kurioj galėtų miškas sujudėti ir labai nelaukė jos prisiartinant. Užpuolė kartą jį priešai apsikaišę medžių šakomis. Makbetui, ką jis visuomet turėjo mintyse, apsikaišiusias priešų eiles šakomis pasirodė judančiu mišku — ir pabėgo Makbetas nuo jų be jokio mušio, nes įsitikino, kad pildosi sapno pranašystė ir manė sau vistiek nieko negelbėsiąs net mušis.

Paimkime antrą pavyzdį iš Kaukazo legendos. "Prakeikti vienuoliai". Nužudę vienuoliai pasiuntinį ir nedavę aukso išliuosuotį šaliai, liko prakeikti visam amžiui. Gailėjos paskui taip padarę, bet buvo jau vėlu. "Prakeikti, prakeikti bukite, vienuoliai", jie visur girdėjo tą patį šaukimą.

"Prakeikti, prakeikti per amžius bukite, Vienuoliai, pralieję nekaltą savo brolių kraują ir pamilę auksą labiau už artimą savo! Per amžius stovėkite dienomis suakmenėję toj pačioj vietoj, per amžius verkite naktimis, tąsydami po kalnus prakeiktąjį auksą!" — taip prakeikė juos Kristus.

Taigi kiekvienam žmogui jo blogi darbai skaudžiai atsieliepia sąžinėj. Kiekvieno lapo nuo medžio kritimas baisus tokiam žmogui, kurio sąžinė negryna ir, bijodamas, kad ant jo neužkristų tas lapas bėga tolyn. Baisi blogam žmogui mirtis, ir miršta jis baisiausiai sąžinės kankinamas, nes jo prišaky stovi visi juodieji darbai.

Grynos sąžinės žmogui malonus gyvenimas, nebaisi mirtis ir nebijo jis jos.

Gryna sąžinė—visas turtas pasauly ir ramybė mirusiam...

Tauragės muitinė panaikinta.

Finansų, Prekybos ir Pramonės ministerio V. Petrulio įsakymu Tauragės muitinė nuo š. m. rugsėjo 1 dienos tapo panaikinta. Jos vieton įsteigta pereinamasai punktas Bukšnaičiuose.

Šveicarijos susidomėjimas Lietuva.

Šiomis dienomis kartu su Šveicarijos Konsulu Kaune p. G. Weingart apsilankė pas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį šveicarietis p. Robert Maillart, Šveicarijos ekonominių sferų įgaliotinis, teiraudamasis, kokiu upu galėtų buti priimta Lietuvoje Šveicarijos finansų, pramonininkų ir pirklių delegacija, kuri dar šią vasarą manytų atvykti Lietuvon susipažinti arčiau ir betarpiai su Lietuvos finansiniai ekonominiu gyvenimu ir ištirti artimesnio ir didesnio Šveicarijos ir Lietuvos ekonominio bendradarbiavimo galimumui. Atsilankiusiems šveicariečiams paaiškėjo, kad tokia delegacija Lietuvoje bus priimta su dideliu malonumu ir susidomėjimu ir kad bus padaryta visa, kad atvykusieji šveicariečiai galėtų susipažinti su musų pramonininkais, pirkliais, bankininkais ir kooperatininkais, kad išsiaiškintų eksporto ir importo ir tranzito per Lietuvą klausimą.

P. R. Maillart grįžo Šveicarijon ir per p. Konsulą Weingart'ą praneš Kaunan, kada toji delegacija galės atvykti Lietuvon. (L-va).

PINIGUS LIETUVON

NUSIUNČIAME

Telegramu per 2 dienas
Perlaidomis per 25 dienas.
Turime tiesiogynį susisiekimą su Lietuvos Bankais.

Kreipkitės

Ypatiškai arba raštu į

Central Manufacturing District Bank

1112 West 35 St., Chicago.

Turtas virš $8,000,000.00

Garsinkitės Naujienose

TAUPUS ZMOGUS

Turtas $14,000,000

Reguliariai taupo ir investina išmintingai

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Avenue, kampas 19-tos gatvės
Chicago, Illinois.

Kapitalas ir perviršius
$1,250,000.00

KASPAR STATE BANK — CAPITAL AND SURPLUS $1,250,000

Narys Federal Reserve Systemos ir Chicago Clearing House Ass'n.

Trisdešimts metų Konservatiškai Vedamas Bankas

Didžiausia Lietuviška Krautuve

Ant Town of Lake

Auksinių, deimantinių, muzikališkų instrumentų, drukuojamų mašinėlių naujos mados. Užlaikome rusiškų ir prusiškų armonikų ir balalajkų.

Taisome laikrodžius ir laikrodėlius bei muzikališkus instrumentus. Už darbą gvarantuojama.

Parduodam revolverius ir kulkas tiems, kurie išvažiuoja į Lietuvą arba ant ukės.

Užkviečiame atsilankyti, o busit užganėdinti.

STEPONAS P. KAZLAWSKI,

4632 So. Ahland Ave., Chicago, Ill.

Tel.: Boulevard 7309.

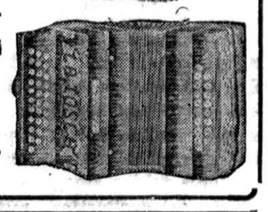

PIRKITE SAVO NAUJĄ PLUMBERĮ IR APŠILDYMO ĮRENGIMUS PAS KLEIN'Ą TA PAČIA KAINA KOKIĄ MOKATE KUR KITUR UŽ ANTRARANKIUS ĮRENGIMUS

MUSŲ STAKAS YRA KUOPILNIAUSIAS

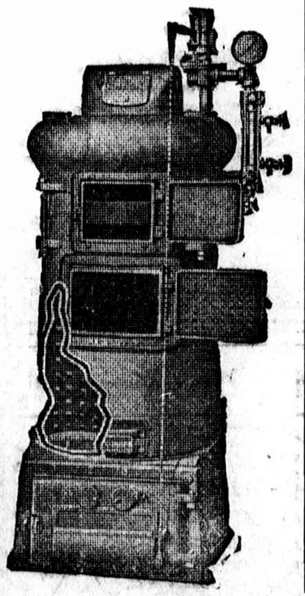

ATEIKITE!

Į musų krautuvę ir pasirinkite reikalingų daigtų, kokių reikalaujate žemiausiomis kainomis mieste.

Jei negalite patįs ateiti, tai telefonuokite Drexel 3407 del kainų.

Mažais Iškaščiais

Mes pirkome savo apšildymo įrengimus kol kainos dar nebuvo taip augštai pakilusios, todel galim suteikti tokias kainas, kurios tiesiog nustebins jus.

Parodysime jums planą apšildymo be jokio iškaščio.

Pasimatykite su mumis — esame expertai tame dalyke.

MUSŲ OBALSIS:

KAINA, VERTĖ, PATARNAVIMAS

Paauksuota aržuolinė, viršui arba apačioj, augštos klozetinės tankos ir trimingai, kaip paveikslėly, specialiai po **$7.50**

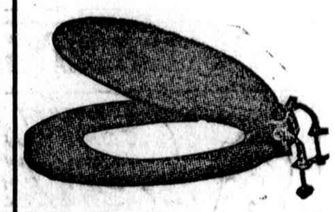

Klozetinės sėdynės — kaip paveikslėly, specialiai parduodamos po **$2.25**

Pristatome į visas dalis miesto ir priemiesčius be užmokesčio

Atdara kasdien nedėlioj iki 1 val. po pietų

J. KLEIN & CO.

4544-48 Cottage Grove Ave., Chicago.

Karščio Užgavimas

Al. Margeris, Med. Stud.

I

Avies šlaunis iškepa, o žmogus ne.

Kai dar universitete budamas filosofiją studijavau, tai kartas nuo karto tekdavo ir del stebuklų prasmės bei esmės pasiginčyti. Atsimenu, kaip vieną sykį ilgiau neiškentęs smarkiai pašoko karštas katalikas studentas, na, ir pradėjo tvirtinti, kad stebuklai buvo ir vėl gali buti. Jis argumentavo, jog kadais tai Nebuchadnezzaras tris jaunikaičius — Abednegoą, Meshachą ir Shadrachą — į labai karštą pečių, stačiai liepsnų pilną, įmetęs, — ir jie vistiek nesudegę. Kur čia tau! Baisiems liepsnos liežuviams juos belaižant, jiems, girdi, atrodė, kad labai šaunus vėjalis juos glostąs.

Kilo juokų.

Taigi nekurie pradėjo apie žmones-salamandrus pasakoti. Sako, kad tulas francuzas salamandras, Martinez, 1827 m. išbuvęs 338 laipsnių karštyj net 14 minučių! O ir rusuose tokis žmogus kadais pasitaikęs. Tai Chamouni, pasauliui žinomas rusas salamandras, kuris, sako, įeidavęs į karštą pečių, žalią avies šlaunį nešinas, na, ir išbudavęs ten iki šlaunis puikiai neiškepdavus. Tik gaila, kad šitas rusas, tokius "zbitkus" bedarydamas, girdi, galą gavęs.

Visa tai, rodos, tik pasakomis buvo, taigi pasakomis ir pasiliks. Nei biologijos, nei chemijos, nei fizikos mokslų principais šitokių pasakų tikrenybės demonstruoti negalima.

Tai tiesa. Vis delto yra gerai žinomas daiktas, kad netaip jau baisiai aukštą temperaturą, tai ištikrųjų žmogus atlaikyti gali. Ana ve, arti ekvatoriaus dirbą žmonės, o taipgi ir mums priprasti pečkuriai, sako, jog visai lengvai 150 laipsnių karštį atlaiką. Gal but. Tik reikia čionais labai elastiškas žmogaus prie naujų gyvenimo aplinkybių prisitaikymo galemybės domėn imti. O apie tokias žmogaus galemybes, tai evoliucijos mokslo srity dirbą mokslininkai net ir labai prielankiai atsiliepia.

Gerai. Bet kas turi atsitikti su tais, kurie tik kada nekada į naujas gyvenimo aplinkybes įpuola, taigi prie jų pripirasti neturi kada? Sakykime, ve, užeina vasaros karščiai, na, ir žmogus noroms nenoroms turi saulės spinduliuose kepti, ir tiek. Arba kas gali atsitikti su darbininku, kuris kaip tik pirmą sykį pradeda karštą darbą dirbti?

Tai čia ir klausimai, į kuriuos reikia ytin rimtai šitame straipsnyje atsakyti.

Kodel karštis žmogų įveikia?

Chicagiečiai tai man regis ir labai gerai atsimena, kaip 1916 m. net 535 žmonės nuo karščio užgavimų (smugių) čia mirė. O paprastai juk vos keli žmonės kas vasarą nuo karščio smugių čia miršta.

Taigi turėjo buti kas-nors tokio nepaprasto. Ir buvo, — baisiai karšta buvo.

Karšta tai karšta; bet kodel karštis žmogų įveikia? Kodel dideliuose karščiuose žmonės nepaprastai nusilpusiais, nuvargusiais, sudribusiais, bejėgiais tampa?

Štai kodel.

Žmogus gyvena ore, tarytum žuvis vandenyje. Iš visų pusių oras yra jį apsupęs ir prie jo prisiglaudęs.

Oro šaltumas ar karštumas, kaip žinome, įvairuoja. Vieną sykį buna peršalta, kitą sykį perkaršta, etc. Žinoma, kaip buna peršalta, tai žmogus apsirėdo daugiau arba ir kitokiais budais apsišildo. Bet kai pasidaro perkaršta, tada, žinoma, atsivėdinti reikia. O atsivėdinimui budų yra visokių. Štai, jeigu oras nuolatos bėga, sakykime, vėjalis pučia, tad žmogus jaučiasi vėsiau. Mažiau apsirėdžius ir-gi tenka jaustis vėsiau. Paskui juk dar galima kitokiais budais orą atvėsinti; kas šiandie jau paprasta dideliuose teatruose daryti.

Tačiaus kai užeina dideli vasaros karščiai, tada, žinoma, viso oro tokiais keliais nieku budu neatvėsinsi. Čia prisieina pačiam žmogaus kunui kiek galima taikintis prie naujų aplinkybių. Ką jis ir daro. Ir todel žmogaus kune yra tam tikras mechanizmas, kuris reguliuoja, arba tvarko, kuno šilumos apštį. Vadinasi, laiko kuną tokiame stovyj, kad jis perdaug neįkaistų, tai yra, kad temperatura peraukštai neiškiltų. Nes pasidarius kitokio laipsnio temperaturai, žinoma, kuno stovis taps permainytas, o tai reiškia, kad jis atsiras naujose orinėse aplinkybėse. O kai niekas umai prie naujų sąlygų nepripranta ir, tokiu budu, nukentėti turi, tai, suprantama, ir kunui nukentėti reikėtų.

Bet mes gerai žinome automobilius, kurie kiekvienas turi tam tikrą mechanizmą, kad motorą atvėsinus. Žinoma, nekurie automobiliai reikalauja vandens, na ir vanduo atvėsina. Beto, juk ir vėjas bėgant pučia, taigi ir tas atvėsina. Bet va yra tokių karų, kurie patys save atvėsina. Jie turi tam tikrą mašinėriją, kuri tik atvėsinimo darbą dirba.

Dabar įsitėminkite, kad ir žmogaus kunas turi tam tikrą mašinėriją, kuri valdo šilumos apštį. O tai reiškia, kad laiko kuno temperaturą vienokiame stovyj. Tik kai kunas sugenda, sakome suserga, tai tada ir šitas mechanizmas paliestas tampa; jis kaip reikia nebedirba dabar; taigi ir žmogaus temperatura, kaip vėliaus gražiai matysime, iškyla arba kartais ir nupuola.

Imkime gyvus pavyzdžius. Sakykime, žmogus karštame kambaryje dirba. Arba, sakykime, jis vasaros karštyj esti. Dabar jo kunas jau nebesiranda paprastose, kaip pirmiau, apystovose. Jis nepaprastai daugiau prakaituoja. O čia kaip ir tyčia karšta. Taigi ve oras drėgnas, — kur tai kas drėgnesnis, negu paprastai kad buna. Vadinasi, dabar ore vandens daug; oras prisigėręs iki sočiai. Kas gali, tada, tą prakaitą sugerti? Paprastai oras jį sugeria, bet juk dabar oras jau ir taip vandens kupinas, taigi daugiau nebetelpa. Jeigu dar oras juda, sakysiu, vėjas pučia, na, tai dar šiek-tiek daugiau vandens sugeria, bet jeigu ant vietos stovi, tai visai ne. Žmonės sako "dušna".

Bet negalint kunui kaip paprastai išprakaituoti, na, ir nereikalingą šilumą iš savęs išleisti, negerai pasidaro. Žinoma, už vis pirmiausiai temperaturos tvarkymo mašinėrija paliesta tampa. Šita labai svarbi mašinėrija dabar jau gerai nebedirba. Vienok žmogaus **kunas yra labai** sudėtinis, labai painus mechanizmas. Taigi vos tik spėja kokia nors atskira jo mašinėrija sugesti, tuoj ir visą kuną paliečią. Sakome, žmogus susirgo; jį karštis užgavo.

Taigi čia dabar ir turime priežastis, kurios duoda progos karščiui kuną užgauti. Ir ve tos priežastys yra: orui įkaitus, kur tai kas mažiau vėsinama žmogaus kuno paviršius; nereikalingi skysčiai netampa kaip paprastai iš kuno prašalinami išgaravimo budu; kuno šilumos reguliatorius, arba tvarkytojas, sugenda; kunas, kaip mes sakome, suserga.

Tai pamatinės karščio užgavimo priežastys. Tačiaus yra ir šalutinių priežasčių. O tai bus šitos: buvimas kambaryje, kur oras visai ant vietos stovi; dėvėjimas šiltų ir ankštų drabužių; negėrimas vandens. Šitos priežastys, kaip matote, yra antraeilės, ir, pasakyti reikia, lengvai išvengiamos. Nebent tik darbas karštuose kambariuose yra kiek sunkiau išvengiamas, o drabužių sumažinimas, tai, rodos, gana lengvas daiktas. Ir vandens galima daugiau gerti.

Bet apie drabužius ir daugiau ką-ne-ką nusakyti reikia. Šiandie, tai kaip ir tyčia žmonės daug daugiau drabužių dėvi, negu reikia, o jau ytin vasarą. Su moterims dar šiaip taip, bet jau su vyrais, tai dievai žino, kaip jie dar atlaiko. Tik pamislykite, — apsimovę dvejais marškiniais, apsivilkę bruslotu, o ant viršaus žiponas. Reikia žinoti, kad bruslotas ir žiponas yra su pamušalu. Taigi ve pasidaro viso labo net 6 klodai, arba sluogsniai. Jau tik per tiek sluogsnių vėjas lengvai pereiti negali. Taigi ir šviežias oras kuno paviršiaus visai nepasiekia. O ten juk prakaitas pilte pilasi, todel ir oras ten kupinai persigėręs. Žmogus gi visas ištyžęs, suniuręs, tarytum tikras numirėlis, tik ve neguli....

Reiktų kaip nors šitokių ydų žmonėms vengti, vadinasi, į mažiau skarmalų savo kuną įvynioti.

(Bus daugiau)

Phone Boulevard 0313

Dr. Natalii Žukauskas
Napropath

Gydau be gyduolių ir be operacijų visokias staigias ir kroniškas ligas: nervų systemos, paralyžių, reumatizmą ir kitokias ligas vyrų, moterų ir vaikų.
Patarimai dovanai.
3249 So. Morgan St.
Valandos: Paned., Utarnin., Ketv. ir Pėt. 2—9.
Subat. 5—9, Nedėliomis 9—12 diena.
Kliniko valandos: Utarnnkais nuo 2 iki 6, Subat. nuo 12 iki 4.

Žaliojo Kalno Vaidalas

(Tai turbuti ne šposai)

(Tąsa nuo 9-to pusl.)

vietą kur dėjos vaidalai ir išklausė liudininkų. Pats jis tuo laiku išreiškė tokią nuomonę: Daiktai be abejo **nebuvo** svaidomi ranka. Negalima įsivaizdinti, kad tai butų buvę padaryta kokių mechaniškų įmonių pagelba. Trys geri liudininkai — policistas Higgs, daktaras Lloyd ir angliakasys Curaso, visi trys apsišvietę ir supratlyvi vyrai, negalėjo surasti, kas butų galėjęs visus indus taip svaidyt ir daužyti. White'as liudijo, kad Eliza rinko sudužusių indų šukes, o jai berenkant vis nauji indai byrėjo iš viršaus ir dužo; jis taipgi matė, kad druskinė nušoko nuo stalo, kada Eliza buvo visai kitoj vietoj. Sudaužytų daiktų vertė siekė devynių svarų sterlingų. Niekas nebuvo prie to, kada laikrodis išmušė ir nupuolė. Higgs ir White'as abudu uždarė indų šepos duris, o durys tuojaus umai vėl pačios atsidarė, ir didelis stiklinis uzbonas išskrido iš šėpos į kiemą ir sudužo.

Nežiurint į tai, kad daugelis matė šiuos Worksopo vaidalus ir ne vienas mokslininkas bandė juos išaiškinti, vienok iki šiol jie palieka neišaiškinti.

Galima sakyti, kad kokia tai dar neištirta jėga ("mysterious agency") padaro tuos apsireiškimus. Kas tai butų ta jėga? Paprastai yra atsakoma, kad tai esanti kokia-nors sužini jėga, atsiskyrusi nuo galimojo mediumo asmens. Kartais esti girdimi keisti balsai, čiukšėjimas einančių nematomų kojų ir tt. Aiškinama, kad tai įvykstą pagal stipraus noro toli esančių asmenų. Taip Illinois valstijoj viena poni buvo bauginama visokių keistų garsų apsireiškimais namuose, kur ji gyveno. Tų namų savininkas buvęs dipsomaniakas ir gyvenęs kitoj valstijoj. Kada jis miręs, visi garsai prapuolę. Tokie apsireiškimai dar vadinami yra **teletho-rybia, baladonė iš tolo.**

Šitos pastabos apie vaidalus gal but paragintų Kauno mokslininkus patyrinėti E. Savicko matytą žaliojo Kalno vaidalą? Butų žingeidu.

Kl. Jurgelionis.

SU VARGU GALĖJO DIRBTI SAVO DARBĄ

Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound pagelbėjo jai ir ji pradėjo valgyt, miegot ir šiaip geriaus jau stis.

Chicago, Ill. — "Aš buvau silpna ir parsibaigusi ir tokia nervuota, kad aš su vargu galėjau savo darbą dirbti. Visuomet jaučiaus pailsusi ir apkvaitusi, negalėjau miegoti ir neturėjau apetito. Ilgus metus bandžiau visokius vaistus, bet jie man nepagelbėjo. Po to man teko perskaityti laikraščiuose apie Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound ir kaip jis pagelbėjo kitoms moterims ir aš pamėginau jį. Aš pradėjau geriau valgyti ir miegoti ir skaitau jį stebuklingu. Aš patariu jį savo draugėms ir niekuomet be jo nebusiu." — Mrs. M. Ohlen, 3640 S. Marshfield Ave., Chicago, Illinois.

Šitokie laiškai kaip šitas paliudija Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundo vertę. Šita moteris kalba iš tikros širdies. Ji, kaip mokėdama aprašo savo stovį, pirmutinius simptomus, kurie labiausia jai įkyrėjo ir paskui tų simptomų pranykimą. Tai yra širdingos padėkos išreiškimas.

Mažne per penkiasdešimt metų Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound buvo taip garbinamas moterų.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATA.

Aštrus Skausmų

ir reumatiško uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Ištrikimas linimentas

Geras vaistas del susimušimo, išsukimo, tinimo, raumenų šlyvumo, skausmus strėnose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Italijoniškos Armonikos

Mes išdirbame ir importuojame visokių pirmos klesos ranka dirbtų Italijoniškų Armonikų.

geriausių visame pasauly. Garantija dešimčiai metų. Musų kainos yra žemesnės negu kitų išdirbėjų. Pirkėjams dykai armonikų instrukcijos. Rašykit del DYKAI katalogo.

Ruatta Serenelli & Co.

817 Blue Island Ave., Dept. 92,
CHICAGO, ILL.

Akiu, Ausu, Nosies Gerkles KLIUTIS

visokios ryšies gydžiau per 25 metus prie State gatvės.
Žvairas akis atitaisau saugiai, tikrai, ir greitai savo specialiu budu: tonsilus išimu prieblandos miego pagalba; akinius pritaisau už $5 ir daugiau.
Parašyk dykos knygelės.

FRANKLIN O. CARTER
120 So. State St.
Valandos: 9 iki 5 Septintad. 10 iki 12

Pranešimas

Plačiai pagarsėjęs 20 metų praktikos fotografistas A. Voitkevičius pagrįžo iš Lietuvos ir savo namė 636 W. 18 St., Chicago, Ill. atidarė Photo Studio pagal naujausios mados.

Reumatizmas sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimų, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu; nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMFOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c per paštą 55c arba dvi už $1.05.
Knyga: "ŠALTINIS SVEIKATOS", augalais gydyties, kaina 50 centų.

Justin Kulis
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

Didelis Sandelis
Šildomų Pečių
Liet. Rakandų Korp. Krautuvėse

Daug skirtingų išdirbyščių įvairių didumų, spalvų ir nubaigimu, tinkamu kiekvienai stubai, pakajui ar raštinei. Del vartojimo visokio kuro, gaso, elektros, kerosino, kietomis ar minkštomis anglimis ir medžiais ir tt.

Ankstyvas Tamstų atsilankymas į musų krautuves daleis Tamstai ir mum išvengti didelius užpludimus su pirkėjais, kuomet ateis tikrai šaltas oras.

Kainos Žemos, Tavorai Užtikrinti. Parduodame ant dalinių išmokėjimų. Krautuvės atdaros vakarais iki 9-tai val.

Meldžiu įsitėmyti Korporacijos vardą ir krautuvių adresus.

J. A. NAKROŠIS, Generalis Vedėjas
M. KEZAS, Vedėjas Brighton Krautuvės

The Peoples Furniture Company Inc.

1930-32 S. Halsted St. NEAR 19TH PLACE
Furniture, Rugs, Stoves, Pianos, Phonographs, Paints, Hardware, and General Household Goods
4177-79 Archer Ave. CORNER RICHMOND ST.

SQUIRE EDGEGATE— He Must Have Figured the Fellow Had the "Rope" Around His Neck!

BY LOUIS RICHARD